

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

Gazeta Uniwersytecka

nr 3 (136)
Maj/Czerwiec 2025
ISSN 2719-4647

Z życia uczelni

*Święto
Uniwersytetu Rzeszowskiego
2025*

Jubileusze

*Reminiscencje Jubileuszu
45-lecia pracy twórczej
Józefa Jerzego Kierskiego
(marzec–maj 2025)*

Studencki Uniwersytet

*Rzeszowskie KultURalia
studenckie!*

Na sportowo

*Srebro siatkarzy
Uniwersytetu Rzeszowskiego!*

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 2719-4647

Skład i korekta: Wydawnictwo UR
Druk: Drukarnia UR

Adres Redakcji:
al. Tadeusza Rejtana 16C
35-959 Rzeszów
tel.: +48 17 872 10 26
gazetaur@ur.edu.pl

Redakcja
Wioletta Wrona

Fotografia na okładce
Tadeusz Poźniak

Projekt layoutu
Kamil Skrzypiec

Nakład: 100 egz.

Gazetę Uniwersytecką wydaje
Uniwersytet Rzeszowski za zgodą
Rektora. Autorzy tekstów
i współpracownicy nie otrzymują
honorariów za publikację.
Zastrzegamy sobie prawo skracania,
adiustacji tekstów i zmiany tytułów.

Z życia uczelni

- 4 Z obrad Senatu
- 5 Święto Uniwersytetu Rzeszowskiego 2025
- 15 Uroczyste odsłonięcie portretu Jana Pawła II Uniwersytet Rzeszowski z audycją u Jana Pawła II
- 16 Wizyta Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego na Uniwersytecie Rzeszowskim
- 17 Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich powołał mgr. inż. Marcina Rusiniaka na stanowisko Dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie
- 18 Szklarnia azaliowa na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego już otwarta!
- 19 Spotkanie Rektora UR z Wiceministrem Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej Janem Szyszko
- 20 Spotkanie Rektora UR z Jánem Figel'em, członkiem Rady Zarządzającej Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT)
- 21 Wizyta przedstawicieli Uniwersytetu w Murcii na Wydziale Filologicznym
- 22 Wizyta Konsula Generalnego Republiki Austrii w Uniwersytecie Rzeszowskim
- 23 Powstanie Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 24 Uniwersytet Rzeszowski podpisał porozumienie o współpracy z turecką szkołą średnią Özel Eli Grup
- 25 Nowy kander Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 26 JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego gościł przedstawicieli Uniwersytetu Medycznego Guangdong
- 27 Uniwersytet Rzeszowski i Komenda Wojewódzka PSP w Rzeszowie podpisały porozumienie o współpracy
- 28 Wizyta Minister Zdrowia Izabeli Leszczyny w Uniwersytecie Rzeszowskim
- 29 JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego wręczył powołania dziekańskie dr hab. Barbarze Pekali, prof. UR, i prof. dr hab. inż. Czesławowi Puchalskiemu
- 30 Porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersyteciem Rzeszowskim a Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Rzeszowie
- 31 Uniwersytet Rzeszowski zrealizuje dokumentację przyrodniczą dla 13 obszarów chronionego krajobrazu (OCHK) na Podkarpaciu

Wywiady

- 32 Wywiad z Głównym Inspektorem Pracy, Marcinem Staneckim
- 34 „Ważne jest, aby opowiadać historie osób, które ratowały Żydów, ponieważ mogą one być wzorem do naśladowania”. Wizyta Konsula Generalnego Republiki Austrii mgr. Martina Gärtnera

Konferencje i seminaria

- 36 663 uczestników II Wiosennych Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego w Bibliotece Austriackiej Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 38 Kolejna edycja międzynarodowej konferencji naukowej CCL4 za nami
- 39 O Syberii w kontekście trudów podróży
- 40 Międzynarodowa konferencja „Migration and Societal Change” z udziałem pracowników Wydziału Nauk Społecznych
- 41 Jubileusz 25-lecia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w murach Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 42 O panelu popularyzatorskim Liliana Rydzyska. Dotykała kosmosu, pamiętała o korzeniach
- 44 „Nie ma dziś skutecznej i efektywnej dydaktyki bez rozwoju naukowego” – Dni NCN na Uniwersytecie Rzeszowskim
- 46 Punkt zwrotny w germanistyce? DAAD w Rzeszowie! „Zeitenwende in der Germanistik: Neue Wege im Deutschunterricht” – ogólnopolskie spotkanie lektorek i lektorów DAAD w Instytucie Germanistyki UR
- 48 Wykład otwarty – dr Adam Góral Założyciel i Prezes Zarządu Asseco Poland S.A.
- 49 Konferencja „Europa i nowy porządek świata” / Conference „Europe and the new world order”
- 50 Bezpiecznie jest myśleć. Spotkanie z Panem Cogito w Uniwersytecie Rzeszowskim
- 51 Wsparcie Zarządu Województwa Podkarpackiego dla jubileuszowej konferencji Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 52 Międzynarodowa konferencja naukowa – „Integracja studentów z Ukrainy ze społecznością akademicką w Polsce”

Nagroda i osiągnięcia

- 53 Dr hab. Beata Stepien-Zalucka, prof. UR, dwukrotnie nagrodzona w USA
- 54 Dr Joanna Rogóż, antropolog fizyczny z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, laureatka prestiżowego stypendium Alexandra von Humboldta
- 55 Dr Marcelina Jakimowicz z Instytutu Historii UR laureatką Nagrody Historycznej „Polityki”
- 56 Dr Rafał Mazur otrzymał powołanie na koordynatora ds. Programu eWinning
- 56 Prof. Sabina Grabowska powołana do zespołu ds. opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej
- 57 Polski Komitet Normalizacyjny powołał dr hab. Ireneusza Stefaniuka, prof. UR, na Przewodniczącą Komitetu Technicznego ds. Optyki i Przyrządów Optycznych
- 58 Prof. Tomasz Kluz proktorem operacji robotycznych – prestiżowy awans rzeszowskiego ginekologa
- 59 Publikacja rzeszowskich archeologów wyróżniona w konkursie na najlepszą książkę akademicką i naukową Academia 2025
- 60 Zrosła bambusowa na Podkarpaciu - artykuł o nowych obcych gatunkach został opublikowany w czasopiśmie „Scientific Reports” przez naukowców z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego
- 61 Sonata NCN dla dra hab. inż. Tomasza Piechowiaka, prof. UR

- 61 Finansowanie projektu z International Visegrad Fund dla pracowników Instytutu Historii
- 62 Profesor Magdalena Rabizo-Birek odznaczona medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”
- 63 Uniwersytet Rzeszowski liderem regionalnej sieci EURAXESS – blisko 400 tys. zł z NAWA na wsparcie zagranicznych naukowców
- 64 Wydawnictwo UR na Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie – nagroda za publikację
- 65 Złoty medal dla Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 67 Uniwersytet Rzeszowski sygnatariuszem Magna Charta Universitatum

Projekty i patenty

- 68 Nowy patent dla naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego: innowacyjne żelki prozdrowotne
- 69 Powłoka o wysokiej skuteczności antybakteryjnej w aplikacjach na szkło ochronne naklejane na wyświetlacze dotykowe smartfonów i smartwatchy
- 70 Pracownicy Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego i Wydziału Biologii i Ochrony Przyrody wykonują analizy przyrodnicze na terenie przyszłego parku dendrologicznego na Zalesiu w Rzeszowie
- 71 Rozstrzygnięcie I edycji Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych
- 73 Dwa projekty, które będą realizowane na Wydziale Technologiczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego, otrzymały dofinansowanie w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027
- 73 Uniwersytet Rzeszowski zyska niemal 64 miliony złotych na rozwój Collegium Medicum
- 74 Pracownicy Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego ekspertami w projekcie „Parki miejskie mają znaczenie”
- 75 NCN sfinansuje nowatorskie badania sztucznej inteligencji na Uniwersytecie Rzeszowskim
- 76 Projekt HEL2MARKET otrzymuje dofinansowanie z EIT Higher Education Initiative
- 77 Foot care education program for preschool aged children from the V4 countries

Jubileusze

- 78 Reminiscenty jubileuszu 45-lecia pracy twórczej Józefa Jerzego Kierskiego (marzec–maj 2025)

Kultura i sztuka

- 81 Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Rzeszowskiego „Resovia Saltans” na prestiżowym tournee w Meksyku
- 82 Sukcesy par tanecznych Zespołu Pieśni i Tańca UR „Resovia Saltans” w Krolewskim Turnieju Tańców Polskich w Wilanowie!
- 83 Wspaniały wieczór z muzyką i słowem w wykonaniu dr hab. Olgi Boczar, prof. UR, wraz z trio Leutenegger – Dehner – Erdis w Rapperswil-Jona w Szwajcarii
- 84 Międzynarodowa trasa koncertowa „Podkarpacie śladami Jana Pawła II” – dziedzictwo kulturowe regionu w przestrzeni europejskiej
- 86 Prapremiera Teatru Poezji Inszenowanej (8.06.2025)

Varia

- 87 Noc Otwartych Sądów
- 88 Noc Muzeum UR / Dzień Dziecka

Wydarzenia

- 89 Współpraca międzynarodowa w praktyce – staż naukowo-dydaktyczny gości z Uniwersytetu w Czerniowcach
- 90 Artysty z Wydziału Muzyki z koncertem w neogotyckim Ratuszu w Wiedniu

Pro memoria

- 91 Wspomnienie o dr hab. Urszuli Kopeć, prof. UR (1963–2025)

Studencki uniwersytet

- 92 Czas sesji egzaminacyjnej
- 93 Wsparcie dla maturzystów
- 94 Sprawozdanie z wymiany studenckiej w Iwoniczu w ramach projektu polsko-ukraińskiego Sprach- und literaturdidaktische Auseinandersetzung mit Fragen der Flucht, Vertreibung und Migration im plurikulturellen deutsch-polnisch-ukrainischen Kontext realizowanego w Instytucie Germanistyki UR
- 96 „Nić Nadziei...” – warsztaty resocjalizacji twórczej w Oddziale Zewnętrzny w Chmielowie Zakładu Karnego w Dębicy
- 98 Studenci z Uniwersytetu Rzeszowskiego laureatami XXVI Olimpiady Języka Polskiego dla Cudzoziemców
- 99 Krzyżowa challenge – 4 dni, 2 języki obce z niemieckim w roli głównej, ognisko i mnóstwo wspomnień... czyli studentka Instytutu Germanistyki i uczniowie III LO w Rzeszowie w akcji!
- 101 Krew na wagę złota! Za nami XIX edycja Wampirady
- 102 Rzeszowskie KultuRalia studenckie!

Na sportowo

- 103 Tydzień Nauki, Sportu i Rekreacji w Uniwersytecie Rzeszowskim
- 104 Srebro siatkarzy Uniwersytetu Rzeszowskiego!
- 105 Siatkarze AZS UR z wizytą u JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 106 Pływacy znów nie zawiedli – 7 medali podczas IMP AZS
- 107 Kajakiem na orientację
- 108 Siatkarze plażowi Uniwersytetu Rzeszowskiego najlepsi na Podkarpaciu
- 109 Świetne wyniki studentów UR w trójboju siłowym
- 110 Medale, rekordy i wielkie serca. Nasi pływacy znów na podium!

Z obrad Senatu

Justyna Zięba

Posiedzenie Senatu zwołane zostało na **26 maja**.

W pierwszych dwóch punktach obrad Senat przyjął zmiany w Statucie Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz *Regulaminie ceremoniału akademickiego Uniwersytetu Rzeszowskiego*.

W kolejnych punktach Senat pozytywnie zaopiniował kandydaturę **mgra Bogusława Świeżego** na funkcję Kanclerza Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz **dra hab. Roberta Słabczyńskiego, prof. UR**, z Wydziału Filologicznego na członka Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych.

W następnym punkcie podjęta została uchwała w sprawie *Regulaminu powierzenia obowiązków profesora wizytującego w Uniwersytecie Rzeszowskim wynikających z umowy cywilnoprawnej*. W części związanej z dydaktyką podjęto uchwały w sprawie:

- ustalenia programu studiów dla kierunku *informatyka środowiskowa*, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
- ustalenia programu studiów dla kierunku *realizacja dźwięku i światła scenicznego*, studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
- ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim,
- ustalenia programu studiów podyplomowych: *Kształtowanie odporności i zdolności obronnych państwa*,
- sprostowania oczywistej omyłki w Uchwale nr 179/06/2022 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia

30 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych: *Zarządzanie – studia menedżerskie*,

– zmian w programie studiów podyplomowych: *Doradztwo zawodowe dla nauczycieli*.

W ostatnim punkcie porządku obrad Senat przyjął zmiany w Uchwale nr 344/06/2024 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2025/2026 (z późn. zm.).

Ostatnie przed przerwą wakacyjną posiedzenie Senatu zwołane zostało na **30 czerwca**.

W pierwszym punkcie JM Rektor – **prof. dr hab. Adam Reich** przedstawił roczne sprawozdanie z działalności Uniwersytetu, a Senat zdecydowaną większością głosów pozytywnie zaopiniował funkcjonowanie uczelni.

W drugim punkcie Senat zatwierdził sprawozdanie z ostatniego roku działalności Rady Uniwersytetu Rzeszowskiego, które przedstawił jej przewodniczący – pan **Marek Ruchała**.

Podczas posiedzenia pozytywnie zaopiniowano wnioski o przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej dla zespołu badawczego w składzie: **prof. dr hab. Maciej Balawejder** oraz **dr hab.**

inż. Natalia Matłok, prof. UR z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego. Senat podjął również uchwałę w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii na temat użyczenia Uniwersyteckiemu Szpitalowi Klinicznemu im. Fryderyka Chopina pomieszczeń będących własnością Uniwersytetu celem czasowego przeniesienia tam zbiorów archiwalnych dokumentacji szpitalnej. Przyjęty został również terminarz posiedzeń Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego na przyszły rok akademicki 2025/2026.

W bloku spraw dydaktycznych podjęto uchwały dotyczące ustalenia programów studiów m.in. dla kierunków: *elektrodiagnostyka*, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym, *pielęgniarstwo*, studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, *radiologia medyczna*, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Senat przyjął również uchwały w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych: *agent celny, cybersecurity - audyt bezpieczeństwa systemów informatycznych, neurologopedia oraz doskonalących studiów podyplomowych dla nauczycieli informatyki*.

W trakcie posiedzenia podjęto także uchwałę w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich na rok akademicki 2029/2030 oraz przyjęto dwie uchwały związane z rekrutacją.

Święto Uniwersytetu Rzeszowskiego 2025

Joanna Wilk

10 czerwca 2025 r. odbyło się uroczyste Święto Uniwersytetu Rzeszowskiego, które jak co roku zgromadziło społeczność akademicką, zaproszonych gości, przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, a także osoby zasłużone dla uczelni. Wydarzenie połączone było z promocjami doktorskimi i habilitacyjnymi oraz wręczeniem odznaczeń państwowych, nagród i tytułów honorowych.

Uroczystość rozpoczął JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich, który przywitał licznie zgromadzonych gości. Głos zabrał również Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. inż. Marek Gzik, a następnie m.in. Wicewojewoda Podkarpacki Wiesław Buż, Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Zastępca Prezydenta Miasta Rzeszowa Krystyna Stachowska oraz JE ks. bp Kazimierz Górny.

Wręczenie odznaczeń i nagród

Podczas wydarzenia dekorowano zasłużonych pracowników uczelni m.in. Brązowymi Krzyżami Zasługi, Medalami za Długoletnią Służbę, Medalami Komisji Edukacji Narodowej oraz medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali:

1. dr hab. inż. Natalia Matłok, prof. UR
2. dr hab. Katarzyna Walicka-Cupryś, prof. UR

Medalem Złotym za Długoletnią Służbę wyróżnionych zostało 7 osób.

1. prof. dr hab. Wojciech Cynarski
2. prof. dr hab. n. med. Maciej Machaczka
3. dr hab. Paweł Król, prof. UR
4. dr hab. inż. Renata Tobiasz-Salach, prof. UR
5. dr inż. Jadwiga Lechowska
6. mgr inż. Anna Padło-Majda
7. mgr Krystyna Ratowska

Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę wyróżnionych zostało 10 osób.

1. dr hab. inż. Wacław Jarecki, prof. UR
2. dr hab. n. o kult. fiz. Iwona Tabaczek-Bejster, prof. UR
3. dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR
4. dr hab. n. med. Anna Żaczek, prof. UR
5. dr inż. Małgorzata Ormian
6. dr Marzanna Deniziak
7. dr Katarzyna Halik
8. mgr Dorota Gołąb
9. mgr Monika Laszczyk-Świerk
10. mgr Elżbieta Litwin

Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę wyróżnionych zostało 5 osób.

1. dr hab. Bogdan Saletnik, prof. UR
2. dr Marcin Dudek
3. dr inż. arch., mgr szt. Anna Sołtysik
4. mgr inż. Bernadeta Alvarez
5. mgr Karolina Niemiec

Medalem Komisji Edukacji Narodowej zostało odznaczonych 6 pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego.

1. dr hab. Tomasz Bochnak, prof. UR
2. dr hab. Grzegorz Frydryk, prof. UR
3. dr hab. Magdalena Uchman, prof. UR
4. dr Wojciech Bajorek
5. dr Natalia Kochman-Kędziora
6. dr Rafał Pitera

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nadał **Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”**. Zostali nim odznaczeni Profesorowie:

1. prof. dr hab. Janusz Skowron
2. dr hab. Piotr Grodecki, prof. UR
3. dr hab. Wiesław Grzegorzczak, prof. UR

Wręczono także stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia ośmiu studentom.

Stypendium za znaczące osiągnięcia za rok akademicki 2024/2025 otrzymali:

1. Justyna Anna Dubeńska, kierunek pedagogika przed- szkolna i wczesnoszkolna
2. Bernadetta Weronika Jakubowska, kierunek lekarski
3. Karolina Martyna Milli, kierunek prawo
4. Wiktoria Mytych, kierunek lekarski
5. Agnieszka Bogumiła Przygórzcowska, kierunek lekarski
6. Izabela Sarzyńska, kierunek fizyka
7. Julia Oliwia Trojnak, kierunek lekarski
8. Paweł Andrzej Woźnicki, kierunek lekarski

JM Rektor uhonorował 183 pracowników nagrodami za osiągnięcia naukowe.

Nagrodę I stopnia otrzymało 20 pracowników, nagrodę II stopnia 71 pracowników, a nagrodę III stopnia 92 pracowników.

Nagrodę I stopnia za wybitne osiągnięcia naukowe otrzymali:

z Wydziału Medycznego:

- prof. dr hab. Halina Bartosik-Psujek
- prof. dr hab. Rafał Filip
- prof. dr hab. Tomasz Kluz
- prof. dr hab. Artur Mazur
- dr hab. David Aebisher, prof. UR
- dr hab. Krzysztof Balawender, prof. UR
- dr hab. Radosław Chaber, prof. UR
- dr hab. Kamil Jurowski, prof. UR

z Wydziału Muzyki:

- prof. dr hab. Grzegorz Oliwa

z Wydziału Nauk o Kulturze Fizycznej:

- prof. dr hab. inż. Wojciech Cynarski

z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych:

- dr hab. Józef Cebulski, prof. UR
- dr hab. Paweł Jakubczyk, prof. UR
- dr hab. Rafał Reizer, prof. UR
- dr hab. Marcin Wesołowski, prof. UR
- dr Lech Zaręba

z Wydziału Prawa i Administracji:

- dr hab. Grzegorz Maroń, prof. UR

z Wydziału Sztuk Pięknych:

- prof. dr hab. Tadeusz Boruta

z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego:

- prof. dr hab. inż. Maciej Baławejder
- dr hab. Ireneusz Kapusta, prof. UR
- dr hab. inż. Tomasz Piechowiak, prof. UR

Nagrodę II stopnia otrzymali:

z Wydziału Biotechnologii:

- prof. dr hab. Maciej Wnuk
- dr hab. Anna Lewińska, prof. UR

z Wydziału Medycznego:

- prof. dr hab. Dorota Darmochwał-Kolarz
- prof. dr hab. Bartosz Korczowski
- prof. dr hab. Andrzej Przybylski
- prof. dr hab. Jacek Tabarkiewicz
- dr hab. Dorota Bartusik-Aebisher, prof. UR
- dr hab. Hanna Czajka, prof. UR
- dr hab. inż. Anna Czerniecka-Kubicka, prof. UR
- dr hab. Piotr Futyma, prof. UR
- dr hab. Agnieszka Gała-Błądzińska, prof. UR
- dr hab. Sabina Galiniak, prof. UR
- dr hab. Marta Kopańska, prof. UR

- dr hab. Tomasz Łoziński, prof. UR
- dr hab. Agata Wawrzyniak, prof. UR
- dr hab. Kazimierz Widenka, prof. UR
- dr hab. Magdalena Żychowska, prof. UR
- dr inż. Marek Cieśla
- dr inż. Adrian Frydrych
- dr Janusz Ławiński
- mgr Klaudia Dynarowicz

z Wydziału Nauk o Zdrowiu i Psychologii:

- dr hab. Edyta Łuszczki, prof. UR
- dr hab. Ewa Puszczałowska-Lizis, prof. UR
- dr Adrian Kużdżał
- dr Katarzyna Tomaszek

z Wydziału Ekonomii i Finansów:

- dr hab. Mariola Grzebyk, prof. UR
- dr hab. inż. Ryszard Kata, prof. UR
- dr hab. inż. Dariusz Zając, prof. UR

z Wydziału Humanistycznego:

- dr Jarosław Kinal

z Wydziału Muzyki:

- dr hab. Małgorzata Zarębińska, prof. UR
- dr hab. Dariusz Ziółek, prof. UR
- dr Katarzyna Sobas

z Wydziału Nauk o Kulturze Fizycznej:

- prof. dr hab. Wojciech Czarny
- dr hab. Narcyz Piórecki, prof. UR
- dr hab. Krzysztof Przednowek, prof. UR
- dr Piotr Matłosz
- dr Marta Niewczas

z Wydziału Nauk Społecznych:

- dr Dominik Szczepański

z Wydziału Pedagogiki i Filozofii:

- dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR
- dr Barbara Lulek
- dr inż. Krystian Tuczyński
- dr Tomasz Warchoł

z Wydziału Prawa i Administracji

- dr hab. Anna Golonka, prof. UR
- dr hab. Anna Kościółek, prof. UR
- dr hab. inż. Piotr Krzysztof Sowiński, prof. UR
- dr Bogdan Jaworski

z Wydziału Sztuk Pięknych:

- dr hab. Agnieszka Lech-Bińczycka, prof. UR

z Wydziału Biologii i Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju:

- prof. dr hab. Idalia Kasprzyk
- dr hab. Tomasz Durak, prof. UR
- prof. dr hab. Iwona Kania-Kłosok
- dr hab. Mateusz Mołoń, prof. UR

z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych:

- dr hab. inż. Joanna Kisała, prof. UR
- dr hab. inż. Wiesław Andrzej Paja, prof. UR

- dr hab. Janusz Sokół, prof. UR
- dr Bogumił Cieniek
- dr Yaroslav Shpotyuk
- dr inż. Wojciech Żyłka

z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego:

- prof. dr hab. Grzegorz Bartosz
- prof. dr hab. inż. Małgorzata Dżugan
- prof. dr hab. inż. Józef Gorzelany
- prof. dr hab. inż. Czesław Puchalski
- prof. dr hab. Izabela Sadowska-Bartosz
- prof. dr hab. inż. Ewa Szpunar-Krok
- dr hab. Jan Buczek, prof. UR
- dr hab. inż. Wacław Jarecki, prof. UR
- dr hab. inż. Natalia Matłok, prof. UR
- dr hab. Małgorzata Szostek, prof. UR
- dr hab. inż. Bogdan Wiśniowski, prof. UR
- dr hab. inż. Grzegorz Zaguła, prof. UR
- dr inż. Tomasz Cebulak
- dr inż. Karolina Pycia

Nagrody III stopnia otrzymali:

z Wydziału Biologii i Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju:

- dr hab. Konrad Leniowski, prof. UR
- dr hab. Bartosz Piechowicz, prof. UR
- dr inż. Roman Maślanka

z Wydziału Biotechnologii:

- prof. dr hab. Grzegorz Chrzanowski
- prof. dr hab. Grzegorz Raba
- prof. dr hab. Andriy Sybirnyy

z Wydziału Ekonomii i Finansów:

- dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR
- dr hab. Barbara Fura, prof. UR
- dr hab. inż. Wiesława Kuźniar, prof. UR
- dr hab. Małgorzata Stec, prof. UR
- dr hab. Alina Walenia
- dr inż. Magdalena Cyrek
- dr Rafał Pitera
- dr Małgorzata Wosiek

z Wydziału Filologicznego:

- dr hab. Anna Hanus, prof. UR
- dr hab. Marta Kobylska
- dr hab. Agnieszka Mac, prof. UR
- dr Arkadiusz Pietluch

z Wydziału Humanistycznego:

- prof. dr hab. Paweł Grata
- prof. dr hab. Małgorzata Rybicka
- dr hab. Piotr Gębica, prof. UR
- dr hab. Mariola Hoszowska, prof. UR
- dr hab. Marcin Wołoszyn, prof. UR
- dr Maciej Dębiec
- dr Dalia Pokutta

z Wydziału Medycznego:

- prof. dr hab. Andrzej Maciejczak
- dr hab. Rafał Podgórski, prof. UR
- dr hab. Magdalena Sowa-Kućma, prof. UR
- dr hab. inż. Monika Stompor-Gorący, prof. UR
- dr hab. Jacek Szczygielski, prof. UR
- dr Wiesław Guz
- dr Anna Juza
- dr Tomasz Kubrak
- dr inż. Patrycja Pańczyszyn-Trzewik
- mgr inż. Justyna Milan-Pitrus

z Wydziału Muzyki:

- prof. dr hab. Janusz Skowron
- dr hab. Bożena Stasiowska-Chrobak, prof. UR
- dr Sebastian Frankiewicz

z Wydziału Nauk o Kulturze Fizycznej:

- dr hab. Paweł Król, prof. UR

z Wydziału Nauk o Zdrowiu i Psychologii:

- dr hab. Dariusz Bazaliński, prof. UR
- dr hab. Agnieszka Guzik, prof. UR
- dr hab. Agnieszka Sozańska, prof. UR
- dr hab. Justyna Wyszynska, prof. UR
- dr Anna Bartosiewicz
- dr Sara Jarmakiewicz-Czaja
- dr Renata Kielnar
- dr Justyna Leszczak

z Wydziału Nauk Społecznych:

- dr hab. Tomasz Koziello, prof. UR
- dr hab. Mira Malczyńska-Biały, prof. UR
- dr hab. Teresa Zbyrad, prof. UR
- dr Agata Kotowska
- dr Arkadiusz Machniak
- dr Marek Motyka
- dr Magdalena Pokrzywa

z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych:

- prof. dr hab. inż. Wojciech Rdzanek
- prof. dr hab. Antoni Szczurek
- dr hab. Andrzej Dziedzic, prof. UR
- dr hab. Przemysław Kolek, prof. UR
- dr hab. Piotr Potera, prof. UR
- dr hab. Ireneusz Stefaniuk, prof. UR
- dr hab. inż. Krzysztof Szemela, prof. UR
- dr Grzegorz Górski

z Wydziału Pedagogiki i Filozofii:

- prof. dr hab. Aleksander Bobko
- prof. dr hab. Roman Pelczar
- dr hab. Piotr Nowakowski, prof. UR
- dr hab. Adam Podolski, prof. UR

z Wydziału Prawa i Administracji:

- prof. dr hab. Elżbieta Feret
- dr hab. Jerzy Nikolajew, prof. UR
- dr hab. Beata Stępień-Załucka, prof. UR

- dr Karol Bajda
- dr Sabina Kubas
- dr Marek Podraza
- dr Marta Sagan-Martko
- dr Małgorzata Trybus
- dr Joanna Uliasz

– dr Anna Wójtowicz-Dawid

z Wydziału Sztuk Pięknych:

- prof. dr hab. Jadwiga Sawicka
- dr hab. Agnieszka Jankowska, prof. UR
- dr hab. Magdalena Uchman, prof. UR
- dr Piotr Woroniec

z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego:

- prof. dr hab. Krzysztof Kukuła
- dr hab. Aneta Bylak, prof. UR
- dr hab. inż. Paweł Czarnota, prof. UR
- dr hab. Marta Jańczak-Pieniążek, prof. UR
- dr hab. Bogdan Saletnik, prof. UR
- dr hab. inż. Agata Znamierowska-Piotrowska, prof. UR
- dr inż. Magdalena Buniowska-Olejek
- dr inż. Michał Miłek
- dr Łukasz Peszek
- dr inż. Anita Zapałowska
- dr inż. Miłosz Zardzewiały
- dr inż. Natalia Żurek

Tytuły Ambasadorów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Po raz pierwszy w historii Uniwersytet Rzeszowski przyznał **tytuły honorowe Ambasadorów UR**. Uehonorowani zostali:

- **Arkadiusz Andrejkow** – artysta street artu, twórca projektu „Cichy Memorial”,
- **Adam Bienias** – dziennikarz TVP3 Rzeszów, promujący kulturę i język polski,
- **Łukasz Federkiewicz (Kortez)** – wokalista i absolwent Wydziału Muzyki UR,
- **Anna Wielgosz** – lekkoatletka i absolwentka fizjoterapii UR, Mistrzyni Europy w biegu na 800 m.

Promocje doktorskie i habilitacyjne

Uroczystość promocji doktorskiej ma szczególny charakter. Jest ona bowiem końcowym miłym akcentem wieloletniego trudu doktorów, wytrwałej i niewymiernej opieki naukowej promotorów oraz życzliwej troski wielu ogniw instytucjonalnych naszej Uczelni.

Od ostatniej promocji doktorskiej upłynęło kilka miesięcy. W tym okresie **63** adeptów w dziedzinach nauk humanistycznych, społecznych, inżynieryjno-technicznych, ścisłych i przyrodniczych, rolniczych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu na mocy uchwał odpowiednich rad naukowych naszego Uniwersytetu uzyskało stopnie naukowe, **46** osób uzyskało stopień doktora, a **17** osób stopień doktora habilitowanego.

W Collegium Medicum przyznano **13** osobom stopień naukowy doktora habilitowanego, **13** osobom stopień doktora.

Stopień doktora habilitowanego otrzymali:

- dr hab. Robert Brodowski, n. medyczne
- dr hab. Anna Rutkowska, n. o zdrowiu
- dr hab. Paweł Wałek, n. medyczne
- dr hab. Marzanna Obrzut, n. medyczne
- dr hab. Małgorzata Nagórska, o zdrowiu
- dr hab. Magdalena Żychowska, n. medyczne
- dr hab. Sabina Galiniak, n. medyczne
- dr hab. Anna Bartosiewicz, n. o zdrowiu
- dr hab. Krzysztof Balawender, n. medyczne
- dr hab. Wiesław Guz, n. medyczne
- dr hab. Bartosz Godlewski, n. medyczne
- dr hab. Łukasz Krupa, n. medyczne
- dr hab. Jolanta Zwolińska, n. o zdrowiu

Stopień doktora otrzymali:

- dr Edyta Sawińska, n. medyczne
- dr Julia Rudnicka-Czerwicz, n. medyczne
- dr Adam Bębenek, n. medyczne
- dr Adrian Frydrych, n. medyczne
- dr Damian Kobylarz, n. medyczne
- dr Jan Frańczak, n. medyczne
- dr Agnieszka Hubert-Lutecka, n. o zdrowiu
- dr Agnieszka Jarmuziewicz, n. o zdrowiu
- dr Anna Wójcik, n. o zdrowiu
- dr Mateusz Skórka, n. o zdrowiu
- dr Gabriela Betlej, biotechnologia
- dr Paulina Książek-Trela, biotechnologia

Na Wydziale Biologii, Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju **2** osobom przyznano stopień naukowy doktora

- dr Karolina Stępień, n. biologiczne
- dr Kinga Hęćlik, n. biologiczne

Na Wydziale Filologicznym **4** osobom przyznano stopień doktora

- dr Ewelina Kasperska, językoznawstwo
- dr Milena Michno, językoznawstwo
- dr Aleksandra Nowak, literaturoznawstwo
- dr Krzysztof Socha, literaturoznawstwo

Na Wydziale Humanistycznym **8** osobom przyznano stopień doktora

- dr Sylwia Jędrzejewska, archeologia
- dr Anna Bochnak, archeologia
- dr Adrianna Raczak, archeologia
- dr Michał Nowosad-Księciowski, historia
- dr Marcin Bryła, historia
- dr Krystian Propola, historia

- dr Józef Stolarczyk, historia
- dr Mateusz Dudek, historia

Na Wydziale Muzyki **1** osobie przyznano stopień doktora
– dr Piotr Pociąg, sztuki muzyczne

Na Wydziale Nauk Społecznych **3** osobom przyznano stopień doktora, **1** osobie stopień doktora habilitowanego
Stopień doktora habilitowanego otrzymała:
– dr hab. Anna Kołomycew, n. o polityce i administracji
Stopień doktora otrzymali:
– dr Dominika Zięba, n. o polityce i administracji
– dr Piotr Budzyń, n. o polityce i administracji
– dr Sebastian Moskalski, n. socjologiczne

Na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych **2** osobom przyznano stopień doktora, **2** osobom stopień doktora habilitowanego
Stopień doktora habilitowanego otrzymały:
– dr hab. Teresa Mroczek, informatyka techniczna i telekomunikacja
– dr hab. Agnieszka Wiśniowska-Wajnryb, matematyka
Stopień doktora otrzymali:
– dr Roman Hrytsak, nauki fizyczne
– dr Barbara Linek, nauki fizyczne

Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii **2** osobom przyznano stopień doktora
– dr Mateusz Binek, filozofia
– dr Beata Semków-Nędza, pedagogika

Na Wydziale Prawa i Administracji **4** osobom przyznano stopień doktora i **1** osobie stopień doktora habilitowanego
Stopień doktora habilitowanego otrzymał:
– dr hab. Jakub Łukasiewicz, nauki prawne
Stopień doktora otrzymali:
– dr Marek Podraza, nauki prawne
– dr Izabela Jankowska-Prochot, nauki prawne
– dr Mirosław Kalisiak, nauki prawne
– dr Karol Rębisz, nauki prawne

Na Wydziale Sztuk Pięknych przyznano **3** osobom stopień doktora
– dr Barbara Porczyńska, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
– dr Liliana Kalinowska, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
– dr Marek Haba, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

Na Wydziale Technologiczno-Przyrodniczym przyznano **4** osobom stopień doktora
– dr Grzegorz Witek, rolnictwo i ogrodnictwo

- dr Artur Chorostyński, rolnictwo i ogrodnictwo
- dr Kamil Szopa, technologia żywności i żywienia
- dr Magdalena Kowalczyk, technologia żywności i żywienia

Program Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych

W trakcie wydarzenia wręczono również certyfikaty laureatom I edycji Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych. Z 350 000 zł początkowego budżetu program został rozszerzony do blisko 445 000 zł, dzięki czemu wsparcie otrzymało 17 innowacyjnych projektów naukowych. Wyóżnienia otrzymali:

- prof. dr hab. Liliya Morska
- prof. dr hab. Małgorzata Rybicka
- dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR
- dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR
- dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR
- dr hab. Mariola Grzebyk, prof. UR
- dr hab. Anna Hanus, prof. UR
- dr hab. Beata Lorens, prof. UR
- dr hab. Robert Słabczyński, prof. UR
- dr hab. Beata Stępień-Załucka, prof. UR
- dr Wojciech J. Kosior
- dr Dariusz Król
- dr Ewa Kusz
- dr Aneta Lew-Koralewicz
- dr Małgorzata Wosiek
- dr Dalia Pokutta
- dr Anna Wójtowicz-Dawid

Serdecznie dziękujemy Chórowi Wydziału Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego pod dyrekcją dr hab. Bożeny Stasiowskiej-Chrobak, prof. UR, za wspianiął oprawę muzyczną uroczystości.

fot. T. Poźniak

Uroczyste odsłonięcie portretu Jana Pawła II „Uniwersytet Rzeszowski z audiencją u Jana Pawła II”

Joanna Wilk

10 czerwca 2025 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyło się wydarzenie poświęcone osobie św. Jana Pawła II. Uroczystość została zorganizowana w ramach inicjatywy „Uniwersytet Rzeszowski z audiencją u Jana Pawła II”. Audiencja odbyła się w czerwcu 2002 roku. Inicjatorami obecnej wystawy są prof. dr hab. Czesław Puchalski – Dziekan Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego oraz dr hab. Grażyna Stojak, prof. UR – Kierownik Muzeum UR. Jest to wystawa ze zbiorów własnych Muzeum UR.

Symboliczny gest pamięci

Punktem kulminacyjnym wydarzenia było uroczyste odsłonięcie portretu Jana Pawła II oraz cyklu fotografii z audiencji, które od teraz zdobiją przestrzeń przy sali Senatu UR przy al. Tadeusza Rejtana 16 C.

Bezpośrednio po odsłonięciu portretu odbyło się seminarium naukowe zatytułowane „Nauczanie Jana Pawła II na nasze czasy”, podczas którego zaproszeni prelegenci podjęli refleksję nad aktualnością przesłania Papieża w kontekście współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, etycznych i naukowych. Swoją obecnością podczas wydarze-

nia zaszczycił nas Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Kazimierz Górny, który poświęcił obraz i pobłogosławił zgromadzonych.

Prof. dr hab. n. med. Adam Reich, Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, otworzył uroczystość. Ks. prof. dr hab. Stanisław Zięba w wystąpieniu pt. „Czy nauka pogrzebała Boga?” odniósł się do relacji między nauką a wiarą we współczesnym świecie. Dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. KUL, poruszył temat granic nauki w kontekście pytania „Czy nauka zbawi człowieka?”. Ks. dr hab. Mirosław Twardowski, prof. UR, zakończył spotkanie refleksją „Spojrzenie na człowieka”, wskazując na potrzebę personalizmu i głębokiej troski o człowieka w myśli papieskiej.

fot. T. Poźniak

Wizyta Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego na Uniwersytecie Rzeszowskim

Joanna Wilk

10 czerwca 2025 roku w gabinecie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. n. med. Adama Reicha odbyło się wyjątkowe spotkanie z udziałem Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dra hab. inż. Marka Gzika.

Wizyta była okazją do rozmów na temat kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego oraz możliwości wspierania działalności naukowo-badawczej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Podczas spotkania prof. Marek Gzik wpisał się do Księgi Gości Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dyskutowano m.in. o możliwościach wspierania działalności

naukowo-badawczej Uniwersytetu Rzeszowskiego, potencjale innowacyjnym uczelni, a także potrzebie dostosowywania oferty edukacyjnej do wyzwań współczesnego rynku pracy.

W wydarzeniu uczestniczyły również przedstawicielki władz rządowych: Posłanka na Sejm RP Krystyna Skowrońska oraz Posłanka Joanna Frydrych. Obecność parlamentarzystek podkreśliła znaczenie wizyty dla współpracy pomiędzy światem akademickim a środowiskiem politycznym i administracyjnym.

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich powołał mgr. inż. Marcina Rusiniaka na stanowisko Dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie

W wyniku postępowania konkursowego z dniem 30 kwietnia 2025 r. Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich powołał mgr. inż. Marcina Rusiniaka na stanowisko Dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie.

Panie Dyrektorze, gratulujemy i życzymy sukcesów w kierowaniu Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym. Życzymy odważnych i trafnych decyzji, a także owocnej współpracy z całym zespołem i środowiskiem akademickim. Niech ta odpowiedzialna funkcja przynosi satysfakcję, rozwój i pozytywne zmiany zarówno dla pacjentów, jak i dla społeczności Uniwersytetu Rzeszowskiego.

fot. M. Świąćicki

Szklarnia azaliowa na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego już otwarta!

Joanna Wilk

25 kwietnia br. na Kampusie Zalesie Uniwersytetu Rzeszowskiego uroczystie otworzyliśmy szklarnię azaliową. Szklarnia została urządzona w ramach projektu realizowanego przez Uniwersytet Rzeszowski wraz z Miastem i Gminą Nowa Sarzyna.

Azalia pontyjska, znana również jako różanecznik żółty, to wyjątkowy krzew z rodziny wrzosowatych, który w Polsce występuje naturalnie tylko w jednym miejscu – w rezerwacie przyrody „Kołacznia” w Woli Zarczyckiej koło Leżajska na Podkarpaciu. Ze względu na unikalność i ograniczone występowanie azalia pontyjska jest objęta ochroną gatunkową. Do 2001 r. była wpisana do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin.

– Bardzo cieszę się z tej współpracy i z realizacji tego projektu. To coś, czym naprawdę możemy się pochwalić jako mieszkańcy Podkarpacia. Nie każdy bowiem wie, że właśnie w Nowej Sarzynie, w naszym województwie, znajduje się najmniejszy rezerwat przyrody w Polsce – Kołacznia – w którym rośnie azalia pontyjska, unikalny gatunek rośliny. – powiedział prof. Adam Reich, Rektor UR.

Projekt Azalia obejmuje poprawę infrastruktury przy Rezerwacie Kołacznia, gdzie powstaną nowe ogrodzenia oraz taras widokowy. W ramach projektu utworzone

zostaną szklarnie azaliowe, pierwsza już jest – na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego, kolejna ma powstać przy Szkole Podstawowej w Woli Zarczyckiej, gdzie uprawiane będą siewki. Po dwóch latach zostaną one przesadzone do szklarni, która ulokowana będzie przy I Liceum Ogólnokształcącym.

– W szklarni na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego, o powierzchni 18 mkw., znajduje się około 50 sadzonek trzyletniej azalii pontyjskiej. Będą

one w kolejnym etapie służyły do realizacji ogrodów pokazowych z wykorzystaniem azalii pontyjskiej – mówi dr inż. Agata Gajdek.

Nowo powstała szklarnia stanie się miejscem wymiany doświadczeń i przestrzenią inspiracji dla kolejnych inicjatyw służących środowisku akademickiemu, jak również otoczeniu społeczno-gospodarczemu.

fot. M. Świącicki

Spotkanie Rektora UR z Wiceministrem Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej Janem Szyszko

Joanna Wilk

5 maja w gabinecie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się spotkanie Rektora UR prof. dra hab. n. med. Adama Reicha z Wiceministrem Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej Janem Szyszko.

Podczas rozmowy poruszono kluczowe zagadnienia dotyczące możliwości pozyskiwania funduszy europejskich przez uczelnie wyższe, w tym Uniwersytet Rzeszowski. Dyskutowano o bieżących programach wsparcia, wyzwaniach stojących przed uczelniami oraz roli współpracy nauki z administracją rządową w efektywnym wykorzystaniu środków unijnych.

Podczas wizyty wiceminister Szyszko otrzymał od Rektora bluzę z napisem „Rzeszów”, a także wpisał się do pamiątkowej Księgi Gości Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wizyta wiceministra stanowi istotny element budowania relacji między światem nauki a administracją publiczną i daje nadzieję na dalszą owocną współpracę w obszarze rozwoju naukowego i infrastrukturalnego uczelni.

fot. M. Świąćicki

Spotkanie Rektora UR z Jánem Figeľem, członkiem Rady Zarządzającej Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT)

Joanna Wilk

7 maja Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich spotkał się z Jánem Figeľem, członkiem Rady Zarządzającej Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) i byłym Komisarzem Unii Europejskiej ds. Przedsiębiorczości i Społeczeństwa Informacyjnego. Głównym tematem rozmów była współpraca UR z Europejskim Instytutem Innowacji i Technologii (EIT).

EIT, utworzony w 2008 r. jako niezależny organ Unii Europejskiej, ma na celu wzmacnianie zdolności Europy do innowacji poprzez integrację edukacji, badań naukowych i przedsiębiorczości. Instytut wspiera dynamiczne partnerstwa ogółouropejskie znane jako Wspólnoty Wiedzy i Innowacji (WWiI), które skupiają się na konkretnych wyzwaniach społecznych, takich jak zmiana klimatu, zdrowie publiczne, cyfryzacja czy zrównoważona energia. Dołączenie Uniwersytetu Rzeszowskiego do jednej z WWiI EIT otworzyłoby nowe perspektywy w zakresie badań naukowych, edukacji oraz transferu technologii. Uczestnictwo w programach EIT umożliwia dostęp do międzynarodowych sieci partnerów, wsparcia finansowego oraz programów edukacyjnych na poziomie magisterskim i doktoranckim, które łączą wiedzę akademicką z praktycznymi umiejętnościami przedsiębiorczymi.

Wizyta przedstawicieli Uniwersytetu w Murcii na Wydziale Filologicznym

Bożena Duda

15 maja 2025 r. Dziekan Wydziału Filologicznego dr hab. Agnieszka Myszk, prof. UR, miała przyjemność gościć przedstawicieli Uniwersytetu w Murcii, pana Alfredo Sancho Caravaca oraz pana Manuela Guerrero Lópeza. Głównym tematem rozmów było nawiązanie współpracy w ramach programu Erasmus+. Omówiono możliwości nawiązania partnerskich relacji między uczelniami, w szczególności w zakresie wymiany nauczycieli i studentów kierunków prowadzonych w ramach Wydziału.

Strony zadeklarowały chęć kontynuacji rozmów i podjęcia kolejnych kroków formalnych zmierzających do podpisania umowy bilateralnej, w tym konieczność porównania programów studiów oferowanych przez obie instytucje w celu dopasowania treści kształcenia i ułatwienia przyszłych mobilności studentów.

Spotkanie przebiegło w życzliwej i konstruktywnej atmosferze.

Wizyta Konsula Generalnego Republiki Austrii w Uniwersytecie Rzeszowskim

Ewa Czeanek-Florek

15 maja 2025 roku Uniwersytet Rzeszowski gościł Konsula Generalnego Republiki Austrii. W trakcie wizyty Konsul spotkał się z Jego Magnificencją Rektorem Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr. hab. Adamem Reichem. Podczas spotkania omówiono perspektywę rozwoju współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a instytucjami naukowymi i kulturalnymi Republiki Austrii. Rozmowy dotyczyły m.in. możliwości realizacji wspólnych projektów badawczych, wymiany akademickiej studentów i kadry naukowej, a także organizacji wydarzeń o charakterze edukacyjnym i kulturalnym.

Konsul Generalny mgr Martin Gärtner przybył na zaproszenie Biblioteki Austriackiej UR – wygłosił krótki wykład przed projekcją filmu dokumentalnego pt. *Julius Madritsch. Sprawiedliwy wśród Narodów Świata* (reż.: Piotr Szalsza, producent: Zofia Beklen). Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Wiedeńsko-Krakowskim Towarzystwem Kultury (Wiener-Krakauer Kultur-Gesellschaft) oraz Konsulatem Generalnym Republiki Austrii w Krakowie.

W prezentowanym filmie ukazano historię życia austriackiego przedsiębiorcy Juliusa Madritscha, który w latach 1940–1944 zatrudniał w swoich szwalniach w Krakowie i okolicach około tysiąca Żydów. Przy współudziale dwóch innych Austriaków udało mu się uratować życie setkom osób. W 1964 r. J. Madritsch i jego dwaj współpracownicy zostali uhonorowani przez Yad Vashem medalami „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”. Film stał się punktem wyjścia do ciekawej debaty między studentami różnych kierunków a Konsulem Generalnym.

Wizyta Konsula Generalnego stanowiła istotny krok w budowaniu relacji międzynarodowych Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz podkreśliła rosnącą rolę uczelni jako ważnego partnera w europejskiej przestrzeni akademickiej.

Powstanie Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Rzeszowskiego

Oskar Kaczorowski

20 maja 2025 r. w sali Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się zebranie założycielskie Towarzystwa Przyjaciół Uniwersytetu Rzeszowskiego – stowarzyszenia, którego celem jest wspieranie działalności i rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz budowanie jego marki i wizerunku.

W spotkaniu wzięło udział 22 członków założycieli. Podczas zebrania przyjęto statut Towarzystwa oraz wybrano jego władze.

W skład zarządu weszli:

- Marta Półtorak – prezes zarządu,
- prof. dr hab. Adam Reich – członek zarządu,

- dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR – członek zarządu,

- Paweł Stawarz – członek zarządu,

- Adam Głaczyński – członek zarządu.

Wybrano również Komisję Rewizyjną w składzie:

- dr Marta Niewczas – przewodnicząca,

- dr inż. Marta Rymar – członek komisji,

- dr Anna Czenczek – członek komisji.

Celem Towarzystwa jest wspieranie inicjatyw naukowych, kulturalnych, edukacyjnych i społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz promowanie jego dorobku i osiągnięć. Działalność Towarzystwa ma obejmować m.in. współpracę z otoczeniem społecz-

nym i gospodarczym uczelni, integrację sympatyków UR oraz wspieranie idei uniwersytetu otwartego i zaangażowanego społecznie.

Do statutowych zadań Towarzystwa zaliczono popularyzację wiedzy o Uniwersytecie Rzeszowskim, wspieranie rozwoju badań naukowych i przedsiębiorczości akademickiej, a także działania służące pielęgnowaniu tradycji akademickiej i budowaniu pozytywnego wizerunku uczelni w regionie i kraju. Zgromadzeni członkowie założyciele zapowiedzieli rozpoczęcie procedury rejestracyjnej oraz przygotowanie planu działań na najbliższy okres.

Uniwersytet Rzeszowski podpisał porozumienie o współpracy z turecką szkołą średnią Özel Elit Grup

Joanna Wilk

26 maja 2025 r. w gabinecie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Özel Elit Grup Anatolian and Science High School (Turcja).

Porozumienie podpisali: JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Adam Reich oraz Przewodniczący Özel Elit Grup Ömer Bostanci.

Celem spotkania było ustanowienie ram współpracy mającej na celu promowanie przyjaźni, rozwój więzi kulturowych i edukacyjnych oraz

wspieranie wymiany idei i doświadczeń między obiema instytucjami.

W ramach porozumienia strony zadeklarowały gotowość do realizacji wspólnych działań obejmujących m.in.:

- współdzielenie kadry naukowej i dydaktycznej,
- współpracę między specjalistami z dziedzin edukacji i nauki,
- wymianę zasobów dydaktycznych i naukowych,
- dzielenie się najlepszymi praktykami w zakresie metod nauczania i organizacji edukacyjnej,

- organizację wymian studenckich w celach edukacyjnych i kulturowych,
- inicjowanie wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych.

Podpisanie Memorandum stanowi kolejny krok Uniwersytetu Rzeszowskiego w drodze do międzynarodowej współpracy akademickiej i edukacyjnej, w szczególności z partnerami z obszaru Bliskiego Wschodu i Azji.

Nowy kanclerz Uniwersytetu Rzeszowskiego

Informujemy, że w wyniku konkursu oraz pozytywnej opinii Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego nowym kanclerzem uczelni został Bogusław Świeży.

Bogusław Świeży – prawnik, menedżer i samorządowiec z ponad 25-letnim doświadczeniem zawodowym. Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego, specjalizujący się w zarządzaniu zespołami, realizacji inwestycji oraz gospodarowaniu majątkiem publicznym.

Karierę zawodową rozwijał zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, pełniąc funkcje kierownicze i zarządcze. W ciągu dwóch dekad pracy zbudował silne kompetencje w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi – skutecznie kierował zespołami o różnej strukturze i wielkości, wdrażając nowoczesne standardy organizacyjne, procedury usprawniające komunikację wewnętrzną i kulturę współpracy międzywydziałowej.

W latach 2019–2025 pełnił funkcję Pierwszego Zastępcy Prezydenta Miasta Przemyśla, w ratuszu odpowiadał m.in. za nadzór nad Wydziałem Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, Wydziałem Architektury, Wydziałem Gospodarki Lokalowej oraz Wydziałem Rozwoju, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych. W tym okresie zdobył bogate doświadczenie w realizacji procesów inwestycyjnych, w tym budowlanych – koordynował przygotowanie, wdrażanie i nadzór nad projektami infrastrukturalnymi, re-

montami, rozbudową przestrzeni miejskiej oraz inwestycjami mieszkaniowymi i komunalnymi.

Jednym z kluczowych obszarów jego działalności było zarządzanie majątkiem gminnym – zarówno w aspekcie prawnym, jak i strategicznym. Wspierał rozwój mechanizmów efektywnego gospodarowania zasobami miasta, wdrażał narzędzia zwiększające przejrzystość i dostępność informacji o miejskim majątku oraz zajmował się optymalizacją wykorzystania nieruchomości publicznych.

Cechuje go strategiczne myślenie, umiejętność analizy złożonych procesów administracyjnych oraz wysoka

kultura organizacyjna. W pracy kieruje się zasadami odpowiedzialności, przejrzystości i partnerskiego podejścia do współpracy.

Jako główny cel stawia sobie nowoczesne, sprawne i transparentne zarządzanie zapleczem administracyjno-finansowym Uniwersytetu Rzeszowskiego, w tym racjonalne i strategiczne zarządzanie jej majątkiem, umożliwiające rozwój infrastruktury badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej zgodny z potrzebami wspólnoty akademickiej.

JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego gościł przedstawicieli Uniwersytetu Medycznego Guangdong

Joanna Wilk

27 maja 2025 r. Uniwersytet Rzeszowski przyjął wyjątkowego gościa – Prezydenta Guangdong Medical University (GDMU) prof. Lu Jinghui. Spotkanie odbyło się w gabinecie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Adama Reicha.

W rozmowach wzięli udział: Dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów dr hab. Bogdan Wierzbński, prof. UR, oraz Dziekan Wydziału Medycznego dr hab. n. med. Rafał Podgórski, prof. UR.

Wizyta była okazją do omówienia możliwości współpracy naukowej i dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Guangdong Medical University – jedną z czołowych uczelni medycznych w Chinach. Wizyta Prezydenta Lu Jinghui to ważny krok w kierunku budowania współpracy międzynarodowej.

Uniwersytet Rzeszowski i Komenda Wojewódzka PSP w Rzeszowie podpisały porozumienie o współpracy

Joanna Wilk

28 maja 2025 roku Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich oraz Podkarpacki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Tomasz Baran podpisali porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Komendą Wojewódzką PSP w Rzeszowie.

W ramach porozumienia przewidziano m.in. wspólne działania edukacyjne, szkoleniowe oraz badawcze, organizację konferencji i seminariów naukowych, a także możliwość odbywania przez studentów UR praktyk studenckich i wizyt

studyjnych w jednostkach PSP. Uzgodniono także wymianę materiałów informacyjnych i naukowych oraz udział przedstawicieli KW PSP w wydarzeniach organizowanych przez uczelnię.

Podpisanie dokumentu umacnia relację pomiędzy środowiskiem akademickim a służbami publicznymi. Współpraca zakłada wspólne działania dla dobra mieszkańców regionu i rozwoju nowoczesnych standardów bezpieczeństwa.

Wizyta Minister Zdrowia Izabeli Leszczyny w Uniwersytecie Rzeszowskim

Joanna Wilk

28 maja 2025 r. Uniwersytet Rzeszowski gościł Izabelę Leszczynę, Minister Zdrowia, która odwiedziła Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie oraz spotkała się z Jego Magnificencją Rektorem Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr. hab. Adamem Reichem.

W wizycie uczestniczyli również posłowie na Sejm RP: Zbigniew Gawlik, Krystyna Skowrońska oraz Katarzy-

na Kacperczyk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia.

Głównym celem wizyty Pani Minister była planowana budowa uniwersyteckiego szpitala w Świlczy – inwestycji o strategicznym znaczeniu dla rozwoju zaplecza klinicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz dla systemu ochrony zdrowia w regionie.

Podczas spotkania Pani Minister odbyła rozmowy z Rektorem UR oraz

Dyrektorem Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Wpisała się również do pamiątkowej Księgi Gości Rektora UR. Wizyta była okazją do omówienia kluczowych kwestii związanych z rozwojem infrastruktury medycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego, jak również do zaprezentowania potencjału uczelni w zakresie kształcenia kadr medycznych oraz prowadzenia działalności klinicznej i badawczej.

JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego wręczył powołania dziekańskie dr hab. Barbarze Pękali, prof. UR, i prof. dr. hab. inż. Czesławowi Puchalskiemu

Joanna Wilk

2 czerwca w gabinecie Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Adam Reich, Rektor UR, wręczył powołania dziekańskie dr hab. Barbarze Pękali, prof. UR, Dziekan Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych, i prof. dr. hab. inż. Czesławowi Puchalskiemu, Dziekanowi Wydziału

Technologiczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Serdecznie gratulujemy wyróżnionym nominacji oraz życzymy sukcesów w realizacji nowych wyzwań.

Dziekan Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych
dr hab. Barbara Pękala, prof. UR

Dziekan Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego
prof. dr hab. inż. Czesław Puchalski

Porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Rzeszowie

Joanna Wilk

2 czerwca br. zostało zawarte Porozumienie o Współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Rzeszowie.

Sygnatariuszami porozumienia byli: JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich oraz Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych Józef Twardowski.

Porozumienie ma na celu wspieranie wspólnych inicjatyw naukowych, edukacyjnych oraz badawczo-wdrożeniowych z udziałem studentów i pracowników UR. Zakłada m.in. realizację projektów edukacyjnych, popularyzację wiedzy o jakości artykułów rolno-spożywczych oraz promowanie praktyk i staży w WIJHARS. Dokument stanowi podstawę do dalszej współpracy w zakresie działań naukowych, dydaktycznych oraz informacyjnych.

Uniwersytet Rzeszowski zrealizuje dokumentację przyrodniczą dla 13 obszarów chronionego krajobrazu (OCHK) na Podkarpaciu

Naukowcy z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego oraz Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego opracują nową dokumentację dla 13 obszarów chronionego krajobrazu (OCHK) na Podkarpaciu. Na to zadanie Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego ogłosił na początku roku przetarg, który wygrała spółka celowa Uniwersytetu Rzeszowskiego – InventUR sp. z o.o. Opracowanie nowej dokumentacji dotyczącej OCHK-ów będzie kosztowało blisko 4 mln złotych. Unijne dofinansowanie na ten cel z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027 otrzymał Departament Ochrony Środowiska UMWP.

Obszary chronionego krajobrazu są to wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, cenne ze względu na walory turystyczne, ale także ze względu na to, iż pełnią ważną funkcję korytarzy ekologicznych, czyli dróg przemieszczania się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami, umożliwiającymi przetrwanie pomimo niekorzystnych zmian w środowisku. Mogą to być np. doliny rzek, kompleksy leśne, ciągi wzgórz czy torfowiska. Obszary chronionego krajobrazu na Podkarpaciu są zlokalizowane w aż 99 gminach i spośród terenów objętych ochroną zajmują najwięk-

szą powierzchnię, bo prawie 470 tys. hektarów. Naukowcy z Uniwersytetu Rzeszowskiego zgodnie z umową zaktualizują dokumenty dotyczące wszystkich 13 OCHK-ów. Dokonają ich ponownej oceny pod kątem wartości przyrodniczych czy kulturowych, wskażą przebieg i zagrożenia drożności korytarzy ekologicznych, wyłonią najcenniejsze ekosystemy, wyróżniające się typy krajobrazów, a także obszary o najwyższym potencjale turystycznym i rekreacyjnym. Dokumentacja dotycząca ochrony OCHK-ów ma być gotowa do końca 2027 roku.

Kierownikiem projektu jest prof. dr hab. Krzysztof Kukuła, specjalista w zakresie ekologii, ochrony środowiska i przyrody, odpowiedzialny także za część dotyczącą sieci korytarzy ekologicznych. Natomiast koordynatorami poszczególnych bloków tematycznych będą: z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego dr inż. arch. kraj. Agata Gajdek (ocena walorów krajobrazu wraz z jego elementami kulturowymi), dr inż. Paweł Wolański, dr inż. Krzysztof Rogut, dr Jan Ziobro (fitosocjologia oraz ocena botanicznych walorów środowiska i krajobrazu), dr hab. Bogdan Wiśniowski, prof. UR (ochrona bezkręgowców lądowych, w szczególności owadów, oraz ocena ento-

mologicznych walorów środowiska), dr hab. Aneta Bylak, prof. UR (ochrona środowisk wodnych, w szczególności ryb i bezkręgowców wodnych, oraz ocena przyrodniczych walorów środowisk wodnych), dr Jerzy Michalczuk (ochrona kręgowców lądowych, w szczególności awifauny, oraz ocena ornitologicznych walorów środowiska i krajobrazu), dr Grzegorz Pitucha (ochrona kręgowców lądowych, w szczególności ssaków, oraz ocena walorów środowiska i krajobrazu jako potencjalnych korytarzy ekologicznych), dr Agata Ćwik (planowanie przestrzenne i ocena potencjału środowiska dla turystyki i rekreacji), dr Bernadetta Ortyl (systemy informacji geograficznej), oraz z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych: dr hab. Barbara Pękala, prof. UR (modelowanie danych i metody inteligencji obliczeniowej).

Wywiad z Głównym Inspektorem Pracy Marcinem Staneckim

Redaktor: Karol Michałek

Akademickie Radio Feniks.fm. Witam Państwa bardzo serdecznie. Dziś mam ogromny zaszczyt porozmawiać z Głównym Inspektorem Pracy, autorem wielu publikacji oraz artykułów naukowych w zakresie prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy – Marcinem Staneckim.

Karol Michałek:

Panie Inspektorze, coraz częściej mówi się o przeciwdziałaniu negatywnym skutkom stresu w pracy. Czy są jakieś instrumenty prawne wspierające zdrowie psychiczne pracowników?

Inspektor Marcin Stanecki:

Stres towarzyszy nam przez całe życie – od narodzin aż po śmierć. Jednak my jako Państwowa Inspekcja Pracy zwracamy szczególną uwagę na eliminowanie stresu w pracy. Już od 10 lat prowadzimy kampanię przeciwdziałania stresowi zawodowemu. W tym roku wydaliśmy bardzo ciekawą ulotkę – zachęcam do pobrania jej wersji elektronicznej ze strony PIP albo do zabrania wersji papierowej na stoiskach Inspekcji. Dlaczego o niej mówię? Bo zebrała bardzo pozytywne opinie! Znajdą tam Państwo krótką ankietę pomagającą ocenić ryzyko wypalenia zawodowego, przykłady prostych ćwiczeń na zmniejszenie stresu, a także propozycje diet antystresowych. Poza tym cieszy mnie zmiana podejścia do tej kwestii w dużych firmach – coraz częściej mówi się o „dobroście” pracowników. Pracodawcy dostrzegają, że zdrowy pracownik to efektywny pracownik. Dostęp do dentysty, psychologa czy psychiatry w godzinach pracy, akcje szczepień, promocja zdrowej żywności, „owocowe dni”, a nawet konkursy na aktywność fizyczną między departamentami w urzędach – to już codzienność w wielu miej-

scach pracy. Myślę, że to jest przyszłość prawa pracy: zdrowie i bezpieczeństwo pracownika, a nie tylko formalne przestrzeganie przepisów, szczególnie że liczba zwolnień lekarskich w Polsce rośnie, a wyniki kontroli ZUS są, delikatnie mówiąc, alarmujące.

Karol Michałek:

Panie Inspektorze, podczas wykładu dla studentów prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego wspominał Pan o umowach cywilnoprawnych i o swobodzie zawierania umów. Jak zachęcić osoby do starania się o umowę o pracę – o, mówiąc kolokwialnie, pewny grunt pod nogami?

Inspektor Marcin Stanecki:

Świetnie Pan to ujął – pewny grunt pod nogami. Umowa o pracę daje stabilizację. Jeśli pracuję na umowie zleceniu, wystarczy, że szef ma zły dzień, i może mnie zwolnić od razu, bez podania przyczyny, bez okresu wypowiedzenia. Przy umowie o pracę musi być forma pisemna, podanie przyczyny i zachowany okres wypowiedzenia. Kolejna różnica to prawa pracownicze. Przykład: pracownik na umowie o pracę często dostaje dodatki, paczki świąteczne itp., a zleceniobiorca już niekoniecznie. Koleżanka mojej córki, studentka, rok temu doświadczyła tego na własnej skórze – nie dostała paczki bożonarodzeniowej, choć wykonywała te same obowiązki co inni pracownicy. Powód? Miała umowę zlecenie. Inny przykład: osoba na działalności gospodarczej, przebywając na leczeniu w szpitalu, musiała cały czas pracować zdalnie, bo inaczej straciłaby klientów i środki do życia. Pracownik na etacie w takiej sytuacji spokojnie czeka na zabieg, korzystając z praw pracowniczych.

Karol Michałek:

Panie Inspektorze, ostatnie pytanie – ważne dla mnie i moich kolegów. Na co młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy powinni zwracać uwagę przy zawieraniu umów? Czy to będzie umowa o pracę, czy zlecenie?

Inspektor Marcin Stanecki:

Przede wszystkim żadnego zatrudnienia na próbę bez umowy i bez wynagrodzenia! Nie istnieje w Polsce legalna możliwość pracy „na próbę” bez jakiegokolwiek umowy i płacy. To mit, który niestety wciąż funkcjonuje, zwłaszcza w wakacje. Druga rzecz – umowa, jakakolwiek (choćby zlecenie), musi być podpisana przed rozpoczęciem pracy. Jeśli podpisujecie umowy cywilnoprawne, uważajcie na kary umowne. Wiele firm nakłada na zleceniobiorców kary za spóźnienia, niewykonanie polecenia itp. Znamy sytuacje, w których osoby podpisywały dokumenty in blanco – puste kartki. Później były na nich dopisywane niekorzystne zobowiązania. Jeśli ktoś każe podpisać

„weksel in blanco” albo nie daje umowy – od razu wychodźcie z takiej firmy. Trzeba być bardzo czujnym i zawsze dokładnie czytać dokumenty, które się podpisuje.

Karol Michałek:

Bardzo dziękuję za rozmowę.

Inspektor Marcin Stanecki:

Dziękuję bardzo.

„Ważne jest, aby opowiadać historie osób, które ratowały Żydów, ponieważ mogą one być wzorem do naśladowania”.

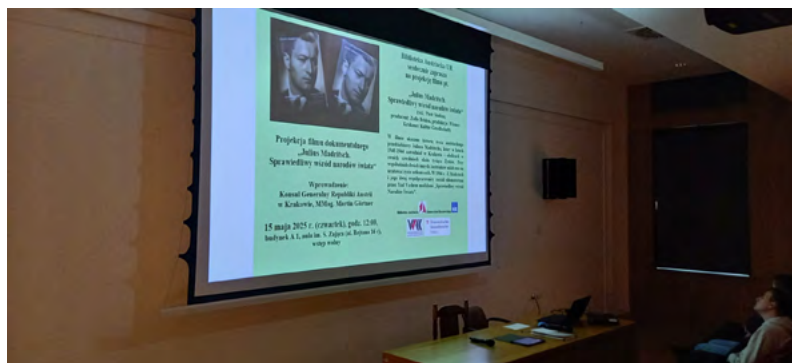
Wizyta Konsula Generalnego Republiki Austrii mgr. Martina Gärtnera

Ewa Czeanek-Florek

15 maja na Uniwersytecie Rzeszowskim mieliśmy zaszczyt gościć Konsula Generalnego Republiki Austrii mgr. Martina Gärtnera. Konsul Generalny spotkał się z JM Rektorem UR, przedmiotem rozmowy były możliwości współpracy pomiędzy obydwiema instytucjami, w szczególności dalszego umiędzynarodowiania uczelni. Konsul Generalny przybył na zaproszenie Biblioteki Austriackiej Uniwersytetu Rzeszowskiego - wygłosił krótki wykład przed projekcją filmu dokumentalnego pt. „Julius Madritsch. Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” (reż.: Piotr Szalsza, producent: Zofia Beklen). Wydarzenie odbyło się we współpracy z Wiedeńsko-Krakowskim Towarzystwem Kultury (Wiener-Krakauer Kultur-Gesellschaft) oraz Konsulatem Generalnym Republiki Austrii w Krakowie. Na projekcji filmu pojawiła się bardzo liczna publiczność – ponad 160 osób: studentów UR oraz uczniów rzeszowskich szkół średnich.

Po filmie zawiązała się ciekawa, żywa dyskusja studentów dziennikarstwa, historii, stosunków międzynarodowych i kulturoznawstwa z Konsulem Generalnym.

Martin Gärtner często i chętnie odwiedza Bibliotekę Austriacką UR. W ramach kolejnych stałych cykli wydarzeń w BA planowane są dalsze wizyty Konsula Generalnego.

Przy okazji pobytu w Bibliotece Austriackiej UR Konsul Generalny udzielił krótkiego wywiadu dr Ewie Cwanek-Florek:

Ewa Cwanek-Florek: Kiedy po raz pierwszy usłyszał Pan o Juliusie Madritschu?

Martin Gärtner: Dość wcześnie. To jeden z bohaterów filmu „Lista Schindlera” – choć tylko postać drugoplanowa. Dlatego później przez długi czas nie zajmowałem się nim – do czasu, gdy przyjechałem do Krakowa i zacząłem poznawać lokalną historię, na przykład obozu koncentracyjnego w Płaszowie. Przeczytałem biografię pochodzącego z Wiednia komendanta obozu Amona Götha – Madritsch znów został tam wspomniany.

E. C.-F.: Czy Julius Madritsch to postać znana przeciętnemu Austriakowi?

M. G.: Znacznie mniej niż Oskar Schindler – choć do pewnego stopnia był „austriackim Oskarem Schindlerem”. Ale od czasu filmów takich jak ten Piotra Szalszy, a także dokumentu ORF o nim i wykładów jego syna Gerharda wiele się zmieniło.

E. C.-F.: Oskar Schindler, który również uratował wielu Żydów przed zagładą w niemieckich obozach koncentracyjnych, jest znacznie bardziej znany niż Julius Madritsch. Jak Pan myśli, dlaczego Julius Madritsch nie zyskał do tej pory takiego uznania, mimo że również uratował wielu Żydów, także w Krakowie?

M. G.: Uznanie dla Schindlera jest oczywiście głównie związane z filmem Spielberga „Lista Schindlera”. Myślę, że wszyscy inni Sprawiedliwi wśród Narodów Świata są znacznie mniej znani, jeśli w ogóle. Jednym z nich jest Oswald Bosko, który współpracował z Madritschem, ale który – w przeciwieństwie do Schindlera i Madritscha – musiał zapłacić życiem za swoją od-

wagę i chęć pomocy. Był policjantem i wykorzystywał swoje stanowisko do przemycania żydowskich dzieci z krakowskiego getta i umieszczania ich w polskich rodzinach. Później zdezerterował, został aresztowany i rozstrzelany w obozie koncentracyjnym Groß-Rosen w 1944 r.

E. C.-F.: Co można zrobić w ramach „dyplomacji pamięci”, żeby oddać sprawiedliwość Juliusowi Madritschowi i godnie uczcić jego życie? Czy warto podjąć takie starania w Krakowie, w Wiedniu?

M. G.: Ważne jest, aby opowiadać historie osób, które ratowały Żydów, ponieważ mogą one być wzorem do naśladowania. Wszyscy zadajemy sobie pytanie: „co ja bym wtedy zrobił?”. Wiele osób, które ratowały Żydów, nie było bohaterami ani przeciwnikami nazistowskiego reżimu od samego początku. Nawet Madritsch. Ale kiedy został on skonfrontowany z wyzwaniem, postąpił słusznie. To kluczowa lekcja płynąca z jego historii – i historii wielu innych Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. To w większości Polacy – ponad siedem tysięcy Polaków

znalazło się w gronie Sprawiedliwych. Spośród nich tylko nieliczni są znani szerszej publiczności, jak na przykład rodzina Ulmów z Markowej koło Rzeszowa. Na dzień dzisiejszy, zgodnie z listą prowadzoną przez izraelski Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Holokaustu Yad Vashem, odznaczonych zostało 115 Sprawiedliwych z Austrii, a ponad 28 000 osób z całego świata. Wszyscy oni mogą i powinni być dla nas wzorem do naśladowania.

Jeśli chodzi o Madritscha, możliwe jest rozpowszechnianie filmu Piotra Szalszy w języku niemieckim, ale także w polskiej wersji językowej. Tak zrobiła Biblioteka Austriacka w Rzeszowie 15 maja w auli uniwersyteckiej, za co jestem bardzo wdzięczny jej kierownik, dr Ewie Cwanek-Florek. Ponad 160 studentów i młodych ludzi obejrzało ten film – i zadało mi wiele interesujących, a czasem trudnych pytań podczas późniejszej dyskusji. Była to dla mnie bardzo owocna wymiana myśli.

E. C.-F.: Bardzo dziękuję za ciekawą i inspirującą rozmowę!

663 uczestników II Wiosennych Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego w Bibliotece Austriackiej Uniwersytetu Rzeszowskiego

Ewa Cwanek-Florek

Zarówno zimowe, jak i wiosenne Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego organizowane przez Bibliotekę Austriacką Uniwersytetu Rzeszowskiego cieszą się niesłabnącą popularnością: w tym roku (11.03.–27.05.) wzięło w nich udział 663 uczestników.

Cykl jest skierowany przede wszystkim do uczniów szkół średnich Rzeszowa i regionu oraz ich nauczycieli. Stałymi gośćmi Biblioteki Austriackiej UR są także studenci różnych kierunków naszego Uniwersytetu, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku UR,

uczniowie szkół podstawowych oraz inne zainteresowane osoby. W ciągu ostatnich lat wokół Biblioteki Austriackiej UR udało się zbudować dość liczną lokalną społeczność, co jest zgodne z nowoczesnymi koncepcjami dotyczącymi roli bibliotek we współczesnym świecie (*building communities around libraries*).

Uczestnikom cyklu zaproponowałam jak zwykle dość dużą ilość wydarzeń, których centrum tradycyjnie stanowiły warsztaty kulturoznawczo-językowe. W okresie przedświątecznym na

warsztatach pt. *Wielkanoc «po austriacku»* nastrajaliśmy się wspólnie na zieleń, optymizm i nadzieję, które niesie ta pora roku, a uczestnicy otrzymywali sporą porcję wiedzy krajo- i kulturoznawczej.

Z kolei po świętach, kiedy w Wiedniu otwierają się kawiarniane ogródki, u nas także zapachniało prawdziwą „wiedeńską” kawą – kolejne kilkanaście grup wzięło udział w szkoleniu praktycznym (!) na „najlepszego wiedeńskiego baristę”, połączonym z degustacją samodzielnie przygotowanych różnorodnych kawowych smakowitości. A ponieważ rodzajów kaw wiedeńskich nie brakuje – z pewnością każdy znalazł swój ulubiony smak. Po części degustacyjnej każdorazowo następowała część edukacyjna – kawiarnie wiedeńskie przecież, nie bez powodu, na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO, a pojęcie *literatura kawiarniana* (*Kaffeehausliteratur*) – do historii literatury austriackiej. Ponadto 7 maja odwiedził naszą Bibliotekę Austriacką UR dyrektor Austriackiego Forum Kultury mgr Arnold Obermayr. Wizyta była okazją do spotkania z władzami uczelni, tj. z Prorektorem ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym prof. dr. hab. Januszem Pasterskim.

Z kolei 15 maja na zaproszenie Biblioteki Austriackiej UR przybył na naszą

uczelnię Konsul Generalny Republiki Austrii w Krakowie mgr Martin Gärtner. Okazją do wizyty była prezentacja filmu dokumentalnego pt. *Julius Madritsch. Sprawiedliwy wśród Narodów Świata* (reżyseria: Piotr Szalsza, producent: Zofia Beklen). Wydarzenie, które zgromadziło około 170 osób, zorganizowałam we współpracy z Wiedeńsko-Krakowskim Towarzystwem Kultury (*Wiener-Krakauer Kultur-Gesellschaft*) oraz Konsulatem Generalnym Republiki Austrii w Krakowie. Konsul Generalny spotkał się także z JM Rektorem UR, z którym rozmawiał na temat możliwości współpracy pomiędzy obydwoma instytucjami, w szczególności dalszego umiędzynarodowiania Uniwersytetu Rzeszowskiego. Obszer-na relacja z projekcji filmu została wyemitowana na antenie Polskiego Radia Rzeszów. Przy okazji należy wspomnieć, że w Polskim Radiu Rzeszów, które było po raz kolejny patronem medialnym naszego cyklu, odbyły się dwie audycje na temat *II Wiosennych Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego*.

17 maja odbyła się uroczystość upamiętnienia byłego opiekuna naukowego Biblioteki Austriackiej, śp. doktora Grzegorza Jaśkiewicza – to coroczne spotkanie staje się już naszą tradycją. Tej wiosny Biblioteka Austriacka działała aktywnie nie tylko w Rzeszowie, ale i w Wiedniu: 6 maja oraz 11 czerwca na mój wniosek dwie zasłużone oso-

by z grona wiedeńskiej Polonii – Zofia Beklen i Sławomir Iwanowski – zostały uhonorowane przez Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Hannę Wróblewską odznaczeniami *Zasłużony dla Kultury Polskiej*. Miejscem uroczystości była Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu. 28 maja b.r. także w Wiedniu przeprowadziłam „wyjazdowy” projekt dla Instytutu Sławistyki Uniwersytetu Wiedeńskiego: spacer *Szlakiem trwałych śladów pamięci o Polakach w przestrzeni publicz-*

nej centrum Wiednia. Uczestnikami projektu byli studenci Uniwersytetu Wiedeńskiego.

W naszej bibliotece, będącej lokalnym centrum kultury austriackiej, przez cały rok organizujemy wiele **różnorodnych** wydarzeń promujących zarówno Austrię, jak i nasz Uniwersytet. Już teraz zapraszam na III Zimowe Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego, które zapowiadają się nie mniej ciekawie!

Kolejna edycja międzynarodowej konferencji naukowej CCL4 za nami

Komitet Organizacyjny CCL

W dniach 28–29 kwietnia b.r. odbyła się Międzynarodowa Językoznawcza Konferencja Naukowa Culture and Cognition in Language 4 Current approaches to discourse analysis zorganizowana przez Instytut Anglistyki i współfinansowana przez NAWA w ramach Projektu „Welcome to Poland 2022”.

W obradach wzięło udział 52 uczestników reprezentujących 26 uczelni z 11 krajów: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Węgier, Włoch, Hiszpanii, Austrii, Chorwacji, Grecji, Malezji oraz Polski.

Na konferencję zaproszeni zostali światowej sławy językoznawcy kognitywni: prof. Raymond Gibbs, prof. Christopher Hart, prof. Jeannette Littlemore oraz prof. Andreas Musolff, którzy wygłosili wykłady dotyczące metaforyzacji, znacze-

nia gestów w przemówieniach populistycznych prawicowych polityków oraz narracji w teoriach spiskowych.

Referaty uczestników, z których blisko połowa pochodziła z zagranicy, dotyczyły dyskursywnych reprezentacji kluczowych problemów współczesnego świata, takich jak ochrona zdrowia, migracja czy ochrona środowiska.

Poza bogatym programem naukowym uczestnicy mieli okazję poznać największe atrakcje regionu, m.in. podczas rejsu jachtami po jeziorze solińskim oraz wjazdu kolejką gondolową na górę Jawor. Zwieńczeniem konferencji było ognisko połączone z degustacją lokalnych produktów kulinarnych.

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

O Syberii w kontekście trudów podróży

Jolanta Kur-Kononowicz

28 i 29 kwietnia br. na Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się IV Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Syberia – trudy podróży* zorganizowana przez Slawistyczne Koło Naukowe oraz Instytut Slawistyki. Celem cyklicznego przedsięwzięcia naukowego o charakterze interdyscyplinarnym jest wzbogacenie wiedzy o tej rozległej krainie geograficznej. Tematyka konferencji poszerzona została o Kaukaz i Kazachstan, ponieważ regiony te jako przymusowe miejsca deportacji również określane są mianem Syberii.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Wojewoda Podkarpacki Teresa Kubas-Hul oraz Prezydent Miasta Rzeszowa Konrad Fijołek objęli wydarzenie honorowym patronatem. Na obrady przybyli prelegenci z ośrodków akademickich z Polski (Lublina, Kielc, Warszawy, Krakowa, Szczecina, Łodzi, Katowic, Poznań, Białegostoku, Siedlec, Rzeszowa) oraz z Ukrainy (Kijowa, Odessy, Dniepra). Gościliśmy władze uczelni, patronów medialnych, nauczycieli i uczniów. Konferen-

cja miała charakter hybrydowy. Wzięło w niej udział około 50 badaczy, wśród nich ponad 20 z zagranicy.

Obrady uroczyste otworzyły: Dziekan Wydziału Filologicznego dr hab. Agnieszka Myszk, prof. UR, Dyrektor Instytutu Slawistyki dr hab. Anna Rudyk, prof. UR, oraz opiekun Slawistycznego Koła Naukowego, dr Jolanta Kur-Kononowicz.

Podczas obrad plenarnych wysłuchaliśmy interesujących referatów naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego: *Zagrożenia i udręki podczas przymusowej podróży na Syberię w relacjach dziełtnastowiecznych polskich zesłańców* (dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek) oraz *O polskich tropach na Syberii w kontekście zarówno osadnictwa dobrowolnego, jak i przymusowego* (dr hab. prof. UR Andrzej Bonusiak). Niezwykle ciekawymi rozważaniami ze słuchaczami podzielił się również profesorowie z uczelni polskich i zagranicznych: *Na etapach... Relacje z drogi na Sybir w tekstach nie tylko polskich zesłańców* (dr hab. prof. KUL Małgorzata Król), *Kaukaska wędrówka polskich jeńców doby wojen napoleońskich* (prof. dr hab. Wiesław Caban, Uniwersytet Jana Kochanowskiego

w Kielcach), *„Pieszkom na cepi”. Droga księcia Romana S. Sanguszki na Sybir. Między mitem a prawdą* (dr hab. prof. KUL Włodzimierz Toruń), *Із Сибіру до Катеринославу: проблеми адаптації учасників Січневого повстання* (profesor Журба Олег Іванович, Дніпровський національний університет), *Podróże do dalekich miejsc – konteksty natury, człowieka i klimatu* (prof. dr hab. inż. Jacek Szołtysek, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach).

Nie zabrakło ciekawych opracowań językoznawczych, literaturoznawczych, kulturologicznych. Slawistyczne Koło Naukowe reprezentowali: Katarzyna Sułkowska (*Ze wspomnień Polek zesłanych na Syberię – historia Michaliny Habbaj*); Justyna Bury (*Syberia w dziełach literackich pisarzy i podróżników – Ferdynand Antoni Ossendowski*); Michał Szeliga (*Zapozyczenia z języka rosyjskiego w utworze „Inny świat” Gustawa Herlinga Grudzińskiego oraz przyczyny ich wykorzystania*).

Wysłuchaliśmy bardzo interesujących wystąpień, które wzbogaciły wiedzę uczestników konferencji na temat Syberii. Zapraszamy na kolejną edycję za dwa lata.

Międzynarodowa konferencja „Migration and Societal Change” z udziałem pracowników Wydziału Nauk Społecznych

W dniach 19–20 czerwca 2025 r. pracownicy Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego wzięli udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Migration and Societal Change”, zorganizowanej przez Uniwersytet w Utrechcie (Holandia). Wydarzenie to zgromadziło badaczy i ekspertów z całego świata zajmujących się tematyką migracji, zmian społecznych, integracji oraz polityki migracyjnej.

W ramach konferencji zespół reprezentujący Uniwersytet Rzeszowski poprowadził specjalną sesję tematyczną zatytułowaną „Ukrainian Refugees in Poland”, poświęconą aktualnym wyzwaniom, doświadczeniom oraz kierunkom polityki migracyjnej wobec uchodźców z Ukrainy. Prezentacje i dyskusje w tej części wydarzenia dotyczyły m.in. procesów adaptacyjnych, integracji społecznej, rynku pracy oraz wsparcia instytucjonalnego dla osób uciekających przed wojną.

Konferencja stanowiła także znakomitą okazję do zaprezentowania na forum międzynarodowym wyników projektu badawczego realizowanego przez naszych pracowników: „Migranci z Ukrainy w województwie podkarpackim. Implikacje społeczno-gospodarcze”. Projekt ten koncentruje się na analizie skutków napływu uchodźców z Ukrainy do regionu podkarpackiego oraz wpływu tych zjawisk na lokalne społeczności, gospodarkę i instytucje publiczne.

Dofinansowano ze środków Ministra Nauki w ramach programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2024 – 2027, nr projektu RID/SP/0011/2024/1

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Uniwersytet Rzeszowski

Regionalna
Inicjatywa
Doskonałości

Jubileusz 25-lecia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w murach Uniwersytetu Rzeszowskiego

29 kwietnia 2025 r. w auli Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się uroczysta gala z okazji 25-lecia działalności Podkarpackiego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). W wydarzeniu wzięli udział m.in. wiceminister rolnictwa Stefan Krajewski, posłowie na Sejm RP, władze województwa podkarpackiego, kierownictwo ARiMR z centrali i oddziału regionalnego, a także JM Rektor UR prof. Adam Reich oraz przedstawiciele środowiska akademickiego.

Obchody jubileuszu pokazały, jak istotna jest współpraca pomiędzy nauką a praktyką rolniczą. Uniwersytet Rzeszowski jako miejsce kształcenia przyszłych specjalistów i realizacji badań na rzecz rolnictwa jest ważnym partnerem w działaniach zmierzających do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w regionie.

fot. M. Świąćicki

O panelu popularnonaukowym *Liliana Rydzyńska. Dotykała kosmosu, pamiętała o korzeniach*

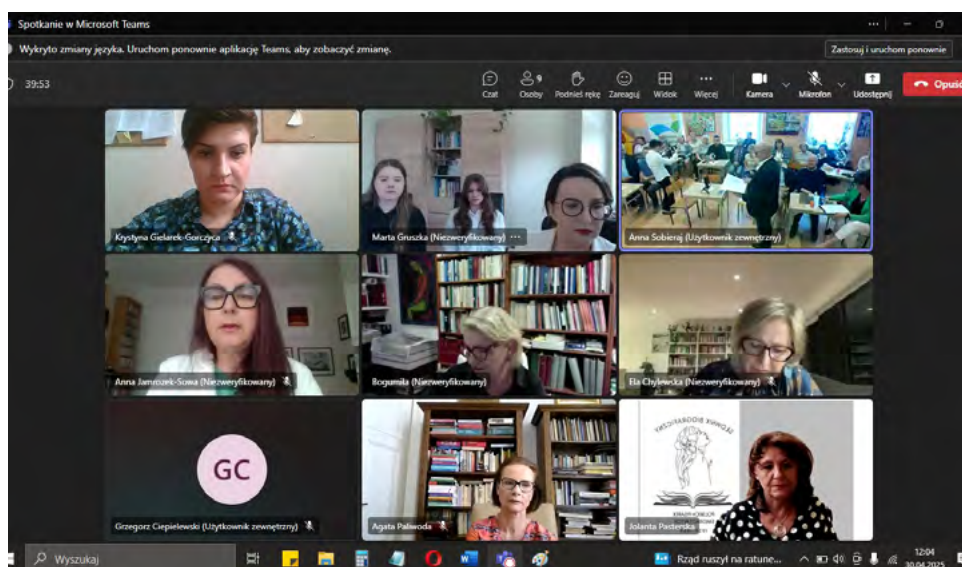
Erwina Dybisz

30 kwietnia 2025 r. odbyło się, w formule hybrydowej, spotkanie poświęcone Lilianie Rydzyńskiej – polskiej pisarce emigracyjnej mieszkającej w Australii, urodzonej w 1938 roku w Działoszku (województwo łódzkie) w rodzinie nauczycielskiej.

Liliana Rydzyńska jest autorką tomu poezji *Odpycham kosmos. Wybór wierszy (1959–1993)* wydanego w Melbourne w 1993 r. w języku polskim oraz trzech zbiorów poezji opublikowanych w języku angielskim: *Castel* (Sydney 1975); *Earthquake* (Sydney 1978); *Celebration* (Newtown 1982). Ponadto ogłosiła tomy prozy: *Pozwólcie owocom dojrzewać* (Melbourne 1994); *Stracone światy... Odzyskane światy*, t. I (Melbourne 2000); *Stracone światy... Odzyskane światy*, t. II (Toruń 2003); *Mój Henry. Opowieść o umieraniu* (Blackburn Victoria 2004).

Wydarzenie miało charakter naukowy, dokumentacyjny i wspólnotowy, a jego głównym celem było podsumowanie dotychczasowych prac nad biogramem i dorobkiem literackim twórczyni realizowanych w ramach projektu *Słownik biograficzny polskich pisarek emigracyjnych 1939–1989*. Jednocześnie zainicjowano w ten sposób proces pogłębionego poznawania postaci pisarki w jej rodzinnej miejscowości, której mieszkańcy wnieśli istotny wkład w rekonstrukcję jej

biografii, dzieląc się lokalną wiedzą i wspomnieniami.

Część stacjonarna wydarzenia odbyła się w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Działoszku, mieszczącej się w dawnym domu rodzinnym pisarki. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele lokalnej społeczności, m.in. osoby pamiętające rodzinę Rydzyńską, których relacje ustne i osobiste wspomnienia okazały się wartościowym uzupełnieniem prowadzonych prac dokumentacyjnych. Szczególnie cenna była pomoc Katarzyny Zasady, która jako pierwsza zainicjowała lokalne rozpoznanie,

przeprowadziła wywiady środowiskowe i aktywizowała mieszkańców do współpracy przy zbieraniu materiałów biograficznych. W organizację wydarzenia włączyły się również Anna Sobieraj – dyrektorka Publicznej Szkoły Podstawowej w Działoszku oraz Beata Merta – kierowniczka Gminnej Biblioteki Publicznej w Strzałkowie. Obecność lokalnych świadków historii nadała wydarzeniu wymiar szczególnie autentyczny i wspólnotowy. Wśród zaproszonych gości znaleźli się również reprezentanci instytucji kultury i nauki regionu: Małgorzata Borek – dyrektorka Muzeum Regio-

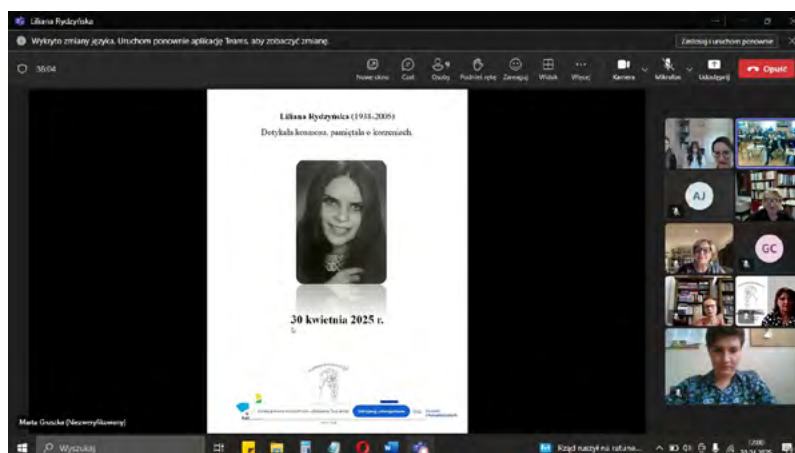
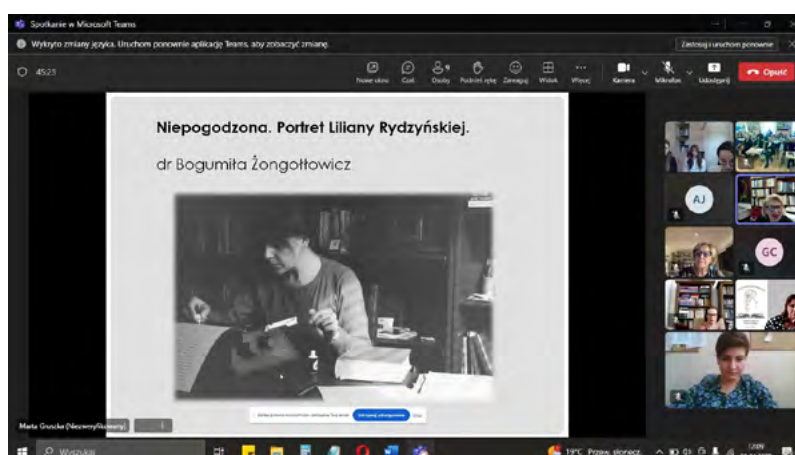
nalnego w Radomsku oraz Tomasz Nowak – prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego, oddział w Radomsku. Spotkaniu przewodniczył Wójt Gminy Radomsko Roman Radczyc.

W formule zdalnej w spotkaniu wziął udział zespół projektowy *Słownika biograficznego polskich pisarek emigracyjnych 1939–1989* (dr hab. Agata Paliwoda, prof. UR; dr hab. Anna Jamrozek-Sowa, prof. UR; dr Krystyna Gielarek, dr hab. Anna Wal, prof. UR, mgr Erwina Dybisz). Prof. dr hab. Jolanta Pasterska, kierowniczka projektu, przedstawiła jego założenia oraz stan prac, podkreślając wagę współpracy z lokalnymi społecznościami, dzięki której możliwe jest dotarcie do źródeł nieuwzględnianych w archiwach instytucjonalnych.

W wydarzeniu uczestniczyły również przedstawicielki australijskiej Polonii – dr Bogumiła Żongołłowicz oraz Elżbieta Celejewska, które znały Liliannę Rydzyńską osobiście. Dr Żongołłowicz zaprezentowała biografię poetki wzbogaconą o konteksty wynikające z bezpośrednich relacji i obserwacji emigracyjnego życia twórczego. Mgr Erwina Dybisz omówiła główne motywy twórczości Liliany Rydzyńskiej.

Część literacka wydarzenia obejmowała interpretacje wybranych utworów poetki – ze szczególnym uwzględnieniem tomu *Odpycham kosmos*, który stanowił główny przedmiot refleksji i dyskusji. Analizę wybranych liryków zaprezentowały Lena Hemmerling i Kinga Klamann, uczennice Zespołu Szkół Budowlanych w Bydgoszczy, których wystąpienie unaoczniało edukacyjny i poznawczy potencjał biografistyki jako formy angażowania młodzieży w badania literackie.

Spotkanie w Dziepólni potwierdziło, jak istotną rolę odgrywa projekt *Słownika biograficznego polskich pisarek emigracyjnych 1939–1989* nie tylko w badaniach literackich, lecz także w przywracaniu pamięci o twórczy-

niach emigracyjnych. Wydarzenie jest świadectwem udanej współpracy środowisk naukowych, edukacyjnych i lokalnych w dokumentowaniu dziedzictwa literackiego oraz integrowaniu sylwetek pisarek z narodowym i regionalnym obiegiem kultury. Dla społeczności Dziepólni stanowiło początek trwałej obecności Liliany Rydzyńskiej w lokalnej świadomości kulturowej.

<https://gmina-radomsko.pl/dla-mieszkancow/zycie-codzienne/kultura-i-sztuka/1038-dotykala-kosmosu-pamietala-o-korzeniach-spotkanie-pamieci-liliany-rydzynskiej-w-dziepolni>

„Nie ma dziś skutecznej i efektywnej dydaktyki bez rozwoju naukowego” – Dni NCN na Uniwersytecie Rzeszowskim

Oskar Kaczorowski

W dniach 12–13 maja 2025 roku Rzeszów stał się centrum polskiej debaty o przyszłości nauki. Uniwersytet Rzeszowski współorganizował bowiem XI edycję Dni Narodowego Centrum Nauki. Wydarzenie to, odbywające się co roku w innym mieście akademickim, przyciąga naukowców, doktorantów i ekspertów z całej Polski, stanowiąc istotną platformę rozmowy o wyzwaniach i kierunkach rozwoju badań naukowych.

Uroczyste otwarcie w auli im. św. Jądwigi Królowej zgromadziło reprezentantów świata nauki, polityki i administracji. W imieniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wystąpiła Kinga Kurowska-Wilczyńska, zastępca dyrektora Departamentu Nauki w MNiSW, zaś wśród gości obecni byli m.in. Wojewoda Podkarpacka Teresa Kubas-Hul, Prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek, zastępca Prezydenta Miasta Rzeszowa Marcin Deręgowski, Wicesta-

rosta Rzeszowski Jerzy Bednarz, Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Borch, prof. dr hab. inż. Piotr Koszelnik – Rektor Politechniki Rzeszowskiej oraz członek KRASP, a także Przewodniczący Rady NCN prof. dr hab. Tomasz Dietl i Dyrektor NCN prof. dr hab. Krzysztof Józwiak. Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich podkreślił, że gospodarzem Dni NCN nie zostaje się przypadkiem. – „Jesteśmy niezwykle dumni, że to właśnie Uniwersytet Rzeszowski został tegorocznym gospodarzem Dni NCN. To ogromne wyróżnienie, ale i zobowiązanie wobec całego środowiska akademickiego naszego regionu” – mówił. Zazaczył przy tym, że „nie ma dziś skutecznej i efektywnej dydaktyki bez rozwoju naukowego”, a zatem rozwój badań i umiędzynarodowienie stanowią filary strategii UR na najbliższe lata.

Wydarzenie ma nie tylko wymiar informacyjny, ale także strategiczny. Dni NCN to bowiem przestrzeń dialogu – między decydentami a badaczami, między administracją a nauką, między lokalnością a międzynarodowym kontekstem. Z tego powodu tak istotny był udział jako organizatorki i koordynatorki z ramienia UR prof. Jolanty Szempruch, Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej

UR, która mówiła: „To nie tylko święto NCN, ale przede wszystkim święto nauki na Podkarpaciu. Spotykamy się tutaj, aby nie tylko poszerzać wiedzę o finansowaniu badań, ale by budować środowiskową wspólnotę, zdolną do współpracy ponad granicami uczelni i dyscyplin”.

Podczas pierwszego dnia dyskutowano o sztucznej inteligencji w nauce, otwartym dostępie do danych badawczych oraz jakości i umiędzynarodowieniu polskiej nauki. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty dla pracowników admi-

nistracyjnych jednostek naukowych oraz symulacja posiedzenia zespołu oceniającego wnioski w konkursach NCN – wydarzenie unikatowe w skali kraju, pozwalające naukowcom zrozumieć logikę oceny ich aplikacji.

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki prof. Krzysztof Józwiak przypomniał, że celem NCN jest nie tylko finansowanie badań, ale także tworzenie kultury współpracy i transparentności: „Chcemy być coraz bliżej środowiska naukowego w całej Polsce – słuchać, doradzać, wspierać. Dni NCN to nasz sposób na dialog i zrozumienie”.

Uniwersytet Rzeszowski, współorganizując wydarzenie wraz z Miastem Rzeszów i Wojewódzkim Urzędem Pracy, pokazał, że pełni dziś rolę nie tylko regionalnego lidera nauki, ale także aktywnego uczestnika ogólnopolskiego dyskursu akademickiego. Partnerami Dni NCN są też liczne uczelnie z regionu – z Jarosławia, Krosna, Przemyśla, Tarnobrzega, Sanoka oraz instytucje takie jak Wojewódzki Urząd Pracy czy Podkarpackie Centrum Innowacji.

fot. Ł. Bera

Punkt zwrotny w germanistyce? DAAD w Rzeszowie!

„Zeitenwende in der Germanistik: Neue Wege im Deutschunterricht” – ogólnopolskie spotkanie lektorek i lektorów DAAD w Instytucie Germanistyki UR

Małgorzata Sieradzka

W dniach 14–16 maja 2025 r. w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego miało miejsce wydarzenie, które zgromadziło lektorki i lektorów DAAD, asystentów nauczania języka niemieckiego z całej Polski, a także przedstawicieli środowiska akademickiego, wykładowców, studentów oraz reprezentantów instytucji wspierających nauczanie języka niemieckiego jako języka obcego. Spotkanie poświęcone było aktualnym wyzwaniom oraz nowym kierunkom w nauczaniu języka niemieckiego jako obcego (DaF).

Oficjalne otwarcie konferencji odbyło się 15 maja. Uroczystego powitania dokonali: Prorektor UR ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Jolanta Szempruch, która podkreśliła znaczenie współpracy międzynarodowej i inicjatyw takich jak DAAD dla rozwoju dydaktyki językowej, Dyrektor Instytutu Germanistyki UR dr Małgorzata Sieradzka, Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie Holger Mahnicke oraz Dyrektor Przedstawicielstwa DAAD w Warszawie dr Martin Krispin.

Po wprowadzeniu głos zabrał Konsul Generalny Holger Mahnicke, który w swoim wystąpieniu odniósł się do promocji języka niemieckiego w Polsce,

zwłaszcza w jej południowo-wschodnim regionie, podkreślając potrzebę innowacyjnych działań i lokalnych inicjatyw. Następnie Prodziekan Wydziału Filologicznego ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą dr hab. Krzysztof Nycz, prof. UR, zaprezentował m.in. strukturę UR i plany umiędzynarodowienia uczelni, po czym dr Małgorzata Sieradzka przybliżyła historię, działalność naukową i dydaktyczną oraz aktualne kierunki rozwoju germanistyki na UR.

Po oficjalnych wystąpieniach uczestnicy wzięli udział w warsztacie *Dhoch3*

w praktyce: *media 360° na lekcjach GFL*, prowadzonym przez Nicolaia Teufela (lektora DAAD, IFNU Lwów) i Daniela Gratkowskiego (lektora DAAD, IG UR). Warsztat dotyczył wykorzystania nowoczesnych mediów edukacyjnych, w tym mediów interaktywnych oraz cyfrowych narzędzi w dydaktyce języka niemieckiego, i spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem.

Nie zabrakło też części integracyjnej – uczestnicy udali się na spacer po kampusie przy al. Rejtana. Popołudniowa część programu miała charakter in-

teraktywny – lektorzy DAAD spotkali się ze studentami rzeszowskiej germanistyki. Rozmowy toczyły się w miłej atmosferze przy kawie i dotyczyły m.in. przyszłości nauczania języka niemieckiego, oczekiwań i planów zawodowych młodego pokolenia. Dla studentów było to nie tylko ciekawe doświadczenie, ale i szansa na bezpośredni kontakt z doświadczonymi dydaktykami z innych ośrodków. Ta część programu została entuzjastycznie przyjęta zarówno przez gości, jak i studentów.

Kulminacyjnym punktem dnia był panel dyskusyjny „Punkt zwrotny w polskiej germanistyce i nauczaniu języka niemieckiego jako języka obcego – doświadczenia i dobre praktyki”. Dr hab. Paweł Bąk, prof. UR, wygłosił referat *Verständigung und Diskurse ohne Framing*, w którym swoją uwagę skupił na dyskursach na rzecz porozumienia jako dyskursach bez framingu oraz wskazał na kwestię użyteczności semantyki ram poznawczych dla praktyki dydaktycznej i komunikacyjnej. Celem prezentacji dr hab. Krysstyny Miłułki, prof. UR, *Cogito ergo sum – Förderung der Reflexion im DaF-Unterricht* było zwrócenie uwagi na konieczność rozwijania u osób uczących się języków obcych (języka niemieckiego) refleksji, czyli umiejętności głębszego namysłu. Dr Bogusława Rolek przedstawiła natomiast wyzwania związane z dostosowaniem harmonogramów studiów germanistycznych do zmieniającego się rynku pracy (*Anpassung germanistischer Lehrpläne an sich verändernde Arbeitsmarktbedingungen*).

Dzień zakończył się warsztatem prowadzonym przez Marcela Knorna (lektora DAAD, UAM Poznań), poświęconym zastosowaniu sztucznej inteligencji w edukacji: *Was die KI (nicht) besser kann als der Mensch*. Po zajęciach uczestnicy udali się na spacer po centrum Rzeszowa z przewodnikiem – studentem rzeszowskiej germanistyki Łukaszem Warzochą (S1 III). Dzień za-

kończyła integracyjna kolacja zorganizowana przez DAAD.

W ramach wydarzenia odbyło się również spotkanie u Pani Prorektor prof. dr hab. Jolanty Szempruch, w którym uczestniczyli m.in. dr hab. Krzysztof Nycz, prof. UR, oraz dr Martin Krispin. Rozmowy dotyczyły perspektyw rozwijania współpracy międzynarodowej. Program na piątek obejmował głównie panel dotyczący wymiany doświadczeń między lektorami i asystentami DAAD a przedstawicielami biur DAAD w Warszawie. Poruszono zagadnienia związane z organizacją pracy dydaktycznej, aktualnymi wyzwaniami w nauczaniu oraz możliwościami dalszej współpracy międzynarodowej. Po zakończeniu części roboczej uczestnicy udali się na spacer do centrum miasta, gdzie zorganizowano wizytę w Rzeszowskich Piwnicach – nowoczesnej multimedialnej ekspozycji poświęconej historii miasta. Głos uczestników – jak zapamiętamy to spotkanie? Wydarzenie pozostawiło po sobie nie tylko bogaty dorobek merytoryczny, lecz również wiele pozytywnych emocji i osobistych wrażeń – zarówno wśród lektorów DAAD, jak i naszych studentów. Cajetan Baumann, lektor DAAD na UMK w Toruniu, podkreślił w swoim podsumowaniu, że pobyt w Rzeszowie był dla niego *bereichernd* – wzbogacający. Oto fragment tłumaczenia jego wypowiedzi: „Szczególne podziękowania kieruję do całego zespołu germanistyki UR za ciepłe przyjęcie oraz możliwość poznania działalności naukowej Instytutu. Fachowe referaty dr hab. Krysstyny Miłułki, prof. UR, dr hab. Pawła Bąka, prof. UR, i dr Bogusławy Rolek ukazały wysoki poziom badań prowadzonych w Rzeszowie. Cieszyłem się też z możliwości rozmowy ze studentkami i studentami – otwartość, świetny poziom języka niemieckiego i zaangażowanie sprawiły, że była to wyjątkowo przyjemna i żywa wymiana”. Zuzanna Hnatio (S2 I) i Sylwester Pietryka (S1 III), studenci rzeszowskiej

germanistyki, ocenili spotkanie z jedną z lektorek DAAD jako inspirujące i budujące: „Rozmawialiśmy nie tylko o gramatyce, ale o tym, co naprawdę istotne w nauce języka – o wyzwaniach, motywacji, nauce w życiu codziennym. Było swobodnie, przyjaźnie, serdecznie. Lektorka była pełna charyzmy i otwartości, co pozwoliło nam na autentyczne i wartościowe rozmowy”. Łukasz Warzocha (S1 III), student i zarazem przewodnik po Rzeszowie, podsumował swój udział słowami: „Spotkanie z lektorami DAAD było dla mnie zaszczytem. Rozmowy odbywały się w świetnej atmosferze, tematy były lekkie, więc łatwo było nam się otworzyć. Najpiękniejszym momentem był spacer po Rzeszowie z gośćmi – opowiadałem o naszym mieście z dumą i radością. To był niezapomniany dzień!”.

Wydarzenie w Rzeszowie potwierdziło konieczność poszukiwania nowych rozwiązań dydaktycznych w nauczaniu języka niemieckiego oraz potrzebę dostosowywania programów germanistycznych do dynamicznie zmieniających się warunków społecznych i zawodowych. Cenna była również wymiana doświadczeń między uczestnikami, integracja środowiska nauczycieli akademickich i studentów oraz zacieśnienie współpracy między instytucjami wspierającymi nauczanie języka niemieckiego w naszym kraju. Wydarzenie stanowiło ważny krok w budowaniu nowoczesnej, otwartej germanistyki w Polsce i zostało bardzo wysoko ocenione przez uczestników zarówno pod względem merytorycznym, jak i organizacyjnym. Nawiązane kontakty z pewnością zaowocują w przyszłości. Dziękujemy wszystkim gościom, uczestnikom, wykładowcom oraz studentom za zaangażowanie, serdeczność i energię, za przestrzeń dla inspirujących rozmów i ważnych impulsów rozwojowych, które uczyniły te trzy dni naprawdę wyjątkowymi!

Wykład otwarty – dr Adam Góral

Założyciel i Prezes Zarządu Asseco Poland S.A.

W ramach cyklicznych wykładów otwartych dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego 21 maja 2025 r. na Wydziale Ekonomii i Finansów gościliśmy dr. Adama Górala, twórcę i szefa największego koncernu informatycznego Asseco Poland S.A. w Polsce, oraz Artura Wizę, wiceprezesa firmy. Przybyłych gości w imieniu JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego przywitał Prorektor ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym prof. dr hab. Janusz Pasternski. Dr Adam Góral przedstawił historię rozwoju swojego biznesu, który rozpoczął się od małego startupu, a po 34 latach przekształcił się w globalnego giganta. Podkreślał rolę kluczowych wartości kształtujących postawy przedsiębiorcze, zachęcał studentów do odwagi w realizowaniu pasji oraz dążenia do bycia ambitnym, odpowiedzialnym i bogatym. Wykład, który zgromadził pełną aulę studentów i wykładowców, został entuzjastycznie przyjęty. Wyrażamy nadzieję, że prezes Adam Góral przyjmie zaproszenie na kolejne spotkania ze studentami Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Konferencja „Europa i nowy porządek świata” / Conference „Europe and the new world order”

W dniach 26–27 maja br. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Europe and the new world order”.

Około stu naukowców z Chorwacji, Niemiec, Polski, Serbii, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Turcji, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch oraz przedstawiciele Organizacji Narodów Zjednoczonych, organizacji humanitarnych i dyplomaci dyskutowali nad kształtującym się nowym układem sił na świecie oraz miejscu Europy w tej konfiguracji.

Konferencję otworzył JM Rektor prof. dr hab. n. med. Adam Reich, następnie głos zabrali przedstawiciele współorganizatorów z Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Jean Monnet Centre

of Excellence, Uniwersytetu Fryderyka II w Neapolu, Podkarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankowsku, Państwowego Uniwersytetu Handlu i Ekonomii w Kijowie.

W panelu plenarnym „Nowy porządek międzynarodowy” wzięli udział Marek Skulimowski (Fundacja Kościuszkowska), Paweł Karolewski (Uniwersytet w Lipsku, Niemcy), Elena Chernyak (Hartwick College, USA), Grigorij Me-seżnikov (Instytut Spraw Publicznych, Słowacja). Kolejne panele dotyczyły rewolucji cyfrowej Unii Europejskiej, kierunków rozwoju Unii Europejskiej, miejsca Europy w świecie wielobiegunowym, polityki energetycznej i zrównoważonego rozwoju, wojny rosyjsko-ukraińskiej i jej implika-

cji, dezinformacji, polityki migracyjnej, tendencji autorytarnych i populistycznych, wyzwań dla bezpieczeństwa.

Podczas konferencji została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Fundacją Kościuszkowską a Uniwersytetem Rzeszowskim, która będzie obejmowała wspieranie projektów naukowych, edukacyjnych oraz społecznych. Fundacja Kościuszkowska z siedzibą w Nowym Jorku została założona w roku 1925, działa na rzecz pogłębiania więzi między Polską a Stanami Zjednoczonymi poprzez programy edukacyjne oraz wymianę kulturalną i naukową, finansuje stypendia i granty dla polskich i amerykańskich studentów, naukowców i artystów oraz promocje kultury polskiej w USA.

Bezpiecznie jest myśleć. Spotkanie z Panem Cogito w Uniwersytecie Rzeszowskim

29 maja 2025 r. odbyła się szósta edycja warsztatów edukacyjnych tym razem pod nową nazwą: Spotkania z Panem Cogito. Warsztaty są przeznaczone dla uczniów szkół średnich i VII klas szkół podstawowych. Tematem przewodnim tegorocznej edycji opatrzonej hasłem „Bezpiecznie jest myśleć” było szeroko rozumiane bezpieczeństwo – zarówno zewnętrzne i wewnętrzne państwa polskiego, jak i osobiste. Spotkanie miało na celu podkreślenie znaczenia podnoszenia

poziomu świadomości w zakresie bezpiecznego postępowania, a także roli, jaką odgrywa w nim krytyczne i racjonalne myślenie.

Gośćmi spotkania byli: gen. bryg. Tomasz Baran (Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP), dr Krzysztof Jarosz (Starosta Rzeszowski), dr hab. Maciej Milczanowski, prof. UR (Uniwersytet Rzeszowski), płk Marcin Zalewski (21 Brygada Strzelców Podhalańskich), st. bryg. dr inż. Witold Skomra (doradca dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa) oraz Tomasz Dziu-

mak (dyrektor przemyskiej delegatury Kuratorium Oświaty).

Dziękujemy wszystkim obecnym za aktywny udział i zapraszamy na kolejne edycje tego inspirującego wydarzenia, którego organizatorami są Podkarpacki Kurator Oświaty oraz Instytut Filozofii (Wydział Pedagogiki i Filozofii UR). Warsztaty odbywają się pod patronatem Wojewody Podkarpackiego oraz Prezydenta Miasta Rzeszowa.

Wsparcie Zarządu Województwa Podkarpackiego dla jubileuszowej konferencji Uniwersytetu Rzeszowskiego

Oskar Kaczorowski

Projekt Uniwersytetu Rzeszowskiego pn. Jubileuszowa 5. Międzynarodowa Konferencja „Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości” został wybrany do dofinansowania przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w ramach programu „Podkarpackie – przestrzeń otwarta” realizowanego w 2025 r. Decyzję tę podjęto 15 kwietnia 2025 r. uchwałą nr 93/2313/25. Na realizację wydarzenia przyznano kwotę 11 000,00 zł. Konferencja, organizowana przez Uniwersytet Rzeszowski już po raz piąty, cieszy się dużym uznaniem zarówno

w kraju, jak i za granicą. Stanowi przestrzeń wymiany myśli i doświadczeń na temat kierunków rozwoju edukacji w kontekście dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społecznej, kulturowej i technologicznej. O znaczeniu tego wydarzenia mówi prof. dr hab. Jolanta Szempruch, Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Rzeszowskiego: „Jubileuszowa edycja konferencji to nie tylko okazja do podsumowań, ale przede wszystkim impuls do dalszych działań na rzecz rozwoju edukacji w wymiarze global-

nym i lokalnym. Wsparcie ze strony Zarządu Województwa Podkarpackiego stanowi dla nas ważny sygnał, że tematyka edukacyjna i naukowa jest doceniana i wspierana przez władze regionalne. Dziękujemy za zaufanie i zaangażowanie we wspieranie przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym i interdyscyplinarnym”. Konferencja jest kolejnym krokiem w budowaniu mostów między nauką, edukacją a wyzwaniami współczesnego świata.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Integracja studentów z Ukrainy ze społecznością akademicką w Polsce”

Anna Barwińska-Małajowicz, Radek Pyrek

20 maja 2025 roku na Wydziale Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pn. „Integracja studentów z Ukrainy ze społecznością akademicką w Polsce”. Było to kolejne wydarzenie w ramach międzynarodowego projektu *EIUS – European Inclusion of Ukrainian Students*.

Projekt realizowany jest w międzynarodowym konsorcjum, w skład którego wchodzi: Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Uniwersytet Rzeszowski (Polska), Universitatea Ovidius din Constanta (Rumunia) oraz partner wspierający Chernivtsi National University Yuriy Fedkovych (Ukraina). Głównym problemem rozważanym w trakcie obrad były doświadczenia uniwersytetów partnerskich z ww. krajów w zakresie usprawniania procesów tworzenia bezpiecznego i integracyjnego środowiska dla studentów pochodzących z kraju ogarniętego wojną – Ukrainy.

Patronat honorowy nad konferencją objął prof. dr hab. n. med. Adam Reich – Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz doc. ing. Vladimir Hiadlovský, PhD – Rektor Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. Patronat medialny konferencji był sprawowany przez Telewizję STARnowa, Polskie Radio Rzeszów, Radio Via oraz Radio Feniks.FM.

Gości konferencji powitała dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR, która jest koordynatorem projektu ze strony polskiej. Następnie głos zabrał Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Piotr Pilch oraz doc. mgr ing. Miroslava Knapková, PhD – Prorektor ds. Strategii, Internacjonalizacji i Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy – główny koordynator projektu. W imieniu władz Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestników konferencji przywitała prof. dr hab. Sabina Grabowska – Prorektor ds. Studentckich i Kształcenia. Następnie mgr Radosław Pyrek zaprezentował działania zrealizowane

dotychczas w ramach projektu. Konferencja podzielona była na dwie sesje. W pierwszej swoje prezentacje przedstawili zaproszeni goście, w tym partnerzy z Rumunii i Ukrainy (w trybie on-line), a w drugiej pn. „Mosty wiedzy” wystąpili studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W konferencji wzięło udział ponad 160 osób, w tym studenci oraz pracownicy Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Z szerszą dyskusją wokół tytułowego problemu konferencji można się będzie zapoznać na łamach publikacji pokonferencyjnej, w której opublikowane zostaną pełne teksty referatów.

Dr hab. Beata Stępień-Załucka, prof. UR, dwukrotnie nagrodzona w USA

W dniach 29.04.–5.05.2025 dr hab. Beata Stępień-Załucka, prof. UR, gościła w USA, gdzie m.in. wygłosiła dwa wykłady. W czasie wystąpienia dla Polish-American Judges Association dotyczącego statusu prawnego i problemów uchodźców ukraińskich w Polsce – (Ukrainian Refugees in Poland: Three Years after the Outbreak of the War in Ukraine) została uhonorowana nagrodą za wkład w ochronę i rozwój praw człowieka.

Po wystąpieniu dla the Advocates Society w Chicago dotyczącym wpływu sztucznej inteligencji na demokrację i sądownictwo (The Impact of AI on Democracy & The Judiciary) otrzymała nagrodę za promocję

praw człowieka, równości i sądownictwa.

Jej wizyta była okazją do wielu spotkań i wymiany poglądów, m.in. w zakresie sytuacji praw człowieka na świecie, z Konsul Generalną Polski w Chicago Reginą Jurkowską i Konsulem Generalnym Ukrainy w Chicago Serhiy'em Koledov'em, a także z amerykańskimi prawnikami co do możliwości zastosowania AI w sądownictwie.

Dr Joanna Rogóż, antropolog fizyczny z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, laureatką prestiżowego stypendium Alexandra von Humboldta

Dr Joanna Rogóż, antropolog fizyczny z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, została laureatką prestiżowego stypendium Alexandra von Humboldta. Stypendium dla doświadczonych naukowców otrzymała na okres 18 miesięcy od 1.10.2025, a jego realizacja odbędzie się w GWZO w Lipsku. Projekt nosi nazwę: **EXCLUDED/EXPOSED Exhumation of Marginalized Groups: An Integrat-**

ed Perspective on the Chances and Challenges of Violence Archaeology. Archaeology, anthropology, memory studies

Tematem projektu jest archeologia konfliktów i przemocy (archeologia totalitaryzmu), która obejmuje tzw. ekshumacje polityczne. To stosunkowo nowa dziedzina badań. Źródła historyczne i prace badawczo-ekshumacyjne ujawniają nie tylko, w jaki sposób

zabijano ofiary, ale także w jaki sposób ukrywano ich szczątki.

Założeniem stypendium jest uwzględnienie i integrowanie w eksploracjach naukowych różnych perspektyw badawczych dotyczących przemocy w XX wieku, w tym: archeologii (również ekshumacji), antropologii fizycznej i badań pamięci.

Stypendium Alexandra von Humboldta to jedno z najbardziej prestiżowych międzynarodowych wyróżnień naukowych przyznawanych naukowcom z całego świata przez **Fundację Alexandra von Humboldta** (Alexander von Humboldt-Stiftung) z siedzibą w Niemczech.

Autor zdjęcia: Daniel Frymark. Zdjęcie pochodzi z projektu „Archeologia zbrodni pomorskiej 1939”.

Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki na podstawie umowy nr UMO-2021/43/D/HS3/00033; kierownik dr Dawid Kobińska, Instytut Archeologii, Uniwersytet Łódzki

<http://archeologiazbrodnipomorskiej1939.pl/pl/>

Dr Joanna Rogóż – antropolog fizyczny, od 2013 roku adiunkt w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Zajmuje się analizą ludzkich szczątków kostnych od neolitu po współczesność. Bada szczątki zeszkieletowane i spalone, z grobów pojedynczych, zbiorowych, masowych czy z krypt. Uczestniczka ekspedycji naukowej do Deltę Nilu (Tell el-Farha). Autorka kilkunastu opracowań antropologicznych. Opracowywała szczątki przepalone z cmentarzyska z okresu rzymskiego w Czechach. Otrzymała dwie dotacje celowe na badania gro-

bów ciała palnych (w tym badania na Ukrainie).

Uczestniczka archeologicznych prac terenowych oraz badawczo-ekshumacyjnych z okresu I i II wojny światowej na Podkarpaciu oraz Pomorzu. W roku 2024 wzięła udział w międzynarodowym projekcie NCN „Archeologia Zbrodni Pomorskiej 1939” (<http://archeologiazbrodnipomorskiej1939.pl/pl/>) obejmującym poszukiwania, a następnie ekshumację masowego

grobu osób z niepełnosprawnością umysłową, zamordowanych przez niemieckich nazistów jesienią 1939 roku i analizę antropologiczną szczątków kostnych.

Opiniuje w charakterze biegłego antropologa.

W 2015 roku otrzymała Nagrodę Miasta Stalowej Woli „Gałązka Sosny” w dziedzinie kultury za współautorstwo książki *I wojna światowa nad Sanem*, red. A. Garanty, Muzeum Re-

gionalne w Stalowej Woli, Wydawnictwo Bernardinum, 2014 (artykuł: D. Kurek, J. Rogóż, *Ekshumacja mogiły zbiorowej z czasów I wojny światowej w Zdziarach (pow. Nisko)*, s. 109–117). W kręgu zainteresowań badaczki znajdują się m.in. kości przepalone i wykorzystanie tomografii komputerowej do analizy pochówków ciała palnych, patologii i urazy układu kostno-stawowego oraz ekshumacje i archeologia współczesności.

Dr Marcelina Jakimowicz z Instytutu Historii UR laureatką Nagrody Historycznej „Polityki”

Nagroda Historyczna „Polityki” to najstarsze i jedno z najbardziej prestiżowych wyróżnień, jakie mogą otrzymać autorzy prac historycznych. W tym roku jedną z laureatek tego wyróżnienia jest dr Marcelina Jakimowicz, adiunktka w Zakładzie Kulturoznawstwa w Instytucie Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W latach 2018–2024 wspólnie z prof. UWR dr hab. Małgorzatą Ruchniewicz oraz prof. Piotrem Ciochorackim z Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego była wykonawczynią projektu badawczego finansowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, realizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Projekt nosił tytuł: *Krytyczna edycja wybranych wspomnień i relacji z kolekcji sybirackiej Archiwum Naukowego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego we Wrocławiu*.

Efektom przedsięwzięcia jest seria wydawnicza „Biblioteka Zesłańca. Świadectwa XX w.”, obejmująca 17 tomów

i zawierająca świadectwa 35 osób. Publikacje te ukazują kalejdoskop polskich losów na Wschodzie, naznaczonych doświadczeniem represji sowieckich.

W 2024 roku seria została uhonorowana najstarszą nagrodą historyczną w Polsce – Nagrodą Historyczną im. Mariana Turskiego przyznaną przez tygodnik „Polityka”, w kategorii wydawnictwa źródłowe.

Dr Marcelina Jakimowicz

Etnolożka, kulturoznawczymi, absolwentka Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Interesuje się antropologią pamięci (w szczególności problematyką pamięci), biografistyką i etnografią krajów Europy Wschodniej. Prowadziła badania terenowe na obszarze Białorusi, Litwy, Polski, Rumunii i Ukrainy. Autorka kilkudziesięciu artykułów naukowych i popularnonaukowych, współredaktorka dziesięciu publikacji, autorka

monografii *Świat, który już nie istnieje. Polskie i ukraińskie opowieści biograficzne (1918–1956)*.

Dr Rafał Mazur otrzymał powołanie na koordynatora ds. Programu eTwinning

Z radością informujemy, że Uniwersytet Rzeszowski dołącza do programu eTwinning, otwierając nowe perspektywy dla kierunków nauczycielskich.

Udział w programie umożliwia studentom realizację międzynarodowych projektów edukacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. To cenne, praktyczne przygotowanie do pracy we współczesnej szkole. Koordynatorem ds. Programu eTwinning został dr Rafał Mazur.

Prof. Sabina Grabowska powołana do zespołu ds. opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej

Zespół ds. opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej został powołany na początku kwietnia przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcina Kulaskę. Do zespołu została powołana prof. dr hab. Sabina Grabowska, Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia UR.

W skład zespołu wchodzi 31 ekspertek i ekspertów reprezentujących szerokie środowisko naukowe. Zainicjowany przez ministerstwo proces ma skutkować wypracowaniem rozwiązań wprowadzających nową jakość i usprawnienia w ocenie jakości działalności naukowej w Polsce.

Polski Komitet Normalizacyjny powołał dra hab. Ireneusza Stefaniuka, prof. UR, na Przewodniczącego Komitetu Technicznego ds. Optyki i Przyrządów Optycznych

Dr hab. Ireneusz Stefaniuk, prof. UR, od kilkunastu lat jako reprezentant Uniwersytetu Rzeszowskiego bierze aktywny udział w pracach normalizacyjnych. 24 kwietnia 2025 r. otrzymał powołanie na przewodniczącego Komitetu Technicznego (KT) nr 49 ds. Optyki i Przyrządów Optycznych i członka Rady Sektorowej przy Sektorze Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

Komitet Techniczny nr 49 ds. Optyki i Przyrządów Optycznych został utworzony w ramach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, którego misją jest sprawne organizowanie działalności normalizacyjnej zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi, wypracowanymi przy aktywnym współudziale krajowych ekspertów. Celem KT jest wspieranie krajowej polityki technicznej, tak aby ułatwić wymianę handlową oraz zapewnić konkurencyjność polskim producentom. Komitet Techniczny nr 49 podejmuje następujące zagadnienia:

- sprzęt okulistyczny (np. foroptery, lasek okulistyczne, lampy okulistyczne, mikroskopy operacyjne),
- optyczne przyrządy pomiarowe (np. lupy, mikroskopy, projektory pomiarowe),
- sprzęt fotograficzny (np. aparaty, kamery, obiektywy).

Działalność w dziedzinie normalizacji krajowej, europejskiej czy międzynarodowej w zakresie przyrządów optycznych jest podstawą rozwiązywania problemów ich produkcji, użytkowania oraz utylizacji. Stosowanie znormalizowanych metod i procedur sprzyja wymianie informacji (przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka ich powtarzania) oraz współpracy pomiędzy ekspertami z Europy a krajowymi specjalistami zajmującymi się sprzętem i przyrządami optycznymi. Celem KT jest opiniowanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych wprowadzających ujednolicone wymagania dotyczące np. jakości wyrobu czy wyposażenia do badań, zapewnienia zgodności z MDD i odpowiednimi krajowymi przepisami.

Cele szczegółowe zaś to:

- terminowa (zgodna z przyjętymi harmonogramami) realizacja wszystkich prac ujętych w Programie prac normalizacyjnych KT 49,
- znalezienie wykonawcy i wprowadzenie metodą tłumaczenia do zbioru PN Norm Europejskich,
- zwiększenie udziału polskich ekspertów w pracach CEN/TC 170, ISO/TC 42 ISO/TC 172.

Zakres tematyczny Sektora Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania (SZP) obejmuje kwestie związane z krajową, międzynarodową i europej-

ską normalizacją zagadnień podstawowych i systemów zarządzania oraz inne problemy o charakterze ogólnym. Tematyka prac normalizacyjnych w dziedzinie zagadnień podstawowych to przede wszystkim: zasady i metody działalności terminologicznej, ogólne zagadnienia metrologiczne, wielkości i jednostki miar, zastosowania metod statystycznych, problematyka niezawodności, symbole i znaki graficzne, informacja i dokumentacja.

W zakresie systemów zarządzania normalizacja koncentruje się głównie na zarządzaniu jakością (normalizacja w dziedzinie systemów zarządzania jakością i technik wspomagających), zarządzaniu środowiskowym (normalizacja systemów zarządzania środowiskowego i narzędzi wspierających zrównoważony rozwój) i zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy. Prace normalizacyjne w dziedzinie zarządzania dotyczą również systemu zarządzania przeciwdziałaniem zagrożeniom korupcyjnym, systemu zarządzania zgodnością, zarządzania innowacjami, zarządzania ryzykiem, zarządzania projektami.

Prof. Tomasz Kluz proktorem operacji robotycznych – prestiżowy awans rzeszowskiego ginekologa

Prof. dr hab. n. med. Tomasz Kluz, kierownik Kliniki Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Położnictwa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie (USK w Rzeszowie), dołączył do elitarnego grona proktorów – specjalistów uprawnionych do certyfikowania lekarzy operujących przy użyciu robota chirurgicznego.

W Polsce takie uprawnienia w zakresie ginekologii operacyjnej mają obecnie jedynie dwie osoby. Profesor Kluz, jako jeden z najbardziej doświadczonych operatorów w kraju, ma na swoim koncie ponad 360 zabiegów wykonanych z wykorzystaniem systemu robotycznego. Uzyskanie statusu proktora wymagało nie tylko dużej liczby przeprowadzonych operacji (minimum 250), ale też ukończenia międzynarodowych szkoleń – m.in. w Strasburgu, we Francji – zgodnie z europejskim programem certyfikacyjnym.

Prof. Kluz już jako proktor certyfikował lekarzy w ośrodkach w Krakowie, Białej Podlaskiej i Katowicach. Jego rola polega na ocenie umiejętności chirurgicznych kandydatów oraz dbałości o bezpieczeństwo i najwyższy poziom merytoryczny wdrażania tej technologii w polskich szpitalach. „Bycie proktorem to ogromna odpowiedzialność – mówi profesor. – Nie tylko oceniam kompetencje operatorów, ale też czuwam nad jakością wdrażania tej technologii. To satysfakcjonujące, gdy widzę, że kolejne zespoły medyczne rozwijają się i zdobywają nowe kompetencje”.

System robotyczny to jedno z najnowocześniejszych narzędzi chirurgicznych na świecie, które umożliwia precyzyjne, minimalnie inwazyjne operacje. Wykorzystywany jest m.in. w ginekologii onkologicznej, urologii i chirurgii ogólnej. Procedura certyfikacyjna obejmuje intensywny cykl szkoleń: obserwację operacji, trening na symulatorze, kursy e-learningowe, a następnie egzamin praktyczny i operację pod nadzorem proktora. „Operacje z wykorzystaniem robota chirurgicznego zrewolucjonizowały podejście do wielu zabiegów ginekologicznych – podkreśla prof. Kluz. – Robot pozwala nam działać z ogromną precyzją i minimal-

ną ingerencją, co znacząco skraca czas rekonwalescencji pacjentek”.

Awans prof. Kluza to nie tylko osobiste wyróżnienie, ale również prestiż dla USK w Rzeszowie – stawiającego na rozwój nowoczesnej chirurgii i innowacyjne metody leczenia pacjentek.

Źródło:

Prof. Tomasz Kluz proktorem operacji robotycznych – prestiżowy awans rzeszowskiego ginekologa – Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie

Publikacja rzeszowskich archeologów wyróżniona w konkursie na najlepszą książkę akademicką i naukową Academia 2025

Z satysfakcją informujemy, że publikacja *Raport chotyński* (t. 1–4) pod red. prof. dr. hab. Sylwestra Czopka, wydana nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego we współpracy z Mitel Sp. z o.o., otrzymała wyróżnienie w konkursie na najlepszą książkę akademicką i naukową Academia 2025. Konkurs towarzyszył Międzynarodowym Targom Książki w Warszawie.

Czterotomowe dzieło *Raport chotyński* szczegółowo dokumentuje badania wykopaliskowe prowadzone w latach 2016–2024 na grodzisku w Chotyńcu. Jest to bardzo rozległe stanowisko, obejmujące 30 hektarów powierzchni. Prace archeologiczne dotyczyły rekonstrukcji przebiegu obwałowań i zbadania miejsc o wysokim potencjale badawczym na majdanie grodziska. Szczególnie interesujący okazał się tzw. zolnik, będący miejscem obrzędowym (kultowym), bardzo bogatym w zróżnicowane zabytki ruchome – ceramikę lepioną ręcznie i wykonaną na kole garncarskim, np. fragmenty amfor greckich służących do transportu wina, a ponadto przedmioty metalowe z żelaza i brązu (ozdobny, narzędzia, broń), artefakty szklane, fajansowe i kościane. Bardzo liczny zbiór reprezentują kości zwierzęce oraz gliniana polepa i pozostałości drewna wykorzystywanego *in situ* do palenia ognisk.

W publikacji przedstawiono bogato ilustrowane wyniki analiz specjalistycznych (geomorfologicznych, archeometrycznych, archeozoologicznych, bioflorystycznych, metaloznawczych) oraz raport z badań wykopaliskowych, a w nim historię badań, uwarunkowania środowiskowe, przebieg prac badawczych, ich wyniki wraz z podstawowymi wnioskami interpretacyjnymi.

Zarośla bambusowe na Podkarpaciu – artykuł o nowych obcych gatunkach został opublikowany w czasopiśmie „Scientific Reports” przez naukowców z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego

W czasopiśmie „Scientific Reports” ukazała się publikacja o obcych nowych gatunkach roślin w zlewni Sanu, tj. miskancie olbrzymim (*Miscanthus x giganteus*) i bambusie Bisseta (*Phyllostachys bissetii*). Ta druga roślina budzi szczególnie niepokój, gdyż ma ogromny potencjał inwazyjności, a nad jedną z podkarpackich rzek (pierwsze udokumentowane dzikie stanowisko w Europie!) utworzyła już gęste zarośla. Naukowcy z Uniwersytetu Rzeszowskiego, przy współpracy z przedstawicielem Invasive Species Council z Australii, przygotowali publikację będącą wczesnym ostrzeżeniem przed obcymi gatunkami wysokich traw o dużym potencjale inwazyjnym, które, jak wiele innych „zadomowionych” już w Europie gatunków obcych, rozpoczęły kolonizację siedlisk w środowisku naturalnym od przybrzeżnych stref rzek i potoków.

Obydwa gatunki, których stanowiska i potencjał inwazyjności opisali autorzy artykułu *Early warning of two emerging plant invaders in Europe* (A. Bylak, A. Bobiec, M. Bobiec, K. Kukula, T. Low Sci Rep 15, 11666 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41598-025-95582-x>), należą do grupy wysokich traw. Badacze podejrzewają, że źródłem roślin są przydomowe ogrody. Wyrzucone w pobliże rzek fragmenty roślin zostały przetransportowane przez wodę i dały początek

nowym, samodzielnym populacjom. Bambus Bisseta utworzył w Krośnie nad rzeką Lubatówką zwarty płat wysokich na kilka metrów łodyg. Jest to pierwsze opisane w Europie stanowisko tej rośliny i jednocześnie nowy gatunek obcy dla Europy. Wyższe stany wód i silne wiatry mogą wyrwać lub łamać łodygi bambusa, co pozwala im się ukorzenieć nad brzegiem rzeki poniżej. Stała dostawa i transport w dół rzeki całych roślin i fragmentów łodyg bambusa mogą przyspieszyć jego ekspansję wzdłuż strefy nadrzecznej. Dodatkowo ta roślina ma zdolność „wkraczania” na obszary przyległe za pomocą silnych podziemnych kłączy. To kolejna z cech, która zwiększa sukces inwazji bambusów rozłogowych. W efekcie tworzące się gęste zarośla bambusowe powodują zanik gatunków rodzimych i spadek różnorodności gatunków roślin porastających brzegi rzek.

Bambus ma także potencjał przekształcenia całego ekosystemu wodnego, bowiem ilość i rodzaj liści opadających do rzeki ma wpływ na funkcjonowanie tego ekosystemu. Istnieje zagrożenie, że trafiające do rzeki, zamiast liści wierzb czy olch, liście bambusa mogą być mało wartościowym źródłem pokarmu dla rodzimych gatunków wodnych bezkręgowców. W przypadku uformowania się gęstych zarośli bambusowych na brzegu

dochodzi do zmian w sieci troficznej rzeki.

Odkrycie tych dwóch gatunków w naturalnych siedliskach jest niepokojące i powinno zwrócić uwagę na możliwość dalszej ucieczki tych i innych roślin ogrodowych, zwłaszcza gatunków z rodzajów *Miscanthus* i *Phyllostachys*. Ich inwazyjność jest bardzo duża a konsekwencje opanowania nowych siedlisk będą mieć wieloaspektowe i bardzo niekorzystne skutki dla lokalnych ekosystemów.

Cała publikacja jest dostępna na stronie: <https://www.nature.com>

Sonata NCN

dla dra hab. inż. Tomasza Piechowiaka, prof. UR

Miło nam poinformować, że dr hab. inż. Tomasz Piechowiak, prof. UR, z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego otrzymał dofinansowanie badań w ramach programu Sonata 20 z Narodowego Centrum Nauki.

Projekt „Rola sirtuin w kształtowaniu jakości owoców jagodowych” zostanie dofinansowany kwotą 676 490 zł. Serdeczne gratulujemy!

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Finansowanie projektu z International Visegrad Fund dla pracowników Instytutu Historii

Jest nam niezmiernie miło poinformować, iż zespół pracowników Instytutu Historii w składzie dr Joachim Poppek, dr Grzegorz Wrona, dr Małgorzata Skulimowska oraz mgr Bartosz Korczyński otrzymali finansowanie z International Visegrad Fund dla wspólnego międzynarodowego projektu „Revitalizing Post-Industrial Peripheries: Regional Network for Sustainable Urban Regeneration”.

W projekcie, który ma na celu przeprowadzenie rekonesansu badawczego pod kątem oceny wpływu działalności przemysłowej na środowisko w miastach Europy Środkowej w przeszłości, bierze udział zespół badaczy z Czech, Węgier, Słowacji i Polski, któremu przewodniczy dr Gergely Papp z PAD Foundation.

Gratulujemy!

Profesor Magdalena Rabizo-Birek odznaczona medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”

29 maja 2025 r. dr hab. Magdalena Rabizo-Birek, prof. UR, wybitna literaturoznawczyni z Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego, została uhonorowana odznaczeniem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Medal ten, nadawany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przyznawany jest osobom szczególnie zasłużonym dla tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury. Prof. Magdalena Rabizo-Birek od 1989 r. aktywnie działa jako krytyczka literacka, współpracując z najważniejszymi pismami artystyczno-literackimi w Polsce. Od ponad 30 lat związana jest z kwartalnikiem „Fraza”, w którym od 1998 r. pełni funkcję redaktorki naczelnej.

Profesor uczestniczy w pracach jury licznych konkursów poetyckich. Organizowała wystawy w Państwowej Galerii Sztuki Współczesnej w Przemyśle i współtworzyła m.in. Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „Fraza”, Stowarzyszenie Literackie im. K.K. Baczyńskiego oraz Podkarpackie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. Od wielu lat współorganizuje festiwal Góry Literatury, a także zasiada w kapitule Nagrody im. Wisławy Szymborskiej.

Serdecznie gratulujemy Pani Profesor tego wyjątkowego wyróżnienia!

Uniwersytet Rzeszowski liderem regionalnej sieci EURAXESS – blisko 400 tys. zł z NAWA na wsparcie zagranicznych naukowców

Uniwersytet Rzeszowski otrzymał dofinansowanie w wysokości 399 360 zł na realizację trzyletniego projektu „Podkarpacka Sieć NAWA EURAXESS”, którego celem jest utworzenie zintegrowanej regionalnej struktury wspierającej mobilność i integrację zagranicznych naukowców oraz doktorantów przyjeżdżających do województwa podkarpackiego. Decyzja o przyznaniu środków zapadła 9 maja br. w ramach naboru Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Projekt będzie realizowany w latach 2025–2028, a Uniwersytet Rzeszowski pełni w nim rolę lidera i koordynatora działań.

Wspólny projekt siedmiu uczelni regionu

W inicjatywę oprócz Uniwersytetu Rzeszowskiego zaangażowanych jest sześć uczelni z województwa podkarpackiego: Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyślu, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku.

Współpraca tych siedmiu instytucji pozwoli stworzyć spójny regionalny model wsparcia dla cudzoziemców prowadzących badania w naszym regionie.

Kompleksowe wsparcie i promocja Podkarpacia

Projekt zakłada szereg działań skoncentrowanych na poprawie jakości obsługi zagranicznych naukowców, integracji środowiska akademickiego oraz promocji potencjału naukowego i badawczego Podkarpacia. Wśród kluczowych inicjatyw zaplanowano: szkolenia z metodyki zarządzania projektami PM² – podnoszące kompetencje pracowników uczelni w zakresie realizacji międzynarodowych inicjatyw; cykl 12 śniadań networkingowych – służących budowaniu relacji między uczelniami, administracją publiczną i sektorem biznesu; stworzenie internetowej podstrony regionalnej sieci EURAXESS zawierającej praktyczne informacje dla zagranicznych naukowców i doktorantów; pakiet materiałów promocyjno-informacyjnych – w tym przewodniki, ulotki i filmy promujące region oraz jego ofertę akademicką; opracowanie strategii i systemu monitorowania zapewniających trwałość i skuteczność wdrażanych rozwiązań także po zakończeniu projektu.

Instytucjonalne wsparcie i współpraca

W realizację projektu aktywnie włączy się Podkarpackie Centrum Integracji Cudzoziemców działające przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Rzeszowie. Centrum zapewni uczestnikom wsparcie m.in. w zakresie: nauki języka polskiego, doradztwa zawodowego i psychologicznego, pomocy prawnej, nostryfikacji dyplomów, integracji społecznej i edukacyjnej obywateli państw trzecich.

Dzięki temu zagraniczni badacze nie tylko łatwiej odnajdą się w nowym środowisku zawodowym, ale również szybciej zintegrują się ze społecznością lokalną.

Budowanie trwałego modelu współpracy

Projekt „Podkarpacka Sieć NAWA EURAXESS” to pierwsza tego typu inicjatywa w województwie podkarpackim, która w sposób systemowy podchodzi do wyzwań związanych z umiędzynarodowieniem szkolnictwa wyższego. „Dzięki temu przedsięwzięciu stworzymy trwałe podstawy do profesjonalnej obsługi zagranicznych naukowców i doktorantów oraz umocnimy pozycję Podkarpacia na akademickiej mapie Europy. To także impuls do budowania długofalowych relacji między uczelniami a otoczeniem instytucjonalnym i gospodarczym regionu” – podkreśliła prof. dr hab. Jolanta Szempruch, Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Nowa jakość w obsłudze mobilności

Oczekiwanym rezultatem projektu będzie nie tylko podniesienie jakości i efektywności obsługi administracyjnej zagranicznych naukowców, lecz także rozwój kompetencji kadry uczelni i promocja regionu jako otwartego i przyjaznego miejsca do prowadzenia badań.

Sieć EURAXESS ma funkcjonować nie tylko w czasie realizacji projektu, ale planuje się, aby była trwałym elementem systemu wsparcia mobilności akademickiej w regionie.

Wydawnictwo UR na Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie – nagroda za publikację

Marta Wolańczyk

W dniach 15–18 maja br. w Pałacu Kultury i Nauki oraz na placu Defilad w Warszawie odbyły się Międzynarodowe Targi Książki. Organizatorami wydarzenia były Projekt Książka i Fundacja Historia i Kultura, która zajmuje się promocją książek i czytelnictwa przez organizowanie targów i festiwali, wydawanie publikacji historycznych. W tegorocznym święcie książki

uczestniczyło 620 wystawców z Polski oraz z 19 innych krajów, a także blisko 1000 autorów, tłumaczy, ilustratorów i przedstawicieli branży wydawniczej. Bezpłatny wstęp przyciągnął ponad 120 tys. odwiedzających. Targom towarzyszył bogaty program wydarzeń – spotkania z autorami, sesje autografów, dyskusje, konkursy, pokazy artystyczne w innych lokalizacjach.

Gościem honorowym była Republika Korei, która zaprezentowała swoją kulturę pod hasłem „Światy łączone słowami”. W ramach prezentacji odbywały się spotkania z koreańskimi pisarzami, tłumaczami i naukowcami, pokazy filmowe, wydarzenia artystyczne oraz degustacje tradycyjnych potraw. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się koreańskie albumy

i literatura współczesna. Podczas uroczystej gali otwarcia targów w Teatrze Studio odbył się wyjątkowy polsko-koreański koncert. Przedstawiono utwór Marii Konopnickiej *O krasnoludkach i sierotce Marysi* w formie tradycyjnej koreańskiej sztuki Pansori, tworząc unikalne widowisko łączące dwa różne kręgi kulturowe.

Tradycją drugiego dnia Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie pozostaje uroczyste ogłoszenie wyników konkursu na najlepszą książkę akademicką i naukową Academia. Organizatorami konkursu były: Fundacja Historia i Kultura, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego i Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej. Mecenasem Nagrody Głównej Academia 2025 jest Stowarzyszenie Autorów ZAIKS. Z radością informujemy, że wyróżnienie w tegorocznej edycji otrzymała publikacja *Raport chotyński* (t. 1–4) pod redakcją prof. dr. hab. Sylwestra Czopka, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego we współpracy z firmą Mitel Sp. z o.o. Czterotomowe dzieło szczegółowo dokumentuje

badania wykopaliskowe prowadzone w latach 2016–2024 na grodzisku w Chotyńcu. Jest to bardzo rozległe stanowisko, obejmujące 30 hektarów powierzchni. Prace archeologiczne dotyczyły rekonstrukcji przebiegu obwałowań i zbadania miejsc o wysokim potencjale badawczym na majdanie grodziska. Szczególnie interesujący okazał się tzw. zolnik, będący miejscem obrzędowym (kultowym), bardzo bogatym w zróżnicowane zabytki ruchome – ceramikę lepioną ręcznie i wykonaną na kole garncarskim, np. fragmenty amfor greckich służących do transportu wina, a ponadto przedmioty metalowe z żelaza i brązu (ozdoby, narzędzia, broń), artefakty szklane, fajansowe i kościane.

Na targach Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego tradycyjnie już zaprezentowało swoją najnowszą ofertę wydawniczą. Kolorowe okładki i intrygujące tytuły przyciągały uwagę odwiedzających nasze stoisko. Wielu miłośników książek dopytywało o publikacje z konkretnych dziedzin oraz o znanych autorów związanych z Uniwersytetem Rzeszowskim. Naj-

wiekszym zainteresowaniem cieszyły się książki matematyczne i historyczne, a także oferta taniej książki. Nasi goście przychodzili nie tylko po to, aby kupić książkę – wielu z nich chciało porozmawiać o Rzeszowie, powspominać czasy szkolne czy podyskutować o bieżącej sytuacji w Polsce i na świecie. Majowe targi, mimo chłodu i deszczowej aury, przyciągnęły zarówno naszych stałych czytelników, jak i nowych sympatyków. Bezpośrednie spotkania z czytelnikami to zawsze cenna okazja do rozmowy o książkach i nauce. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy odwiedzili nasze stoisko – mamy nadzieję, że zobaczymy się ponownie!

Złoty medal dla Uniwersytetu Rzeszowskiego

Z przyjemnością informujemy, że Pracownicy Wydziału Medycznego Collegium Medicum zdobyli złoty medal na XVIII Międzynarodowych Targach Wynalazków i Innowacji INTARG® 2025 za wynalazek „Cytyzyna w ścieżce rozwoju nowego produktu leczniczego o przedłużonym uwalnianiu” w kategorii „ZDROWIE - MEDYCYNĄ”.

Innowacyjne rozwiązanie powstało w ramach projektu wspartego na kwotę 14 247 552,50 zł przez Agencję Badań Medycznych, który otrzymał dofinansowanie w konkursie dla jednostek naukowych na realizację badań o charakterze aplikacyjnym w obszarze biomedycznym (2024/ABM/03/KPO) w ramach Krajowego Planu Odbudo-

wy i Zwiększania Odporności (KPO), Komponentu D: Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia, Inwestycji D3.1.1: Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu (nr projektu: KPOD.07.07-IW.07-0142/24).

Przedstawicielami zespołu badawczego na międzynarodowych targach byli:

- dr hab. n. med. inż. Anna Czerniecka-Kubicka, prof. UR (kierownik projektu)
- dr n. farm. Karol Wróblewski (główny wykonawca)

Laureatom serdecznie gratulujemy!

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Uniwersytet Rzeszowski sygnatariuszem Magna Charta Universitatum

Oskar Kaczorowski

Uniwersytet Rzeszowski został oficjalnie przyjęty jako sygnatariusz **Magna Charta Universitatum 2020 (MCU 2020)** – jednego z najważniejszych międzynarodowych dokumentów definiujących podstawowe wartości i zasady funkcjonowania współczesnych uniwersytetów. Decyzję w tej sprawie podjęła Rada Zarządzająca **Magna Charta Observatory**.

Uroczystość podpisania dokumentu odbędzie się **w dniach 11–13 listopada 2025 r. w Londynie**, podczas obchodów rocznicy przyjęcia Magna Charta Universitatum. W wydarzeniu tym uczestniczyć będą rektorzy uczelni z całego świata – w tradycyjnych togach akademickich – reprezentujący uczelnie przestrzegające wspólnych wartości akademickich.

Podpisanie Magna Charta Universitatum to nie tylko prestiż, ale przede wszystkim zobowiązanie do pielęgnowania wartości, takich jak: **autonomia uczelni, wolność akademicka, odpowiedzialność społeczna oraz zaangażowanie w rozwój społeczeństwa poprzez badania i edukację**.

Czym jest Magna Charta Universitatum?

Magna Charta Universitatum to dokument podpisany po raz pierwszy w 1988 roku w Bolonii, w 900. rocznicę założenia Uniwersytetu Bolońskiego – najstarszej uczelni w Europie. Od tego czasu stał się symbolem wspólnoty akademickiej, która – niezależnie od systemów politycznych i granic

państwowych – opiera swoje działania na wspólnych, uniwersalnych wartościach.

Obecnie sygnatariuszami Magna Charta są **setki uniwersytetów z całego świata**, a aktualna wersja dokumentu – **MCU 2020** – została zaktualizowana, by lepiej odpowiadać na wyzwania współczesnego świata i środowiska nauki.

Organem odpowiedzialnym za realizację idei Magna Charta jest **Magna Charta Observatory (MCO)** – niezależna instytucja z siedzibą w Bolonii, wspierająca rozwój i ochronę wartości akademickich, prowadząca badania, inicjatywy edukacyjne oraz doradcze

w zakresie autonomii uniwersyteckiej i wolności akademickiej.

Obecność Uniwersytetu Rzeszowskiego w gronie sygnatariuszy Magna Charta to ważny krok w kierunku umiędzynarodowienia, budowania prestiżu oraz aktywnego udziału w globalnym dialogu na temat roli i odpowiedzialności współczesnych uczelni.

Nowy patent dla naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego: innowacyjne żelki prozdrowotne

Z przyjemnością informujemy że 11 kwietnia 2025 zespół naukowców z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego w składzie prof. dr hab. inż. Maciej Balawejder, dr hab. inż. Natalia Matłok, prof. UR, oraz dr hab. Tomasz Piechowiak, prof. UR, uzyskał patent na innowacyjny produkt w postaci żelków o właściwościach prozdrowotnych. Patent pn. „Sposób otrzymywania prozdrowotnych wyrobów cukierniczych w postaci żelków owocowych” (P.441917) dotyczy wytwarzania żelków wzbogaconych o substancje bioaktywne pochodzące z modyfikowanych młodych pędów sosny, które mogą wspierać zdrowie konsumentów.

Wynalazek ten jest efektem współpracy interdyscyplinarnego zespołu badawczego, który skupił się na opracowaniu technologii umożliwiającej integrację składników funkcjonalnych, takich jak ekstrakty roślinne z młodych pędów sosny, z matrycą żelków. Celem było stworzenie receptury

innowacyjnego produktu, który nie tylko jest atrakcyjny smakowo, ale przede wszystkim przyczynia się do poprawy zdrowia poprzez wspomaganie układu odpornościowego, a także działanie antyoksydacyjne.

Szczegółowe informacje na temat tego patentu można znaleźć w bazie Urzędu Patentowego RP (<https://ewyszukiwarka.pue.uprp.gov.pl/search/pwp-details/P.441917>). Oprócz wartości użytkowej opracowany produkt prozdrowotny cechuje się złożonym składem o wielokierunkowym działaniu, które zostało szczegółowo opisane w wysoko punktowanym czasopiśmie naukowym (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0023643822011975>).

Serdecznie gratulujemy zespołowi naukowców z Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego i życzymy dalszych sukcesów w dziedzinie innowacji żywności funkcjonalnej.

Powłoka o wysokiej skuteczności antybakteryjnej w aplikacjach na szkło ochronne naklejane na wyświetlacze dotykowe smartfonów i smartwatchy

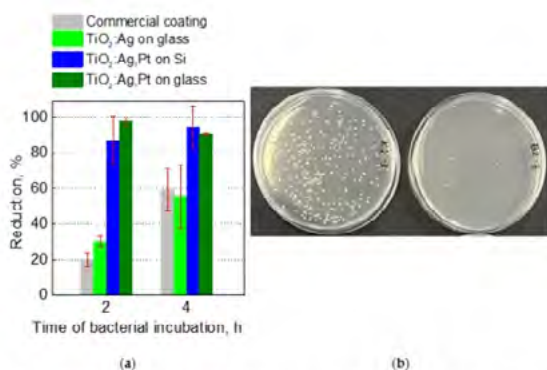
Naukowcy z Uniwersytetu Rzeszowskiego i firmy ML System opublikowali pracę prezentującą powłoki o wysokiej skuteczności antybakteryjnej w aplikacjach na szkło ochronne naklejane na wyświetlacze dotykowe smartfonów i smartwatchy.

Naukowcy Uniwersytetu Rzeszowskiego z Instytutu Nauk Fizycznych i Instytutu Inżynierii Materiałowej (Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych), Wydziału Medycznego i Wydziału Biotechnologii oraz firmy ML System Zaczernie wytworzyli powłokę o wysokiej skuteczności antybakteryjnej, która może być stosowana na szkła ochronne naklejane na wyświetlacze dotykowe smartfonów i smartwatchy. Wytworzone powłoki na bazie ditlenku tytanu domieszkowanego srebrem i platyną charakteryzują się ponad 90-procentową skutecznością antybakteryjną w stosunku do powłok dostępnych na rynku, które wykazują skutecz-

ność redukcji bakterii *S. aureus* rzędu 30–60%. Antybakteryjne działanie nowych powłok aktywowane jest światłem widzialnym oraz poprzez uwalnianie jonów srebra. Wytworzony nanokompozyt posiada właściwości hydrofilowe i zapewnia ochronę przed uszkodzeniem mechanicznym wyświetlaczy dotykowych.

Zapraszamy do współpracy firmy zainteresowane wdrożeniem powłoki do produkcji przemysłowej bezpośrednio lub poprzez grant wdrożeniowy.

Publikacja autorstwa A. Dziedzic, D. Augustowski, P. Kwaśnicki, S. Adamiak, W. Bochnowski, A. Żaczek, P. Skała, B. Cieńnik, P. Potera, J. Dziedzic, M. Kus-Liskiewicz, D. Płoch pt. *Structure and Properties of Silver-Platinum-Titanium Dioxide Nanocomposite Coating* dostępna jest pod linkiem <https://doi.org/10.3390/coatings15050587>

Reduction of *S. aureus* bacteria on coatings (a) and example dishes with bacterial colonies (b) from the control plate (left) and from the TiO₂:Ag,Pt/Si coating (right).

Pracownicy Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego i Wydziału Biologii i Ochrony Przyrody wykonają analizy przyrodnicze na terenie przyszłego parku dendrologicznego na Zalesiu w Rzeszowie

15 maja 2025 r. Miasto Rzeszów podpisało z Uniwersytetem Rzeszowskim umowę dotyczącą opracowania analiz przyrodniczych na terenie przyszłego parku dendrologicznego na Zalesiu w Rzeszowie. Zakres prac będzie obejmował: ocenę stanu zachowania szaty roślinnej, analizy glebowe, budowę geologiczną i rzeźbę, analizę składu gatunkowego wybranych grup owadów, inwentaryzację ornitologiczną, analizy GIS oraz analizy widokowe panoram.

Tworzenie parku dendrologicznego to proces wieloetapowy, który przewiduje działania z zakresu botaniki, projektowania krajobrazu i pielęgnacji roślin. Cele takiego parku obejmują ochronę

różnorodności gatunkowej, edukację i badania, jak również zapewnienie estetycznych i relaksacyjnych przestrzeni dla odwiedzających.

Teren, który ma zostać zagospodarowany w formie parku dendrologicznego, obejmuje grunty będące własnością Gminy Miasto Rzeszów i zajmuje powierzchnię ok. 4 ha. Zlokalizowany jest we wschodniej części Rzeszowa, w dzielnicy Zalesie. Sąsiaduje z osiedlami zabudowy jedno- i wielorodzinnej oraz znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie kampusu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Działanie realizowane jest w ramach programu RID „Doskonałe Podkarpatie – kompleksowe badania środowiska

w Uniwersytecie Rzeszowskim na rzecz regionu”.

Zespół projektowy

Koordynator projektu:

dr inż. architekt krajobrazu Agata Gajdek

Członkowie:

dr hab. Mateusz Wolanin, prof. UR

dr Agata Ćwik

dr Agata Stadnicka-Futoma

dr inż. Iwona Makuch-Pietraś

dr Katarzyna Kluska

dr inż. Jerzy Michalczuk

dr inż. Tomasz Olbrycht

dr Tomasz Wójcik

fot. G. Bułafa / UM Rzeszowa

Rozstrzygnięcie I edycji Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych

Kapituła ds. oceny projektów grantowych wyłoniła laureatów I edycji Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych. W jej ramach JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich w Zarządzeniu nr 53/2025 z dnia 5 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych przeznaczył środki w wysokości 350 000,00 zł.

W I edycji programu wpłynęło łącznie 39 wniosków na kwotę 1 151 481,00 zł. Na podstawie oceny merytorycznej kapituła ds. oceny projektów grantowych zakwalifikowała do realizacji 12 projektów na łączną kwotę 350 000,00 zł.

Ze względu jednak na bardzo duże zainteresowanie programem oraz wysoki poziom merytoryczny zgłoszonych wniosków JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich podjął decyzję o zwiększeniu środków o kwotę 94 964,00 zł i utworzeniu listy rezerwowej. Dzięki tej decyzji 5 kolejnych projektów będzie mogło skorzystać ze wsparcia.

Łącznie zakwalifikowanych do finansowania zostało 17 projektów (43,5% wszystkich wniosków) na kwotę 444 964 zł. Naukowcy pozyskali środki m.in. na badania terenowe, wyjazdy badawcze, udział w międzynarodowych konfe-

rencjach, publikację artykułów i monografii, zakup materiałów i odczynników niezbędnych do prowadzenia badań, opracowanie i prezentację dzieł muzycznych itp. Laureaci I edycji programu reprezentują następujące dyscypliny naukowe: archeologia (3), ekonomia i finanse (3), filozofia (1), historia (1), językoznawstwo (3), nauki prawne (3), pedagogika (2), sztuki muzyczne (1). Dofinansowanie z Programu Rozwoju Humanistyki i Nauk Społecznych UR pozwoli na rozwój badań z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz sztuki prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Gratulujemy laureatom i zapraszamy do udziału w następnej edycji programu!

Lista laureatów

dr hab. Mariola Grzebyk, prof. UR (dr hab. Barbara Fura, prof. UR; dr hab. Małgorzata Stec, prof. UR; dr hab. Alina Szewc-Rogalska, prof. UR)

„Statystyczna ocena realizacji siódmego celu zrównoważonego rozwoju w krajach Unii Europejskiej”

Przyznana kwota brutto **30 270,00 zł.**

dr hab. Beata Lorens, prof. UR

„W służbie monasteru. Pracownicy świeccy w klasztorach bazylikańskich w Rzeczypospolitej w XVIII wieku”

Przyznana kwota brutto **5000,00 zł.**

dr Dalia Pokutta

„Jaskinie Tatr jako przestrzeń życia człowieka paleolitycznego – ujęcie środowiskowe: Jaskinia Huciva (Słowacja)”

Przyznana kwota brutto **41 500,00 zł.**

dr hab. Mirosław Dymon, prof. UR (dr hab. Anna Marek-Kamińska, prof. UR, dr Dominik Lasota)

„Zagraniczne prawykonywanie utworu Dominika Lasoty *Meta-morfozy*”

Przyznana kwota brutto **56 000,00 zł.**

prof. dr hab. Liliya Morska (dr Anna Wańczyk-Welc, dr Anna Englert-Bator)

„Odporność psychiczna, systemy wsparcia i jakość życia studentów w Polsce i w Ukrainie oraz psychospołeczne uwarunkowania badanych zmiennych. Badania pilotażowe”

Przyznana kwota brutto **43 950,00 zł.**

dr hab. Beata Stępień-Załucka, prof. UR

„Sztuczna inteligencja a wymierzanie sprawiedliwości”

Przyznana kwota brutto **35 000,00 zł.**

dr Anna Wójtowicz-Dawid

„Zasada efektywności w wydatkowaniu środków publicznych”

Przyznana kwota brutto **27 300,00 zł.**

dr Wojciech J. Kosior

„Na styku dwóch systemów – prawo rzymskie jako wspólny mianownik prawa kontynentalnego i *common law*”

Przyznana kwota brutto **11 000,00 zł.**

dr Małgorzata Wosiek (dr hab. Ryszard Kata, prof. UR)

„Motywy podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej przez rolników oraz jej znaczenie dla poziomu i stabilności dochodów rozporządzalnych rodzin rolniczych”

Przyznana kwota brutto **33 234,00 zł.**

dr hab. Anna Barwińska-Małajowicz, prof. UR (mgr Radosław Pyrek)

„Rola sztucznej inteligencji w kształtowaniu kapitału edukacyjnego studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego (UR) – porównanie z tradycyjnym nauczaniem”

Przyznana kwota brutto **29 279,44 zł.**

dr Aneta Lew-Koralewicz

„Zachowania trudne osób w spektrum autyzmu – interpretacyjna analiza fenomenologiczna doświadczeń matek”

Przyznana kwota brutto **18 341,00 zł.**

prof. dr hab. Małgorzata Rybicka

„Zachód a Wschód. Geneza kultury pucharów lejkowatych na zachodniej Ukrainie”

Przyznana kwota brutto **19 125,56 zł**

dr hab. Krzysztof Bochenek, prof. UR

„Odkrycie i zbadanie nieznanych aspektów dyskursu między modernizmem a antymodernizmem na ziemiach polskich na początku XX wieku”

Przyznana kwota brutto **9820,00 zł.**

dr hab. Anna Hanus, prof. UR (dr hab. Agnieszka Mac, prof. UR)

„Dyskurs zagrożenia i bezpieczeństwa. *Hic et nunc* w przestrzeni miejskiej Rzeszowa, Chemnitz i Saarbrücken”

Przyznana kwota brutto **28 200,00 zł.**

dr Dariusz Król

„Zewnętrzne impulsy, wewnętrzne zmiany: społeczności kultury pucharów lejkowatych na Wysoczyźnie Kańczuckiej w IV tys. p.n.e.”

Przyznana kwota brutto **36 000,00 zł.**

dr Ewa Kusz

„Rola stopnia opanowania poprawności systemu fonologicznego języka obcego w środowisku korporacyjnym: analiza percepcji i wpływu na komunikację oraz rozwój kariery zawodowej”

Przyznana kwota brutto **5944,00 zł.**

dr hab. Robert Słabczyński, prof. UR

„Słownik mikrotoponimów *Beskidu Niskiego* - badania terenowe i kwerenda archiwalna”

Przyznana kwota brutto **15 000,00 zł.**

Dwa projekty, które będą realizowane na Wydziale Technologiczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego, otrzymały dofinansowanie w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027

Z przyjemnością informujemy, że dwa projekty otrzymały dofinansowanie w ramach Programu grantowego na prace B+R jednostek naukowych, nabór IV, nr konkursu: 1/2024 – w projekcie pt. „Podkarpackie Centrum Innowacji 2029” realizowanym w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Priorytet: FEPK.01 Konkurencyjna i Cyfrowa Gospodarka, Działanie: FEPK.01.01 Badania i rozwój, Typ projektu: Budowa potencjału ośrodków innowacji Podkarpackie Centrum Innowacji.

dr hab. Grzegorz Zaguła, prof. UR, dofinansowanie w wysokości 358 290,00 zł na badania w ramach projektu „PRO-BIO-TONIK napój o zoptymalizowanej osmolalności z bakteriami kwasu mlekowego i jego sposób wytworzenia”.

dr inż. Anna Augustyńska-Prejsnar, dofinansowanie w wysokości 178 862,25 zł na badania w ramach projektu „Technologia zwiększająca walory prozdrowotne produktów z mięsa drobiowego”.

Uniwersytet Rzeszowski zyska niemal 64 miliony złotych na rozwój Collegium Medicum

Uniwersytet Rzeszowski uzyskał pozytywną ocenę Komisji Oceny Przedsięwzięć (KOP) dla wniosku o objęcie wsparciem projektu pn. „Inwestycje Collegium Medicum Uniwersytetu Rzeszowskiego do celów kształcenia przedklinicznego i klinicznego”. Wniosek, złożony w systemie CST2021 10 lutego 2025 r., spełnił wszystkie kryteria horyzontalne i szczegółowe określone w ramach konkursu KPOD.07.05-IP.10-001/25.

W rezultacie przeprowadzonej oceny Minister Zdrowia 11 czerwca 2025 r. zatwierdził listę ocenionych wniosków, a projekt Uniwersytetu Rzeszowskiego został **zakwalifikowany do objęcia wsparciem finansowym w wysokości 63 999 996,00 zł**. Całość środków pochodzi z **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności**.

Projekt został zgłoszony w ramach **Komponentu D – „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony**

zdrowia”, a konkretnie **Inwestycji D2.1.1 – „Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne”**.

Dzięki uzyskanemu wsparciu Uniwersytet Rzeszowski znacząco rozwinie infrastrukturę Collegium Medicum, podnosząc jakość kształcenia przedklinicznego i klinicznego przyszłych lekarzy. Modernizacja oraz doposażenie obiektów dydaktycznych stworzy jeszcze lepsze warunki do nauki, praktyki i rozwoju studentów kierunków medycznych. To kolejny krok w umacnianiu pozycji Uniwersytetu Rzeszowskiego jako nowoczesnej i dynamicznie rozwijającej się uczelni akademickiej, odpowiadającej na potrzeby systemu ochrony zdrowia w Polsce.

Pracownicy Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego ekspertami w projekcie „Parki miejskie mają znaczenie”

Pracownicy Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego zostali ekspertami w projekcie „Parki miejskie mają znaczenie – nowe podejście do zarządzania zielenią miejską w Iwano-Frankowsku i Rzeszowie” Interreg NEXT Polska Ukraina 2021–2027.

Dr inż. architekt krajobrazu Agata Gajdek i dr inż. Anita Poradowska z Pracowni Architektury Krajobrazu ekspertami w projekcie dofinansowanym z programu Interreg NEXT Polska Ukraina 2021–2027. Projekt ma na celu wypracowanie wspólnych narzędzi do efektywnego zarządzania

zieloną infrastrukturą zorientowaną na ochronę dziedzictwa przyrodniczego przed zagrożeniami środowiskowymi i antropogenicznymi. W ramach projektu partnerzy, przy współpracy merytorycznej z ekspertami, dążą do opracowania strategicznego planu zarządzania zielenią w Iwano-Frankowsku i Rzeszowie, który stworzy nowe standardy, zalecenia i podejścia do kluczowych podmiotów w operacyjny i strategicznym zarządzaniu obszarami docelowymi projektu.

Fundusze Europejskie
dla Podkarpacia

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

NCN sfinansuje nowatorskie badania sztucznej inteligencji na Uniwersytecie Rzeszowskim

Dr Michał Dawid Żmuda z Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa otrzymał dofinansowanie od Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu Sonata 20. Nagrodzony projekt nosi tytuł „Maszynowe techniki czytania i pisanie: jak kreują dyskursy, formują ludzkie podmiotowości, rekonfigurują różnicę człowiek a maszyna” i będzie realizowany na Uniwersytecie Rzeszowskim. Budżet projektu wynosi 283 336 zł.

Badania dra Żmudy dokonują krytyki aktualnej dyskusji na temat chatbotów i dużych modeli językowych, takich jak ChatGPT. Dyskusja dotycząca tego zjawiska często koncentruje się wokół pytania, czy umiejętność pisania czyni maszyny podobnymi do ludzi. Porównanie to jest oparte na błędnym założeniu, że rozumienie, kim jest człowiek, pozostaje w kulturze niezmiennie. Podobnie pismo jest traktowane w tej dyskusji jako zjawisko uniwersalne. Tymczasem kategoria człowieka, a także sposoby czytania i pisanie ulegają ciągłym przemianom. Ponieważ umiejętności językowe są wykorzystywane w kulturze, by definiować wyjątkowość człowieka, pojawienie się piszących algorytmów będzie prowadziło do zmiany tego, jak czytamy i piszemy, a na końcu do zmiany naszej definicji człowieczeństwa – komentuje naukowiec.

Autor badań zwraca uwagę, że proces, w którym maszyny zaczynają czytać i pisać, został zainicjowany już w XIX wieku. Dlatego w swoim projekcie odnosi współczesne algorytmy, takie jak ChatGPT, do wcześniejszych wynalazków, technik i maszyn przetwarzających pismo.

Maszyny od dawna ingerują w materialny i kulturowy wymiar pisma. Algorytmy są więc częścią większego zjawiska – wyjaśnia Żmuda. – Badam na przykład, jak maszyny tną materiał, który ludzie przedstawiają im do obróbki. Wiąże się to z technikami przekładu ludzkiego pisma na maszynową logikę. Było to szczególnie widoczne w praktykach telegraficznych czy tych związanych z kartami perforowanymi. Badam też praktyki biurowe związane z maszynami kopiującymi. Faksy, skanery, kopiarki nie są zwykle uważane za maszyny piszące. To błąd, bo przecież ludzie także czytają i piszą, kopiując inne materiały. Maszyny robią to samo, jed-

nak bez prób zrozumienia kopiowanych treści – podkreśla dr Michał Dawid Żmuda.

Dr Michał D. Żmuda w swoich badaniach zwraca uwagę na element losowości w działaniu maszyn oraz ich wpływ na sposób pracy ludzi. – Wielkie modele językowe są oparte na przewidywaniach sekwencji zdań, ale to przewidywanie zawiera w sobie element losowości. Porównuję tę sytuację do pracy maszyn hazardowych: jednoręki bandyta. Taki jednoręki bandyta przecież generuje tekst, na który potem reaguje człowiek. Poszukuję także technik, które sprawiały, że ludzie musieli czytać i pisać jak maszyny; bez myślenia o tym, co robią. Działo się tak na przykład w eksperymentach psychomotorycznych z tachistoskopem – dodaje dr Żmuda.

Projekt przebadaje kulturowe aspekty przeszłych oraz współczesnych maszyn, by wyjaśnić: jak maszyny zmieniają praktyki czytania i pisanie w kulturze; jak wpływają na praktyki piśmiennicze ludzi, którzy korzystają z owych maszyn; jak wpływają na redefinicję tego, co ludzkie i nieludzkie.

Projekt HEI2MARKET otrzymuje dofinansowanie z EIT Higher Education Initiative

Z radością informujemy, że @EIT Higher Education Initiative przyznała projektowi HEI2MARKET dofinansowanie w ramach naboru wniosków 2024. Dzięki otrzymanemu wsparciu oraz dostępowi do szerokiej europejskiej społeczności akademickiej, przemysłowej i badawczej projekt HEI2MARKET zyskał nowe możliwości przyspieszenia swoich działań. Projekt koncentruje się na wzmacnianiu potencjału uczelni wyższych w zakresie komercjalizacji badań naukowych, rozwoju przedsiębiorczości akademickiej oraz skutecznej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Konsorcjum projektu HEI2MARKET tworzy 7 partnerów z 6 krajów, łącząc światy nauki i biznesu.

W skład partnerstwa akademickiego wchodzi:

- Uniwersytet Północ (Chorwacja)
- Uniwersytet Rzeszowski (Polska)
- Uniwersytet Techniczny im. Matki Teresy (Macedonia Północna)
- Uniwersytet w Oulu (Finlandia)
- Uniwersytet Marmara (Turcja) – pełniący rolę Pioniera Innowacji i Przedsiębiorczości

Partnerami biznesowymi w projekcie są:

- Invento (Chorwacja)
- WeCreate (Bułgaria)

Współpraca w tak zróżnicowanym i interdyscyplinarnym partnerstwie umożliwia wymianę doświadczeń,

transfer dobrych praktyk oraz wspólne tworzenie innowacyjnych rozwiązań wspierających przejście „od badań do rynku”.

Jesteśmy dumni, że dołączamy do społeczności Higher Education Initiative. To dla nas nie tylko wyróżnienie, ale i szansa na wzmocnienie roli uczelni wyższych jako motorów innowacji i rozwoju gospodarczego. Z entuzjazmem patrzymy w przyszłość i już teraz pracujemy nad wdrażaniem konkretnych działań, które będą miały realny wpływ na europejski ekosystem innowacji.

Foot care education program for preschool aged children from the V4 countries

Dr hab. Ewa Puszczałowska-Lizis, prof. UR, z Wydziału Nauk o Zdrowiu i Psychologii Collegium Medicum kieruje projektem „Foot care education program for preschool aged children from the V4 countries” w ramach programu Visegrad Grants finansowanego przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.

Projekt obejmuje rozwój współpracy transgranicznej Uniwersytetu Rzeszowskiego z Uniwersytetem Preszowskim i Uniwersytetem Jana Evangelisty Purkyně w Uściu nad Łabą. Zakłada wymianę doświadczeń partnerów w kwestii podnoszenia świadomości prozdrowotnej na temat dbałości o prawidłowe ukształtowanie stóp i dobór odpowiedniego obuwia u dzieci w okresie przedszkolnym. Zakłada się stworzenie i wdrożenie programu edukacyjnego dla dzieci w wieku 3-6 lat, a także ich rodziców/opiekunów i nauczycieli. Koncepcja jest całkowicie nowatorska, gdyż tego typu programu nie realizowano dotąd w wymienionych grupach społecznych, zwłaszcza w krajach partnerskich. Będzie to pierwszy program edukacyjny wykorzystujący zagadnienia z zakresu właściwego doboru obuwia dla wrażliwych, rozwijających się dziecięcych stóp. Zwrócenie uwagi na problemy stóp dzieci w każdym z krajów partnerskich, a także uwrażliwienie ich rodziców/opiekunów, nauczycieli i całego społeczeństwa na potrzeby wynikające z tempa intensywnych zmian rozwojowych będzie

stanowiło wartość dodaną projektu.

Wdrożenie działań profilaktycznych i edukacyjnych pozwoli w racjonalny sposób ograniczyć wydatkowanie na opiekę zdrowotną. Ponadto będzie stanowiło podstawę rozwoju właściwych relacji pomiędzy organizatorami opieki zdrowotnej a jej odbiorcami na szczeblu krajowym, regionalnym i społeczności lokalnych. Będzie warunkiem skutecznej i efektywnej poprawy jakości życia dzieci, a w przyszłości dorosłych.

Kwota dofinansowania: 15 000 EUR

Projekt jest współfinansowany przez rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji za pośrednictwem Grantów Wyszehradzkich z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Misją funduszu jest promowanie pomysłów na zrównoważoną współpracę regionalną w Europie Środkowej.

Reminiscencje jubileuszu 45-lecia pracy twórczej Józefa Jerzego Kierskiego (marzec–maj 2025)

Grażyna Stojak

I. O rzeźbieniu emocji i dialogu z antykiem

Charakter jubileuszy zobowiązuje do ich celebrowania, słownego patosu oraz roztrząsania procesu artystycznego, z przywoływaniem dzieł sztuki, które w jego efekcie powstały. Na przełomie tegorocznej zimy i wiosny byliśmy uczestnikami doniosłego jubileuszu 45-lecia pracy twórczej Józefa Jerzego Kierskiego. Z tej okazji zorganizowano wystawę prac artysty i wydano okolicznościowy katalog¹. Wernisaż wystawy odbył się „szumnie i tłumnie” w Domu Sztuki BWA w Rzeszowie 27 lutego 2025 r. Ekspozycja była czynna do 30 marca. Ukazywała różnorodność dorobku twórczego J.J. Kierskiego, autora specjalizującego się w rzeźbie kameralnej, monumentalnej, małych formach rzeźbiarskich, a także sztuce medalier-

skiej i okolicznościowych plakietach. Ten bogaty dorobek wykonany był w różnych technikach oraz materiałach, m.in.: gipsie patynowanym, odlewie w brązie, odkuciu w marmurze karraryjskim czy kamieniu. Na wystawie można było zobaczyć wybór rzeźb, które są pracami kameralnymi, będącymi własnością autora. Nawet obszerne wnętrza sali wystawienniczej rzeszowskiego BWA nie było jednak w stanie zaprezentować wielu wątków twórczych Jubilat z uwagi na to, że są to realizacje pomnikowe, monumentalne rozwiązania sztuki sakralnej w rzeźbie, a także popiersia będące dziś własnością prywatnych właścicieli oraz małe formy rzeźbiarskie znajdujące się w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Tym nieukazanym realizacjom rzeźbiarskim potrzebna jest kolejna odsłona wystawy jako

ekspozycji fotograficznej i pokazu diaporamy ze zdjęciami dzieł wykonanych w terenie.

W katalogu poświęconym 45-leciu pracy twórczej J.J. Kierskiego odnotowano 27 wystaw indywidualnych i kilkadziesiąt wystaw zbiorowych, w których Jubilat uczestniczył. Miały one charakter interdyscyplinarny i ogólnopolski, a także międzynarodowy zasięg środowiskowy. W statystykach dotyczących działań artystycznych szczególnie interesująca jest liczba monumentalnych realizacji o charakterze pomnikowym, m.in. wyszczególniono 14 pomników znajdujących się w całej Polsce. Rzeźby plenerowe, tak samo jak monumentalne realizacje sakralne, były jedynie prezentowane w katalogowym wydawnictwie jubileuszowym, ale mimo to wzbudzały wielkie zainteresowanie.

Gdy 30 marca 2025 r. wystawa jubileuszowa J. J. Kierskiego w BWA w Rzeszowie dobiegła końca, przeglądałam wpisy internetowe dotyczące ekspozycji. W jednym z nich autor trafnie podsumował prezentację jubileuszowego dorobku Jerzego Kierskiego. Napisał, że była to niezwykła wystawa, w której widoczne było to, że rzeźba żyje dzięki światłu... To właśnie refleksy świetlne ślizgające się po fakturze rzeźb podkreślają zapis emocji, uzewnętrzniają wymowę przeżyć i doświadczeń losu, a także wydobywają kontrast światła i cienia, tak ważny dla umiejętnego ukazania dialogu rzeźbiarza z artystą, któremu ostatnio autor poświęca wiele uwagi.

II. Bez końca o człowieku i trudach jego istnienia

Mimo wernisażowej zapowiedzi nie była to jednak ostatnia odsłona jubileuszowego pokazu dorobku 45 lat pracy twórczej Jerzego Kierskiego. W końcu I dekady kwietnia 2025 r. zaprezentowano twórczość rzeźbiarską na jubileuszowej wystawie skierowanej do szerokiej społeczności uniwersyteckiej. Ekspozycję zorganizowało Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego w „Galerii Muzeum UR – w Rektoracie” przy współpracy Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego i BWA w Rzeszowie. Aranżację tej ekspozycji przygotowała dr hab. Grażyna Stojak, prof. UR, Kierownik Muzeum UR. Tak zrodziła się idea cyklu pt. *Nasi Mistrzowie*, który zainaugurował profesor Jerzy Kierski.

Z aranżacyjnego założenia miał to być pokaz części dorobku złożonego z rzeźb wykonanych z gipsu patynowanego i odlewów z brązu. To celowe ograniczenie ma pomóc przedstawić pełną sylwetkę Jerzego Kierskiego jako rzeźbiarza. Natomiast rzeźby odkute w kamieniu i marmurze karraryjskim mają być pokazane społeczności uniwersyteckiej w następnym roku, który dla Uniwersytetu Rzeszowskiego będzie rokiem jubileuszowym! W obecnej odsłonie 45-lecia pracy twórczej zaprezentowano rzeźbę portretową i małe formy rzeźbiarskie jako statuetki. Wystawa ta była prezentacją wybranych dzieł dorobku rzeźbiarskiego Jerzego Kierskiego z minionych 45 lat pracy twórczej i taki też napis widniał na okolicznościowym torcie, a także plakacie zaprojektowanym przez dr. hab. Łukasza Cywickiego, prof. UR, Dziekana Wydziału Sztuk Pięknych UR.

Była to znakomita okazja do zaprezentowania biografii artysty rzeźbiarza, który urodził się w 1954 roku w Bydgoszczy. Jako absolwent Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Nałęczowie (1974 r.) kontynuował naukę w Instytucie Sztuk Pięknych UMCS w Lublinie. Rok 1979 był szczególny i przyniósł mu dyplom z rzeźby w pracowni prof. Sławomira Mieszkzi. Po ukończeniu studiów związał się na stałe ze szkolnictwem artystycznym. Realizując się zarazem jako rzeźbiarz i pedagog, w latach 1979–2002 pracował w swojej macierzystej uczelni w Lublinie. Zmiana nastąpiła w 2003 roku, gdy J.J. Kierski rozpoczął pracę w Rzeszowie na stanowisku profesora UR w nowo powstałym Uniwersytecie

Rzeszowskim. W kolejnych latach współtworzył zespół artystów dydaktyków, wzbogacając dorobek Uniwersytetu Rzeszowskiego. W latach 2008–2016 Jerzy Kierski pełnił funkcję Dziekana Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Był promotorem kilkudziesięciu rzeźbiarskich dyplomów licencjackich i magisterskich, a także promotorem i recenzentem w wielu przewodach doktorskich z zakresu rzeźby. Ponadto brał udział w spotkaniach artystycznych o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym, w przeglądach oraz pokazach twórczości w kraju i za granicą. Ta intensywna praca artystyczna i zawodowa zaowocowała wieloma odznaczeniami resortowymi i państwowymi. Do najcenniejszych należą: Medal Komisji Edukacji Narodowej, Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Złoty Medal za Długoletnią Służbę oraz Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Podsumowując ten intensywny czas, można stwierdzić, że Jerzy Kierski jest znanym rzeźbiarzem i cenionym dydaktykiem artystycznym. Gdy Podkarpackie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Rzeszowie podjęło trud opracowania wielotomowej prezentacji artystów podkarpackich, w tomie 3 „Sztuki Podkarpacia” została zamieszczona artystyczna sylwetka rzeźbiarza, opracowana przez historyczkę sztuki Dorotę Rucką-Marmaj. Piszząc o Jerzym Kierskim, stwierdziła: „Rzeźbiarza interesuje człowiek – temat, który od wieków inspirował artystów. Posługuje się twarzą, torsem lub całą postacią dla wyrażenia głębi, tego, czego nie widzimy: emocji, lęków, niepokojów, fascynacji, miłości, radości, smutku czy cierpienia – odczuć będących immanentną częścią ludzkiego życia”².

III. Utrwalić zmysły, zachować odczucia, odwzorować stany duszy

Kameralne kompozycje – jak nazywa je sam autor – wykonane w różnych materiałach, w rozmaitych technikach i różnym czasie, które tematycznie oscylują od portretów,

przez kompozycje symboliczne, aż po kompozycje abstrakcyjne, inspiruje wewnętrzną potrzebą artysty rejestrowania wielorakości emocji człowieka, relacjonowania odczuć i zapisu stanu duszy osób utrwalonych w rzeźbiennych monumentach. Patrząc na rzeźby, dostrzegamy szczerą przedstawień, co koresponduje z autorskim wpisem Kierskiego w katalogu do wystawy, który swoją twórczość określił jako powstałą „z potrzeby serca”.

Wielość postaw stylistycznych w twórczości Jubilata – od abstrakcji poprzez symbolizm, aż do realizmu – sprzyja zdecydowanym kreacjom rzeźbiarskim, których celem jest ukazanie wnętrza człowieka. W jego twórczych poszukiwaniach jak najbardziej

słuszne jest określenie: bez końca o człowieku. Warto w tym kontekście przytoczyć słowa prof. dr hab. Rafała Boettnera-Łubowskiego: „Kierski przedstawia we wspomnianych powyżej pracach odrealnione, często «okaleczone» głowy, torsy i motywy figuralne w celu dyskretnego kreowania nastroju oraz refleksji o człowieku, jego duchowych i egzystencjalnych dylematach, rozterkach i cierpieniach, podejmując również, jak mi się wydaje, osobisty, twórczy dialog z wybranymi sposobami rzeźbiarskiego obrazowania drugiej połowy XX wieku”³. Wszystko to wskazuje na wrażliwość autora i kierunek jego sztuki. Ważnym aspektem twórczości Jerzego Kierskiego jest przestrzeń artystycz-

na, w której się porusza, na co zwrócił uwagę dr hab. Artur Mordka, prof. UR, w katalogu wystawy. Zwykle jest to bliskie otoczenie, miejsce w jakiś sposób mu znane i wzbudzające zaciekawienie, nieodległe, a przede wszystkim „z duszą”. Stąd w kilku wystawach podnoszono ten aspekt już w tytule ekspozycji, przedstawiając rzeźbiarza jako autora portretów duszy⁴. Kierski jawi się jako baczny obserwator, który z otoczenia wylawia to wszystko, co warto jest utrwalenia: przeżycia, zmysły i charakter, a także stany duszy. Tym samym rzeźby Jerzego Kierskiego wyrażają prawdę psychologiczną, zapisują podobieństwo i oddają ducha czasu, w którym powstały.

Kończąc ten skromny wywód na temat 45-letniej twórczości Jubilata, chciałam już dziś zaprosić wszystkich pasjonatów sztuki na kolejną odsłonę prac rzeźbiarskich odkutych w marmurze przez Jerzego Kierskiego, która odbędzie się za rok w Galerii Muzeum UR – w Rektoracie. Ekspozycja ta poprzedzi wieloaspektowy cykl prezentacji związanych z Jubileuszem 25-lecia Uniwersytetu Rzeszowskiego, przypadającym w czerwcu 2026 roku.

¹ T. Boruta (red.), *45-lecie pracy twórczej Józefa Jerzego Kierskiego. Katalog wystawy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2024.

² D. Rucka-Marmaj, *Jerzy Kierski*, [w:] M. Rabizo-Birek (red.), *Sztuka Podkarpacia*, t. 3, Rzeszów 2013, s. 82–85.

³ R. Boettner-Łubowski, *O twórczości rzeźbiarskiej prof. Jerzego Józefa Kierskiego*, [w:] T. Boruta (red.), *45-lecie pracy twórczej Józefa Jerzego Kierskiego. Katalog wystawy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2024, s. 23.

⁴ https://debica.tv/jerzy-kierski-rzeza-portrety-duszy-otwarcie-wystawy/#google_vignette [dostęp 7.04.2025].

fot. M. Świącicki

Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Rzeszowskiego „Resovia Saltans” na prestiżowym tournee w Meksyku

Od 29 kwietnia 2025 r. Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Rzeszowskiego „Resovia Saltans” przebywał na tournée artystycznym w Meksyku, gdzie wziął udział w jednym z najważniejszych wydarzeń folklorystycznych na świecie – Międzynarodowym Festiwalu Folkloru „Vallarta Azteca del Folclor Internacional 2025”.

Zespół z Rzeszowa prezentuje bogactwo i różnorodność polskiej kultury ludowej. W repertuarze Resovii Saltans znajdują się starannie opracowane tańce i pieśni ludowe z różnych regionów Polski, które spotykały się z niezwykle entuzjastycznym przyjęciem meksykańskiej publiczności. Podczas licznych koncertów odbywających się w różnych miastach Meksyku Resovia Saltans zdobywała serca widzów, którzy niejednokrotnie nagradzali występy owacjami na stojąco. Energetyczne choreografie, barwne stroje ludowe oraz autentyczność i pasja, z jaką młodzi artyści

z Uniwersytetu Rzeszowskiego prezentują dziedzictwo narodowe, sprawiają, że Resovia Saltans staje się ambasadorem polskiej kultury na arenie międzynarodowej.

Udział w festiwalu Vallarta Azteca to nie tylko wielki zaszczyt, ale i wyjątkowa okazja do wymiany kulturowej z zespołami z całego świata, budowania międzynarodowych przyjaźni oraz promowania pozytywnego wizerunku Polski za granicą.

Sukcesy par tanecznych Zespołu Pieśni i Tańca UR „Resovia Saltans” w Królewskim Turnieju Tańców Polskich w Wilanowie!

Jadwiga Bär

W sobotę 17 maja pary turniejowe „Resovii Saltans” wywalczyły w ogólnopolskim turnieju tańców polskich w Wilanowie aż cztery finały!

Para taneczna Michał Deręgowski i Zuzanna Krupornicka po rywalizacjach w ćwierćfinałach i półfinałach z parami z jedenastu ośrodków tanecznych w Polsce zakwalifikowała się do dwóch finałów i zdobyła wysokie trzecie miejsce w swojej kategorii wiekowej IVB oraz czwarte miejsce w kategorii IV OPEN!

Na podium stanęli również Jakub Zwolak i Maja Szelc, którzy po przejściu ćwierćfinałów i półfinałów zmierzyli się w ścisłej finałowej czołówce z najlepszymi parami w Polsce, zajmując wysokie trzecie miejsce w kategorii wiekowej VB. Jednocześnie para uzyskała nominację do klasy VA.

Michał Nawojski i Barbara Wojtak po udanych zmaganiach półfinałowych w VI kategorii wiekowej wytańczyli w finale szóste miejsce.

Z parami turniejowymi „Resovii Saltans” trenuje dr Jadwiga Bär, choreograf w ZPiT UR „Resovia Saltans”, wieloletnia tancerka i solistka, dwukrotna mistrzyni Polski tańców polskich w formie towarzyskiej. Gratulujemy pięknych osiągnięć i życzymy kolejnych sukcesów!

Zdobycie wysokich lokat to dla naszych uniwersyteckich par wspaniała nagroda za ich wielogodzinne treningi, które obejmują nie tylko doskonalenie techniki tanecznej, ale również pracę nad odpowiednim wyrazem artystycznym – przeżywaniem muzyki i wyrażaniem emocji względem partnera w prezentacjach jakże odmiennych charakterem do tańców narodowych – krakowiaka, oberka, kujawiaka i mazura.

Udział par tanecznych „Resovii Saltans” w turniejach tańców polskich oraz zajmowanie wysokich lokat to wspaniała promocja Uniwersytetu Rzeszowskiego nie tylko w ośrodkach akademickich, w których organizowane są tego rodzaju wydarzenia, ale również w innych centrach kulturalno-oświatowych naszego kraju krzewiących polską kulturę i dziedzictwo narodowe.

Wspaniały wieczór z muzyką i słowem w wykonaniu dr hab. Olgi Boczar, prof. UR, wraz z trio Leutenegger – Dehner – Erdis w Rapperswil-Jona w Szwajcarii

Z ogromną radością informujemy o niezwykle udanym koncercie, który miała przyjemność zagrać nasza wykładowczyni, dr hab. Olga Boczar, prof. UR, 25 maja w Rapperswil-Jona w Szwajcarii. Wydarzenie zostało zorganizowane z inicjatywy Szwajcarskiej Polonii i przyciągnęło uwagę licznej publiczności.

W repertuarze recitalu znalazły się autorskie kompozycje oparte na tekstach Juliana Tuwima z najnowszego albumu Olgi Boczar pt. „Oddycham”. Magiczna atmosfera, emocje i poruszające dźwięki wprowadziły zgromadzoną publiczność w wyjątkowy świat muzyki i słowa.

Olga Boczar wystąpiła wraz ze szwajcarskim trio jazzowym w składzie Javier Leutenegger (fortepian), Andrew Dehner (kontrabas) oraz Loris Erdin (perkusja).

Wydarzenie miało na celu nie tylko dostarczenie artystycznych doznań, ale także było swoistym połączeniem sztuki z nauką. Przed recitalem ceniona polska psycholog Katarzyna Miller wygłosiła wykład, który zainteresował słuchaczy i wzbogacił wieczór dodatkowymi refleksjami na temat psychologii w codziennym życiu.

Dziękujemy wszystkim, którzy przybyli na to niezapomniane wydarzenie, i uczynili je tak wyjątkowym. Cieszymy się, że nasza wykładowczyni reprezentuje Uniwersytet Rzeszowski tak często na międzynarodowej.

Międzynarodowa trasa koncertowa „Podkarpacie śladami Jana Pawła II” – dziedzictwo kulturowe regionu w przestrzeni europejskiej

Anna Marek-Kamińska

W 2025 roku na mapie europejskich wydarzeń kulturalnych szczególnie miejsce zajęła **międzynarodowa trasa koncertowa „Podkarpacie śladami Jana Pawła II wśród tradycji, kultury i muzyki”** – projekt o imponującej skali i wyjątkowym wymiarze artystycznym, duchowym oraz społecznym. W wydarzeniu uczestniczyło ponad **600 artystów** z województwa podkarpackiego, reprezentujących **32 chóry i 9 orkiestr**. Trasa objęła koncerty w prestiżowych przestrzeniach sakralnych Czech, Włoch, Watykanu i Austrii.

Główną ideą projektu było **upamiętnienie osoby św. Jana Pawła II** oraz ukazanie **bogactwa dziedzictwa muzycznego Podkarpacia** – zarówno w wymiarze lokalnym, jak i w perspektywie międzynarodowej. Inicjatorką oraz koordynatorką przedsięwzięcia była **dr hab. Anna Marek-Kamińska, prof. UR**, prezes Polskiego Związku Chórów i Orkiestr Oddział w Rzeszowie.

Dziedzictwo kulturowe regionu jako główny wektor projektu

Projekt stanowił przykład nowoczesnej formy upowszechniania dziedzictwa kulturowego regionu poprzez muzykę chóralską i orkiestrową. Szczegółną uwagę poświęcono **twórczości inspirowanej tradycjami Podkarpacia**, co znalazło wyraz w repertuarze opracowanym specjalnie na tę okazję. Powstały trzy nowe kompozycje:

„*Msza Podkarpacka*” Dominika Lasoty – oparta na motywach ludowych regionu rzeszowskiego,
„*Totus Tuus*” Sebastiana Szymańskiego – pieśń do słów Jana Pawła II,
„*Hymn do błogosławionej Rodziny Ulmów*” autorstwa Marty Stącel i Tomasza Piątka.
Repertuar uzupełniały utwory religijne, patriotyczne i tradycyjne.

Przebieg jej trasy i znaczenie międzynarodowe

Koncerty odbyły się w dniach **3–8 kwietnia 2025 roku**, w sześciu miastach w czterech krajach:

Ołomuniec (Czechy),
Padwa, Rzym i Asyż (Włochy),
Watykan (Msza Święta na placu św. Piotra),
Gleisdorf (Austria).

Szczególnym momentem było uczestnictwo w Eucharystii w Watykanie oraz otrzymanie papieskiego błogosławieństwa dla całej grupy z Podkarpacia. Wydarzenia te zostały objęte **patronatem honorowym m.in. Am-**

basadora RP przy Stolicy Apostolskiej, Ambasadora RP w Pradze, Konsula Generalnego RP w Ostrawie, a także biskupa Jana Wątroby, ordynariusza diecezji rzeszowskiej. Współorganizatorem projektu było Województwo Podkarpackie z Marszałkiem Władysławem Ortyłem, a partnerem – Uniwersytet Rzeszowski.

Organizacja i struktura przedsięwzięcia

Na uwagę zasługuje rozmach organizacyjny projektu. Transport, zakwaterowanie i logistyka zostały skoordynowane z udziałem profesjonalnego biura turystycznego i zespołu ponad 60 osób odpowiedzialnych za organizację koncertów, prób i oprawy liturgiczne. Trasa koncertowa obejmowała 11 autokarów, wielu przewodników, techników i personel pomocniczy.

Za stronę artystyczną odpowiadała dr hab. Anna Marek-Kamińska prof. UR, oraz dyrygenci i kapelmistrzowie zespołów, wspierani przez doświadczonych muzyków i solistów. Kluczowe znaczenie miało zaangażowanie środowisk lokalnych, co podkreślało wspólnotowy charakter przedsięwzięcia.

Refleksja naukowa: konferencja międzynarodowa

W ramach projektu odbyła się również międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana „Dziedzictwo Jana Pawła II w sztuce, muzyce i życiu społecznym – inspiracje, interpretacje, oddziaływanie” zorganizowana na Wydziale Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego przez Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Rzeszowie oraz Województwo Podkarpackie. Konferencja miała charakter otwarty i zgromadziła przedstawicieli środowisk naukowych, artystycznych i kościelnych z Polski i zagranicy.

Jej celem była interdyscyplinarna analiza wpływu pontyfikatu Jana Pawła II na różne dziedziny kultury i społeczeństwa, z naciskiem na rolę sztuki jako narzędzia przekazu wartości duchowych i patriotycznych.

Zwieńczenie projektu – koncert w Katedrze Rzeszowskiej

Finałem trasy koncertowej był uroczysty koncert, który odbył się 18 maja 2025 roku w Katedrze Rzeszowskiej, w 105. rocznicę urodzin Jana Pawła II oraz 25-lecie sakry biskupiej bpa Jana Wątroby. W wydarzeniu wzięło udział

około 2000 uczestników – chórzystów, muzyków, słuchaczy oraz mieszkańców regionu.

Wspólne wykonanie utworów stworzonych na potrzeby projektu, wraz z pieśniami liturgicznymi i narodowymi, stworzyło wielowarstwowe doświadczenie artystyczne i duchowe, stanowiące symboliczne podsumowanie całorocznej pracy setek osób zaangażowanych w projekt.

Projekt „Podkarpacie śladami Jana Pawła II” należy uznać za modelowe przedsięwzięcie kulturotwórcze o charakterze transgranicznym, w którym lokalne dziedzictwo zostało ukazane w kontekście europejskim. Dzięki połączeniu wysiłków instytucji kultury, środowisk akademickich i organizacji społecznych udało się przygotować wydarzenie o wymiarze zarówno symbolicznym, jak i realnym – wpływającym na promocję kultury Podkarpacia, budowanie wspólnoty oraz integrację artystyczną.

Współczesna kultura regionalna dzięki takim projektom – może z powodzeniem przekraczać granice geograficzne i stawać się częścią szerszego dialogu kulturowego. Międzynarodowa trasa koncertowa, inspirowana dziedzictwem Jana Pawła II, ukazała potencjał regionu jako ważnego ośrodka życia artystycznego, gotowego do prezentowania własnej tożsamości na najważniejszych scenach Europy.

Prapremiera Teatru Poezji Inscenizowanej (8.06.2025)

W niedzielny wieczór w Lubeni, rodzinnej miejscowości poetki Stanisławy Kopiec, odbyła się prapremiera spektaklu „Niebieski wóz”. Scenariusz – wykorzystujący wiersze poetki – napisał prof. Janusz Pokrywka, on też wyreżyserował przedstawienie. Koordynatorem działań programowych był nowy dyrektor Teatru Poezji Inscenizowanej – dr hab. Jan Wolski, prof. UR. W przygotowanej przez Beatę Klimkowską i Annę Pszonkę sceno-

grafii postawiono na autentyczność – wykorzystano stroje poetki oraz przedmioty z jej otoczenia, co nadało przedstawieniu wyjątkowy charakter. Cztero aktorów (Paulina Bocheńska i Rafał Jedynak oraz Małgorzata Szczurek i Jan Wolski) brawurowo odegrało role małżeństwa Kopców, ukazując ich życie od młodości po dojrzałość. W teatrze jak w życiu: młodość przeplatała się z dojrzałością, radosne chwile z bardzo trudnymi.

Wzruszające przedstawienie, w którym ludzie, przedmioty i wiersze opowiadają historie pełne marzeń i wspomnień, dla rodziny i sąsiadów poetki miało wydźwięk szczególny, toteż sala w Gminnym Ośrodku Kultury w Lubeni była wypełniona do ostatniego miejsca, a brawa po spektaklu nie miały końca.

Teraz z niecierpliwością czekamy na przedstawienie na Uniwersytecie Rzeszowskim!

Noc Otwartych Sądów

23 maja 2025 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie otworzył swoje drzwi dla mieszkańców w ramach ogólnopolskiej Nocy Otwartych Sądów. Wydarzenie to przyciągnęło liczne grono uczestników zainteresowanych funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości oraz tematami prawnymi.

Swoje stoisko promocyjne zaprezentował również Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, na którym odwiedzający mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną, porozmawiać ze studentami i pracownikami Wydziału. Swoją działalność reklamowała również Uniwersytecka Poradnia Prawna oraz ELSA Rzeszów.

Dużym zainteresowaniem cieszył się wykład dra Michała Skóry pt. *Sztuczna inteligencja a przyszłość zatrudnienia. Wyzwania dla współczesnego prawa pracy*. Prelegent w sposób przystępny przedstawił aktualne wyzwania i możliwe scenariusze zmian kodeksu pracy.

Podczas wieczoru odbyła się również pokazowa debata oksfordzka przygotowana przez studentów Koła Naukowego Prawa Pracy, którzy dyskutowali nad tezą: *Czy czterodniowy tydzień pracy to przyszłość prawa pracy?*. Wystąpienia naszych studentów spotkały się z dużym uznaniem uczestników wydarzenia oraz jury w składzie:

SSA Bogdan Ziemiański - Wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

r.pr. Aleksander Cisek - Dziekan OIRP w Rzeszowie
Prokurator Prokuratury Okręgowej Maciej Jaskulski

Debatę wygrała drużyna Propozycji w składzie:

Mateusz Zbieg – kapitan

Natalia Drożdż, Karol Kalinowski, Jakub Szyszka

Zaszczytne drugie miejsce zdobyła drużyna Opozycji w składzie:

Aleksandra Gesling – kapitan

Magdalena Glen, Ewelina Kuś, Katarzyna Morawska

Opiekę merytoryczną nad studentami sprawowali dr Marcin Niemczyk oraz dr Michał Skóra.

Noc Muzeum UR / Dzień Dziecka

W czwartkowy poranek 5 czerwca 2025 r. w budynku AO Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się wyjątkowe wydarzenie – **Noc Muzeum UR połączona z Dniem Dziecka**. Program, którego autorami byli mgr inż. Anna Wisz z Muzeum UR oraz mgr Tomasz Król z Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej, obfitował w atrakcje zarówno dla młodszych, jak i starszych pasjonatów historii, modelarstwa oraz sztuki kartonowej. Wydarzenie rozpoczęły **wykłady tematyczne**:

– prof. **Krzysztof Mroczkowski** przybliżył tematykę **poczty lotniczej**,

– prof. **Eugeniusz Moczuk** omówił **projektowanie modeli kartonowych przez prekursorów**, analizując zmiany na osi czasu.

Następnie uczestnicy mieli okazję:

– zwiedzić wystawę **„Papier i przetworzona”**, obejrzeć **kartonową makietę samolotu poczty lotniczej Twierdzy Przemyśl** (prezentacja: mgr **Tomasz Król**),

– uczestniczyć w **pokazach modeli kartonowych samolotów** przygotowanych przez **Marka Borka** i Podkarpacką Inicjatywę Wielbicieli Kartonowych Obiektów,

– zobaczyć **modele okrętów NAVIGA klasy C**, które zaprezentował **Artur Resler** – mistrz świata w modelarstwie okrętowym.

Na zakończenie przewidziano czas wolny dla zwiedzających, którzy mogli jeszcze raz przyjrzeć się eksponatom i porozmawiać z pasjonatami modelarstwa.

Wydarzenie zakończyło się o godzinie 11:00, pozostawiając uczestnikom wiele inspiracji i radości z obcowania z pasją do historii i modelarstwa.

Współpraca międzynarodowa w praktyce – staż naukowo-dydaktyczny gości z Uniwersytetu w Czerniowcach

Magdalena Patro-Kucab

W dniach 12–17 maja 2025 r. Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa Wydziału Filologicznego gościł wykładowców i studentki Katedry Dziennikarstwa Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach, którzy odbywali staż naukowo-dydaktyczny na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Program stażu był merytorycznie bogaty. Studentki z Ukrainy uczestniczyły w ćwiczeniach prowadzonych przez wykładowców Instytutu oraz praktyków z branży medialnej, m.in. rzeczników prasowych instytucji publicznych, dziennikarzy Polskiego Radia i TVP. Zajęcia obejmowały m.in. tematykę komunikacji w mediach audiowizu-

alnych, instytucjonalnego public relations, dziennikarstwa politycznego i ekonomicznego, kreowania wizerunku w sieci oraz realizacji telewizyjnej.

Nie zabrakło również aktywnego udziału studentów zaangażowanych w media akademickie. W ramach współpracy z Klubem Dziennikarzy Studenckich odbyły się warsztaty prasowe pt. *Akapit po akapicie – praca dziennikarza prasowego*, a członkowie Telewizji Studenckiej StudentURa zaprosili gości do udziału w zajęciach praktycznych *Światło, Kamera, Akcja!*

Wykładowcy z Czerniowiec skorzystali z okazji, by nawiązać kontakty naukowe. Spotkali się z redaktorem czasopisma naukowego „Słowo”, kie-

rownikami projektów badawczych z zakresu historii prasy i krytyki literackiej, a także z władzami Wydziału Filologicznego oraz Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa. Rozmowy dotyczyły nie tylko wspólnych obszarów badawczych, ale także perspektyw dalszej współpracy akademickiej.

Zarówno goście, jak i gospodarze ocenili staż jako niezwykle wartościowy pod względem dydaktycznym, naukowym, jak i integracyjnym. To kolejny krok w rozwijaniu współpracy międzynarodowej, która służy wymianie doświadczeń i wspólnemu budowaniu kultury akademickiej ponad granicami.

Artyści z Wydziału Muzyki z koncertem w neogotyckim Ratuszu w Wiedniu

Ewa Nidecka

26 maja 2025 r. artyści z Wydziału Muzyki – prof. dr hab. Maciej Gallas (tenor), dr hab. Magdalena Prejsnar, prof. UR (fortepian), dr hab. Ewa Nidecka, prof. UR (kompozycja, fortepian), dr hab. Krzysztof Kostrzewa, prof. UR (kompozycja, fortepian) – wystąpili w ramach cyklicznej imprezy Wiedeńskie Tygodnie Muzyczne z koncertem w neogotyckim Ratuszu w Wiedniu (Wiener Rathaus).

Koncert „Musik ohne Grenzen”/”Muzyka bez granic”/ został zorganizowany przez jedną z najstarszych organizacji polonijnych w Europie Związek Polaków w Austrii „Strzecha”. Obejmował różnorodny program, złożony z utworów instrumentalnych i wokarno-instrumentalnych: A. Dvořaka, W. Kacperskiego, G. Faure’a, J. Wolfsohna, J. Offenbacha, F. Lehára, oraz światowe prawykonania kompozycji E. Nideckiej (pieśni do słów B. Leśmiana: *Po co tyle świec nade mną, Niedyś dom mój ochoczy*) i K. Kostrzewy (pieśni *Es war Erde Ihnen/A była ziemia w nich* do słów P. Celana, *Niebiańskie* do słów Cz. Miłosza, *Model II* na fortepian). Wykonawców zachwyciła przepiękna, zabytkowa sala koncertowa wiedeńskiego ratusza, siedziby władz miejskich i Kraju Związkowego Austrii, jakim jest Wiedeń.

Obok prezeski Związku Polaków w Austrii „Strzecha” Janiny Glowacki, sympatyków i członków tego stowa-

rzyszenia koncert swoją obecnością zaszczytili przedstawiciele władz Konsulatu RP oraz dyrektor Stacji Naukowej PAN w Wiedniu prof. dr hab. Piotr Szlanta.

W koncercie gościnnie wystąpili Diana Białek (fortepian) i Ewa Paprotna (sopran). Koncert wzbudził ogromny aplauz publiczności, zwłaszcza utwory: *O Sole Mio* Eduardo di Capua (Maciej Gallas, tenor, Magdalena Prejsnar, fortepian) i duet miłosny *Usta milczą, dusza śpiewa* z operetki *Wesoła wdówka* F. Lehára (Maciej Gallas, tenor, Ewa Paprotna, sopran, Magdalena Prejsnar, fortepian). Gratulacjom nie było końca, pojawiły się też propozycje dalszej współpracy.

Wspomnienie o dr hab. Urszuli Kopec, prof. UR (1963–2025)

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci dr hab. Urszuli Kopec, prof. UR, zawodowo związanej ze społecznością Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa (wcześniej: Instytutu Filologii Polskiej) oraz ze środowiskiem akademickim Uniwersytetu Rzeszowskiego. Profesor zmarła 7 maja 2025 r., przeżywszy 62 lata. Jej odejście pozostawia pustkę w sercach współpracowników, przyjaciół, studentów i absolwentów różnych form kształcenia uniwersyteckiego.

Prof. Urszula Kopec była absolwentką polonistyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Rozprawę doktorską *Rozwój słownictwa nazywanego uczucia w języku dzieci i młodzieży* obroniła w 1998 r. na Uniwersytecie Śląskim, stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie językoznawstwo uzyskała również w Katowicach w roku 2009, na podstawie monografii – *Językowy obraz wartości w wypowiedziach licealistów (przyjaźń – miłość – nienawiść)*.

W latach 1987–1990 pracowała jako nauczycielka języka polskiego w II Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie, następnie asystentka (1990–1998) i adiunkt w Zakładzie Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego WSP w Rzeszowie i UR (1998–2009). Od roku 2009 – profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego; w latach 2014–2019 kierowała Zakładem Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego. Była członkinią komisji kwalifikacyj-

nych i egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy, Komisji Dydaktycznej Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Była cenioną przez studentów, inspirującą wykładowniczą, promotorką pięciu doktorantów oraz kilkudziesięciu prac magisterskich, a także recenzentką w dwóch przewodach doktorskich. Badania naukowe prof. Urszuli Kopec obejmujące językoznawstwo i dydaktykę koncentrowały się na problemach semantyki, zagadnieniach aksjologii w komunikacji, języku dzieci i młodzieży oraz integracji literatury z innymi dziedzinami sztuki. Opublikowała dwie monografie autorskie, współredagowała siedem prac zbiorowych, ogłosiła około osiemdziesięciu artykułów, sprawozdań i recenzji. Była organizatorką i współorganizatorką wielu konferencji naukowych, współpracowała z instytucjami oświatowymi oraz mediami regionalnymi, prowadząc wykłady dla nauczycieli i uczniów z Podkarpacia, popularyzując wiedzę o aksjologii edukacyjnej. Prof. Urszula Kopec pozostanie w naszej pamięci jako osoba pracowita, ambitna, zaangażowana w rozwój nauki i oddana sprawom akademickim.

Dyrekcja Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa
Pracownicy Zakładu Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną

Czas sesji egzaminacyjnej

Grzegorz Babiuch

Sesja egzaminacyjna to dla każdego studenta czas szczególny, pełen wyzwań, emocji i intensywnej pracy. Z jednej strony jest to okres, w którym możemy sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności zdobyte podczas całego semestru, z drugiej jednak – to moment, który często wiąże się z ogromnym stresem, napięciem i poczuciem presji. Wielu studentów przyznaje, że właśnie w trakcie sesji doświadczają największego obciążenia psychicznego i fizycznego. Wynika to nie tylko z liczby egzaminów i zaliczeń, ale także z konieczności pogodzenia nauki z innymi obowiązkami, takimi jak praca, życie rodzinne czy działalność społeczna.

W trakcie sesji często pojawia się uczucie przytłoczenia – materiału do opanowania jest bardzo dużo, a czasu zawsze za mało. Zdarza się, że studenci uczą się po kilkanaście godzin dziennie, rezygnując z odpoczynku, spotkań z bliskimi czy nawet podstawowych potrzeb, takich jak zdrowy sen czy regularne posiłki. W takiej atmosferze łatwo o przemęczenie, spadek motywacji, a nawet wypalenie. Często pojawiają się także wątpliwości: czy na pewno dam radę? Czy dobrze się przygotowałem? Czy nie zawiodę siebie lub innych?

Właśnie w tym trudnym i intensywnym czasie szczególnie ważne jest, aby nie zapominać o sobie i swoich potrzebach. Przede wszystkim należy zadbać o odpowiednią ilość snu. Wbrew pozorom nocne zarywanie

snu i uczenie się do późna nie przynosi oczekiwanych rezultatów – zmęczony mózg pracuje wolniej, trudniej przyswaja nowe informacje i szybciej się rozprasza. Regularny, głęboki sen to nie tylko regeneracja organizmu, ale także klucz do efektywnej nauki i lepszego samopoczucia.

Nie mniej istotny jest odpoczynek w ciągu dnia. Wielogodzinne siedzenie nad książkami bez przerwy prowadzi do znużenia i spadku koncentracji. Dlatego warto wprowadzić do planu nauki krótkie przerwy – nawet pięć minut co godzinę może znacząco poprawić efektywność pracy. W tym czasie można się przewietrzyć, zrobić kilka prostych ćwiczeń rozciągających, wypić herbatę czy po prostu zamknąć oczy i pozwolić myślom odpocząć.

W okresie sesji nie wolno rezygnować z pasji i zainteresowań. Choć może się wydawać, że każda minuta powinna być poświęcona nauce, to właśnie czas spędzony na ulubionych zajęciach pozwala zachować równowagę psychiczną i emocjonalną. Dla jednych będzie to czytanie książek, dla innych malowanie, gra na instrumencie czy spotkania z przyjaciółmi. Szczególnie ważny jest ruch – aktywność fizyczna, nawet krótka, pomaga rozładować stres, poprawia nastrój i zwiększa zdolność koncentracji. Może to być szybki spacer, jogging, rower czy ćwiczenia w domu – najważniejsze, by znaleźć coś, co sprawia przyjemność i pozwala oderwać się od codziennych obowiązków.

W czasie sesji niezwykle łatwo popaść w samokrytycyzm i surowo oceniać własne postępy. Porównywanie się z innymi studentami, poczucie winy z powodu chwil słabości czy niepowodzeń – to wszystko może prowadzić do obniżenia poczucia własnej wartości. Dlatego tak ważne jest, by traktować siebie z czułością, szacunkiem i miłością. Warto pamiętać, że każdy ma prawo do odpoczynku, że nie zawsze wszystko musi wychodzić idealnie, a każda porażka jest tylko kolejnym krokiem do sukcesu. Dawanie sobie wsparcia, docenianie własnych wysiłków i osiągnięć, nawet tych najmniejszych, pomaga przetrwać trudne chwile i buduje odporność psychiczną. Sesja to czas ogromnych wyzwań, ale również okazja do nauki nie tylko przedmiotów akademickich, lecz także troski o siebie. Odpowiednia ilość snu, regularny odpoczynek, czas na pasję i aktywność fizyczną oraz traktowanie siebie z miłością i szacunkiem to kluczowe elementy, które pozwalają przetrwać ten okres w zdrowiu i z poczuciem spełnienia. Warto o tym pamiętać, bo sukces na egzaminach to nie tylko wynik na papierze, ale przede wszystkim dobre samopoczucie, satysfakcja i rozwój osobisty. Dbając o siebie podczas sesji, inwestujemy w swoją przyszłość – zarówno akademicką, jak i osobistą.

Wsparcie dla maturzystów

Kornelia Prapagic

Egzamin dojrzałości uznawany jest za jeden z najważniejszych egzaminów w edukacji ucznia. Dla wielu maturzystów to wyjątkowo trudny okres. Młodzi zastanawiają się, jak efektywnie przyswoić najwięcej wiedzy, dzięki której będą mogli nie tylko zdać na wysokie wyniki, ale i dostać się na wymarzone studia. W odpowiedzi na te potrzeby Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po raz kolejny zrealizowało projekt edukacyjny „**Weekend Maturalny**”.

Wydarzenie miało formę prelekcji i warsztatów z przedmiotów, takich jak matematyka oraz język angielski. Zajęcia poprowadzili specjaliści, którzy dzielili się swoją wiedzą i praktycznymi wskazówkami.

W tym roku „Weekend Maturalny” odbył się 5 i 6 kwietnia. Projekt zrealizowany został we współpracy ze Stowarzyszeniem Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Radą Młodzieży Rzeszowa. Dodatkowo partnerem było Dwujęzyczne Liceum Uniwersyteckie w Rzeszowie, które prowadziło zajęcia z matematyki.

Zajęcia z matematyki odbywały się w sobotę 5 kwietnia. Pierwszy dzień zajęć poprowadzili Agnieszka Ilnicka-Michnik oraz Stanisław Dołęga, nauczyciele Dwujęzycznego Liceum Uniwersyteckiego w Rzeszowie, zaprosili na matematykę podstawową i rozszerzoną. Na poziom podstawowy zapisało się 215 osób, a na poziom rozszerzony 130.

W niedzielę 6 kwietnia zajęcia z języka angielskiego poprowadził Paweł Grabias – Rock Your English, znany z działalności edukacyjnej na platformie YouTube. Na angielski zapisało się 319 osób.

Intensywny weekend nauki pozwolił uczestnikom nie tylko uporządko-

wać i utrwalić materiał, lecz także po raz pierwszy zrozumieć zagadnienia, które dotychczas sprawiały trudności. Koordynatorką IV edycji projektu była Monika Hałas.

Sprawozdanie z wymiany studenckiej w Iwoniczu w ramach projektu polsko-ukraińskiego *Sprach- und literaturdidaktische Auseinandersetzung mit Fragen der Flucht, Vertreibung und Migration im plurikulturellen deutsch-polnisch-ukrainischen Kontext* realizowanego w Instytucie Germanistyki UR

Krystyna Mihulka, Eстера Głuszek-Boczoń

W dniach 25–27 kwietnia 2025 r. w Iwoniczu w Międzynarodowym Centrum Edukacji Ekologicznej Uniwersytetu Rzeszowskiego (pałac Załuskich) odbyła się wymiana studencka, w której uczestniczyło siedmioro studentów germanistyki z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki oraz pięcioro studentów germanistyki reprezentujących Instytut Germanistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego: Anastasiia Danchuk, Zuzanna Hnatio, Mateusz Maczuga, Sylwester Pietryka, Martyna Skiba. Wymiana odbyła się w ramach projektu polsko-ukraińskiego organizowanego przez Instytut Germanistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego (dr hab. Krystyna Mihulka, prof. UR – koordynatorka projektu, dr Eстера Głuszek-Boczoń) oraz Katedrę Germanistyki Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego (prof. Svitlana Macenka, dr Sofia Varecka) przy wsparciu lektorów DAAD (mgr Daniel Gratkowski, mgr Nicolai Teufel). Celem projektu „*Sprach- und literaturdidaktische Auseinandersetzung mit Fragen der Flucht, Vertreibung und*

Migration im plurikulturellen deutsch-polnisch-ukrainischen Kontext” („Językowe i literacko-dydaktyczne refleksje w odniesieniu do tematyki uchodźstwa, wypędzenia i migracji w wielokulturowym kontekście niemiecko-polsko-ukraińskim”) jest rozwijanie u studentów germanistyki (uczestników projektu) refleksji językowo-kulturowej poprzez pracę z różnorodnymi, wieloaspektowymi niemieckojęzycznymi tekstami literackimi, które są poświęcone problemom uchodźstwa, migracji, tożsamości kulturowej i/lub kryzysu tożsamości. Innowacyjność projektu polega na połączeniu trzech istotnych elementów, które, niczym puzzle, układają się w harmonijną całość. Są to dogłębna analiza i kreatywna praca z powstałymi w XX i XXI wieku tekstami literackimi (przede wszystkim niemieckojęzycznymi) podejmującymi kwestie wojny i uchodźstwa, jak i doświadczenie ucieczki, wypędzenia, konfliktu zbrojnego oraz język niemiecki jako podstawowe narzędzie komunikacji i fundament rozumienia,

zrozumienia i w efekcie porozumienia pomiędzy uczestnikami reprezentującymi różne kraje i odmienne kultury. Język niemiecki stanowi zatem spoiwo, które wspiera umiejętności dyskursywne, umożliwia wyrażanie opinii i emocji, wspomaga interpretację zjawisk kulturowych oraz proces relatywizacji i dekonstrukcji stereotypów etnicznych (narodowych). Projekt realizowany był w Instytucie Germanistyki UR w roku akademickim 2024/2025 (październik 2024 – maj 2025) podczas 10 cyklicznych (60 min) spotkań odbywających się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, a udział w nim był dobrowolny. W projekcie uczestniczyło w sumie dziewięcioro studentów germanistyki UR reprezentujących różne roczniki studiów (S1 rok 2 i 3, S2 rok 1). Należy podkreślić, iż istotnym założeniem projektu był jego równoległy przebieg w grupie polskiej i ukraińskiej. Uczestnicy projektu pracowali zatem, wykorzystując identyczne materiały i metody pracy oraz realizowali zadania według jednolitego harmo-

nogramu. Zwieńczeniem projektu była wymiana studentka połączona z warsztatami. W Iwoniczu podczas spotkania studentów z Lwowa i Rzeszowa odbyły się trzy warsztaty bezpośrednio związane z tematyką projektu, których celem było podsumowanie rocznej pracy oraz wyznaczenie kierunku działań dla kolejnej edycji projektu. Studenci uczestniczyli w następujących warsztatach:

- 1) 25.04.2025 „Wörter im Frieden und Krieg – Wortschatzarbeit und Bedeutungsvermittlung“
- 2) 26.04.2025 „Flucht, Migration und Krieg als Leitmotiv der zeitgenössischen studentischen Kunst: vom traditionellen literarischen Text zum multimodalen literarischen Text“
- 3) 27.04.2025 „Flüchtlingsgespräche... – Interaktionsaktivitäten und -strategien“.

Rezultatem intensywnej i niezwykle kreatywnej pracy studentów są nie tylko postery, materiały i opracowania tekstów, a zatem autentyczne i trwałe produkty, ale także zbiór przeżyć i nowych doświadczeń, które z jednej strony zmieniają ocenę drugiego człowieka poprzez uwzględnienie nowej, dotychczas być może nieznannej perspektywy postrzegania, z drugiej umożliwiają nowe spojrzenie na samego siebie. Wymiana w Iwoniczu przyczyniła się do zbudowania dobrych i – wszystko na to wskazuje – trwałych relacji pomiędzy uczestnikami projektu, którzy nawiązali nowe przyjaźnie. Tego typu spotkania służą zatem burzeniu dzielących murów i budowaniu mostów wzajemnego szacunku, zrozumienia, empatii i sympatii. I właśnie ten niematerialny wymiar projektu i wymiany traktujemy jako najważniejszy aspekt całego przedsięwzięcia. Byłoby to niemożliwe bez zaangażowania, wkładu pracy, kreatywności i cudownej energii młodych ludzi, studentek i studentów z Uniwersytetu Rzeszowskiego i Lwowskiego! Ich otwartość, chęć współpracy oraz życzliwość napawają nadzieją w tych niepewnych czasach i sprawiają, że tego typu inicjatywy mają pozytywny wydźwięk, co potwierdzają prywatne wiadomości otrzymane od prof. Svitlany Macenki i dr Sofii Vareckiej oraz wpisy w mediach społecznościowych studentek z Ukrainy i naszych studentów. Najbardziej dające do myślenia i zarazem wzruszające są podziękowania Koleżanek i Studentek z Lwowa: „Wielkie dzięki za organizację na najwyższym poziomie – czułam się jak w innym świecie, pełnym miłości, ciepła i zrozumienia”; „Przez trzy dni ukraińscy i polscy studenci rozmawiali z sobą, wymieniali poglądy i doświadczenia związane z wojną i ucieczką. [...] Panowała wspólna, przyjazna i twórcza atmosfera”. Wrażenia naszych studentów najlepiej oddaje wpis Zuzi Hnatio, jednej z uczestniczek: „Szczególnie zapadły mi w pamięć rozmowy z uczestniczkami z Ukrainy. Były one bardzo wesołe i otwarte, ale jednocześnie ich spojrzenie na świat było inne – wynikało z trudnych doświadczeń związanych z sytuacją w ich kraju. Rozmowy z nimi były poruszające i skłaniały do refleksji nad tym, jak bar-

dzo nasze przeżycia wpływają na sposób, w jaki postrzegamy rzeczywistość. [...] Atmosfera wyjazdu była bardzo przyjazna i sprzyjała integracji. Wspólne działania, rozmowy i kreatywne warsztaty sprawiły, że był to czas nie tylko edukacyjny, ale też bardzo wartościowy pod względem emocjonalnym i społecznym. Z pewnością długo będę go wspominać”.

Z wielką przyjemnością informujemy, że projekt objął honorowym patronatem JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich. Wymiana stanowiła także duże wyzwanie logistyczne, organizacyjne oraz finansowe. Szczególne podziękowania za wsparcie finansowe naszej inicjatywy kierujemy do Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. Sabiny Grabowskiej, Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Jolanty Szempruch oraz do Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD) reprezentowanej przez mgr. Daniela Gratkowskiego i mgr. Nicolaia Teufela. Dziękujemy serdecznie Dyrekcji oraz Pracownikom Instytutu Germanistyki za życzliwe wspieranie tego przedsięwzięcia oraz *last but not least* Lektorom DAAD z Rzeszowa i Lwowa, którzy angażowali się we wszelkie aktywności, emanując przy tym pozytywną energią. Produktywnie spędzony czas i możliwość bezpośredniego kontaktu oraz wymiany doświadczeń między studentami i wykładowcami z Ukrainy i z Polski sprawiły, że już teraz z nieskrywaną przyjemnością możemy zapowiedzieć kolejną edycję projektu w roku akademickim 2025/2026!

„Nić Nadziei...” – warsztaty resocjalizacji twórczej w Oddziale Zewnętrznym w Chmielowie Zakładu Karnego w Dębicy

Joanna Jurczyńska, Wiktoria Łaś

16 maja 2025 r. w Oddziale Zewnętrznym w Chmielowie – jednostce penitencjarnej podległej Zakładowi Karnemu w Dębicy – odbyły się niezwykle wartościowe warsztaty resocjalizacyjne pod symbolicznym tytułem „Nić Nadziei...”. Wydarze-

nie to było owocem współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Służbą Więzienną.

Autorkami warsztatów były studentki II roku studiów magisterskich pedagogiki resocjalizacyjnej – Wiktoria Łaś i Joanna Jurczyńska, reprezentujące Studenckie Penitencjarne Koło Naukowe pod opieką dr Moniki Badowskiej-Hodyr. To właśnie one zorganizowały i poprowadziły warsztaty twórczej resocjalizacji dla osadzonych kobiet – zajęcia, których efektem były ręcznie szyte misie-przytulanki przekazane, dzięki współpracy z Fundacją

„Iskierka”, dzieciom przebywającym na Oddziale Onkologematologii Dziecięcej w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim nr 2 im. św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie.

Najpierw studentki oraz Pani doktor miały okazję poznać funkcjonowanie jednostki. Pracownicy Służby Więziennej zaprezentowali strukturę organizacyjną zakładu oraz szczegóły codziennej pracy z osadzonymi kobietami – od aspektów wychowawczych, terapeutycznych po resocjalizacyjne. Warto wspomnieć, iż była to pierwsza wizyta studyjna studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w Oddziale Ze-

wnętrznym w Chmielowie. Dała ona cenną możliwość skonfrontowania wiedzy akademickiej z realiami pracy w jednostce penitencjarnej. Najważniejszym punktem dnia były warsztaty rękodzielnicze. Wspólne szycie pluszowych misiów stało się czymś więcej niż tylko zajęciem manualnym. Każda maskotka była bowiem nośnikiem emocji, pretekstem do rozmów i budzenia nadziei – tak dla kobiet osadzonych, jak i dla studentek. W tym przedsięwzięciu zawiera się element zmiany, ponieważ tworząc coś dla innych, osadzone kobiety same stają się częścią pozytywnego działania.

Misie zostały przekazane Elizie Niegosz z Fundacji „Iskierka”. Fundacja działa na rzecz dzieci z chorobą nowotworową. Pomaga tym najmniejszym uwierzyć, że warto walczyć, że wokół są inni ludzie. Tym dużym, czy też dorosłym, pomaga pomagać. Bo w życiu najważniejsze jest życie...

Warsztaty „Nić Nadziei...” udowadniają, że dzięki takim inicjatywom budowane są autentyczne więzi pomiędzy środowiskiem naukowym a insty-

tucjami penitencjarnymi, a przede wszystkim – między ludźmi. Wizyta zakończyła się wspólnym podsumowaniem, pełnym wdzięczności i poczucia dobrze wykorzystanego czasu. „Nić Nadziei...” pokazuje, że w miejscu, gdzie często panuje rutyna, izolacja i smutek, może zagościć ciepło, kreatywność i prawdziwa przemiana. Bo resocjalizacja to nie tylko procedury – to także empatia, rozmowa i wspólne działanie, które może zmienić los człowieka. Zarówno tego, który daje, jak i tego, który otrzymuje.

Studenci z Uniwersytetu Rzeszowskiego laureatami XXVI Olimpiady Języka Polskiego dla Cudzoziemców

Małgorzata Kulakowska

W sobotę 17 maja br. nasi studenci zdobyli I i III miejsce w eliminacjach centralnych XXVI Olimpiady Języka Polskiego dla Cudzoziemców organizowanych we Wrocławiu.

Xenia Furmosu, studentka III roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej i absolwentka kursu przygotowawczego w Centrum Polonijnym, wygrała konkurs i zajęła I miejsce w grupie cudzoziemców z pierwszym językiem niesłowiańskim i zdobyła wyróżnienie za najlepiej napisaną pracę pisemną.

Serhii Teleshev, student I roku pedagogiki, zajął III miejsce w grupie cudzoziemców z pierwszym językiem słowiańskim. Oboje zgłosili się do eliminacji okręgowych organizowanych przez Centrum Polonijne i zostali wybrani do eliminacji centralnych.

W zawodach centralnych brali udział studenci z 11 ośrodków akademickich z całej Polski (m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Adama Mickiewicza

w Poznaniu, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechniki Wrocławskiej). Są to duże ośrodki kształcące wielu cudzoziemców, więc tym bardziej cieszy nas sukces naszych studentów. Gratulujemy im wygranej.

fot.: A. Kupiszewska; Studium Języków Obcych
Politechniki Wrocławskiej

Krzyżowa challenge – 4 dni, 2 języki obce z niemieckim w roli głównej, ognisko i mnóstwo wspomnień... czyli studentka Instytutu Germanistyki i uczniowie III LO w Rzeszowie w akcji!

Małgorzata Lewicka

Przyjaźń od pierwszego zdania – polsko-niemiecka przygoda w Krzyżowej...

Jako studentka studiów II stopnia na kierunku filologia germańska na Uniwersytecie Rzeszowskim miałam okazję uczestniczyć w międzynarodowym projekcie integracyjnym, który odbywał się w dniach 18–22 maja 2025 r. w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej. W wydarzeniu wzięło udział 30 uczniów – po 15 z III Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida w Rzeszowie oraz z Canisius-Kolleg w Berlinie. Celem wyjazdu była integracja młodzieży z dwóch krajów poprzez wspólne działania, rozwijanie umiejętności językowych, wymianę kulturową oraz refleksję historyczną.

Opiekę nad młodzieżą sprawowało czterech opiekunów: nauczycielka z Polski – germanistka Anna Mazur oraz dwóch nauczycieli z Niemiec – Michael Karnatz oraz Astrid Jaeger. Czwartą osobą w zespole byłam ja – Małgorzata Lewicka, studentka filologii germańskiej, zajmująca się wsparciem językowym i organizacyjnym podczas całego pobytu.

Po kilku godzinach podróży pociągiem dotarliśmy do Wrocławia, skąd razem z grupą niemiecką przejechaliśmy autobusem do Krzyżowej. Po zakwaterowaniu rozpoczęliśmy pierwsze aktywności integracyjne. Już podczas pierwszego spotkania wzięliśmy udział w warm-up – rozgrzewce, która miała na celu wzajemne poznanie się – uczestnicy porozumiewali się wyłącznie za pomocą gestów, bez używania słów. Od samego początku tłumaczyłam na język polski instrukcje i polecenia niemieckojęzycznego

opiekuna prowadzącego zajęcia. Było to dla mnie niezwykle cenne doświadczenie, ponieważ mogłam wykorzystywać znajomość języka w praktyce, rozwijać umiejętność tłumaczenia ustnego bez przygotowania i jednocześnie dbać o płynność zajęć.

Kolejne dni obejmowały bogaty program integracyjno-edukacyjny. Poranki rozpoczynały się od krótkiej polsko-niemieckiej sesji jogi, podczas której uczniowie prezentowali pozycje w języku partnerów – Polacy po niemiecku, Niemcy po polsku. Na-

stępnie młodzież poznawała słownictwo związane z emocjami, uczuciami i samopoczuciem. Pracując w grupach mieszanych, uczniowie tworzyli plakaty tematyczne o życiu codziennym, kulturze i tradycjach w Polsce i Niemczech. Komunikacja między uczniami odbywała się głównie w języku angielskim, co dodatkowo sprzyjało rozwojowi kompetencji językowych uczestników. Ja natomiast kontynuowałam tłumaczenie poleceń prowadzącego z języka niemieckiego, dbając o to, by wszystkie zadania były zrozumiałe i przebiegały sprawnie. Często też wspierałam bieżącą komunikację między uczestnikami – tłumacząc uczniom z Niemiec wypowiedzi ich polskich kolegów lub wyjaśniając informacje, które mogły im umknąć w trakcie zajęć. Dzięki temu cała grupa mogła w pełni uczestniczyć w aktywnościach, a współpraca przebiegała w serdecznej i rozumiającej atmosferze. W programie znalazło się również miejsce na refleksję historyczną – podczas zwiedzania pałacu w Krzyżowej poznaliśmy historię rodziny von Moltke oraz znaczenie tego miejsca jako ośrodka oporu wobec nazistowskiego reżimu. Temat ten został pogłębiony na warsztatach, podczas których uczniowie przygotowywali plakaty dotyczące ruchu oporu w czasie II wojny światowej. Prezentacje, wygłaszane w języku angielskim, były nie tylko okazją do nauki, lecz również poruszającym świadectwem odwagi ludzi, którzy sprzeciwili się totalitaryzmowi.

Jednym z najbardziej inspirujących momentów była wycieczka do Wrocławia. Zwiedziliśmy najważniejsze zabytki miasta, w tym gotycką katedrę, a także budynki Uniwersytetu Wrocławskiego. Szczególne wrażenie wywarła na nas Aula Leopoldina – barokowa sala reprezentacyjna z bogato zdobionym sklepieniem, rzeźbami, freskami i detalami architektonicznymi. Jej monumentalność oraz artystyczna precyzja zdumiewały zwiedzających. Równie zachwycają-

ce było Oratorium Marianum, niegdyś kaplica, dziś sala koncertowa o wyjątkowej akustyce i eleganckim wystroju. Oba te miejsca pozwoliły nam lepiej zrozumieć znaczenie kultury akademickiej Wrocławia i jego dziedzictwa. Wieczorem powróciliśmy do Krzyżowej, gdzie zorganizowaliśmy wspólne ognisko. W swobodnej atmosferze świętowaliśmy urodziny trojaczek, uczestniczek z Berlina, graliśmy w siatkówkę, śpiewaliśmy piosenki w obu językach oraz spędzaliśmy czas przy dźwiękach gitary. W kolejnych dniach kontynuowaliśmy aktywności integracyjne – uczniowie brali udział w zajęciach sportowych, karaoke, warsztatach tanecznych i plastycznych, a także poznawali gry i zabawy charakterystyczne dla obu kultur. Dużym zainteresowaniem cieszył się taniec belgijka, który szczególnie przypadł do gustu uczestnikom z Berlina oraz stanowił doskonały sposób integracji. Pobyt zakończył się podsumowaniem, podczas którego każdy mógł wyrazić swoje refleksje i podzielić się opinią na temat minionych dni. Było to niezwykle budujące spotkanie, które pokazało, jak wiele można osiągnąć dzięki otwartości, współpracy i wzajemnemu szacunkowi.

Dla mnie osobiście udział w tym projekcie był wyjątkowym doświadczeniem – jako studentka nie tylko rozwijałam swoje kompetencje językowe w zakresie języka niemieckiego i umiejętności tłumaczenia ustnego, ale również obserwowałam, jak skutecznie można łączyć edukację, kulturę i integrację międzynarodową w przyjaznej atmosferze. Ten wyjazd był cennym krokiem na mojej przyszłej drodze zawodowej i pozostawił wiele inspirujących wspomnień. Wyjątkowo cenna okazała się również owocna współpraca **III Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie z Instytutem Germanistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego**, która pozwoliła połączyć potencjał młodzieży z pasją i zaangażowaniem środowiska akademickiego. Tak intensywna współpraca możliwa była dzięki opiece pani Dyrektora IG, dr Małgorzaty Sieradzkiej, której wsparcie i merytoryczne wskazówki pomogły w realizacji dwustronnego projektu. Nasze partnerstwo jest nie tylko przykładem dobrze realizowanej edukacji międzykulturowej, ale także inspiracją do dalszych wspólnych inicjatyw.

Krew na wagę złota! Za nami XIX edycja Wampiriady

Kornelia Prapagic

Tegoroczna, dziewiętnasta, edycja Wampiriady wyróżnia się na tle pozostałych. Po raz pierwszy wydarzenie miało trzy finały zamiast dwóch. Krew można było oddać w trzech różnych lokalizacjach: na Kampusie Rejtana (29 kwietnia), przy domach studenckich „Laura” i „Filon” na ul. Cichej (21 maja) oraz na Kampusie Zalesie (27 maja). Łącznie podczas akcji udało się zebrać 19,8 litrów krwi. Dodatkowo kilka osób zarejestrowało się jako dawcy szpiku w ramach współpracy z fundacją DKMS.

Wydarzenie tradycyjnie cieszyło się dużym zainteresowaniem studentów. Organizatorzy zadbali o przyjazną atmosferę zarówno podczas samego poboru krwi w krwiobusie, jak i podczas całego wydarzenia. Uczestnicy mogli skorzystać z wielu atrakcji, takich jak: trening z Karoliną Majdan-Solecką – Rock’n’Fitness, konkurs organizowany przez firmę Rzeszowianka, a także warsztaty edukacyjne z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie prowadzone było przez przedstawicieli Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie oraz Szkoły Ratowniczej WSPR. Obecna była również jednostka Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, która zaprezentowała specjalistyczny sprzęt ratunkowy, m.in. ponton. Uczestnicy mogli zobaczyć także pokaz psów ratowniczych i tropiących z Ochotniczej Straży Po-

zarnej w Chotowej. Każdy krwiodawca otrzymał poczęstunek, upominki oraz vouchery od partnerów wydarzenia. Koordynatorką XIX edycji Wampiriady była Aleksandra Herdzik.

Wampiriada to ogólnopolski cykliczny projekt organizowany przez Niezależne Zrzeszenie Studentów we współpracy z Regionalnymi Centrami Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Celem inicjatywy jest promocja idei honorowego krwiodawstwa, rejestracja potencjalnych dawców szpiku kostnego oraz upowszechnianie wiedzy o ratowaniu ludzkiego życia. Projekt ten

stanowi odpowiedź na stale utrzymujący się deficyt krwi – bezcennego surowca, który często jest jedyną szansą na uratowanie życia pacjentów.

Rzeszowskie KultURalia studenckie!

W dniach 6–7 czerwca studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego i Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania przejęli klucze do miasta!

Rzeszowskie KultURalia Studenckie to festiwal organizowany przez Samorząd Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jego głównym przesłaniem jest integracja społeczności akademickiej Rzeszowa w czasie wspólnej zabawy.

Tydzień Nauki, Sportu i Rekreacji w Uniwersytecie Rzeszowskim

15 maja był Dniem Sportu. Z tej okazji w UR odbył się turniej bokserski z udziałem gości honorowych: JM Rektora prof. Adama Reicha i Konsula Generalnego Republiki Austrii.

W dniach 12–16 maja 2025 r. Wydział Nauk o Kulturze Fizycznej Collegium Medicum Uniwersytetu Rzeszowskiego po raz czwarty zorganizował Tydzień Nauki, Sportu i Rekreacji. Wydarzenie to zgromadziło studentów, pracowników naukowych oraz młodzież szkół średnich z Rzeszowa i regionu. Uczestników przyciągał bogaty program łączący naukę, aktywność fizyczną i integrację środowisk akademickich.

Pierwsze trzy dni poświęcone były zajęciom praktycznym w nowoczesnych

laboratoriach i pracowniach: Diagnostyki w Treningu Sportowym i Zdrowotnym, Technologii Informacyjnych, Psychomotoryki i Psychologii w Sporcie oraz Laboratorium Analizy Ruchu. Studenci mieli okazję zapoznać się z zaawansowaną aparaturą pomiarową oraz przeprowadzić analizy kondycyjnych zdolności motorycznych, takich jak wytrzymałość, siła, zwinność, szybkość i gibkość. Dodatkowo mogli skorzystać z bezpłatnej analizy składu ciała.

Czwartek, 15 maja, upłynął pod znakiem sportowej rywalizacji i integracji. Na obiektach Uniwersyteckiego Centrum Lekkoatletycznego odbyły się zawody lekkoatletyczne, turniej bokserski oraz pokazy fitness. Tego dnia

uczelnę odwiedzili również uczniowie szkół średnich z Rzeszowa i okolic, którzy mieli okazję zapoznać się z infrastrukturą badawczą i dydaktyczną Wydziału, co może pomóc im w wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej. Zwieńczeniem tygodnia była studencka konferencja naukowa, podczas której studenci zaprezentowali wyniki swoich badań prowadzonych w trakcie wydarzenia. Konferencja stanowiła doskonałą okazję do wymiany doświadczeń, prezentacji osiągnięć naukowych oraz integracji środowiska akademickiego.

Srebro siatkarzy Uniwersytetu Rzeszowskiego!

Finał Akademickich Mistrzostw Polski w piłce siatkowej odbył się w Opolu w dniach 1–4 maja 2025 roku. Organizatorem tegorocznej edycji finału był AZS Politechniki Opolskiej. Zawody rozgrywano w dwóch obiektach: STEGU ARENA oraz hali sportowej Politechniki Opolskiej przy ul. Prószkowskiej.

Drużyny w pierwszym etapie turnieju rywalizowały w czterech grupach. Nasz zespół, KU AZS Uniwersytet Rzeszowski, trafił do grupy D, gdzie zmierzył się z AZS Politechniką Gdańską, AZS AWF Poznań oraz MANS Warszawa. Tegoroczne rozgrywki stały na

bardzo wysokim poziomie sportowym – wszystkie 16 drużyn uczestniczących w turnieju przeszło przez dwa etapy kwalifikacji. Jak podkreślano: „w finale słabych drużyn nie ma”.

W fazie grupowej nasi studenci prezentowali się z dobrej strony. Po bardzo zaciętym pierwszym meczu z AZS MANS Warszawa przegrali 1:2. W kolejnym spotkaniu zdecydowanie pokonali AZS AWF Poznań, by w najbardziej emocjonującym meczu grupy ulec AZS Politechnice Gdańskiej 1:2. W kolejnym etapie, awansując z trzeciego miejsca w grupie, nasza drużyna rywalizowała o miejsca 9–12.

Przegrana 0:2 z AZS ANS Wałbrzych zdecydowała o walce o 11. miejsce w klasyfikacji generalnej. Tam, po bardzo wyrównanym pojedynku, nasi zawodnicy pokonali AZS AKF Kraków 2:1. W klasyfikacji uniwersytetów zajęliśmy **2. miejsce w Polsce!**

Gratulujemy AZS Politechniki Opolskiej znakomitej organizacji turnieju. Zadbano o świetną oprawę wydarzenia, dzięki czemu z pewnością pozostanie ono na długo w pamięci uczestników.

Siatkarze AZS UR z wizytą u JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego

6 maja 2025 r. drużyna siatkarzy KU AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego odwiedziła JM Rektora UR prof. dra hab. Adama Reicha, by wspólnie uczcić sukces osiągnięty podczas Finału Akademickich Mistrzostw Polski w piłce siatkowej mężczyzn.

Turniej odbył się w dniach 1–4 maja 2025 r. w Opolu, a jego organizatorem był AZS Politechniki Opolskiej. Zawody rozgrywano w nowoczesnych obiektach: STEGU ARENA oraz hali sportowej Politechniki Opolskiej. Udział w finale wzięło 16 najlepszych drużyn akademickich z całej Polski, które przeszły przez wymagające eliminacje.

W klasyfikacji uniwersytetów KU AZS Uniwersytet Rzeszowski zajął 2. miejsce w Polsce, co stanowi znakomity wynik i dowód na wysoką formę naszych studentów-siatkarzy.

Gratulujemy zawodnikom, trenerom oraz całemu sztabowi KU AZS UR. Dziękujemy za godne reprezentowanie naszej Uczelni oraz ducha sportowej walki!

Pływacy znów nie zawiedli – 7 medali podczas IMP AZS

W dniach 9–11 maja 2025 r. na pływalni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się X edycja Integracyjnych Mistrzostw Polski AZS w Pływaniu. W zawodach wzięli udział studenci reprezentujący kluby AZS 23 uczelni w Polsce.

Biuro do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami UR i Klub Uczelniany AZS UR reprezentowało 4 studentów, którzy po raz kolejny „spisali się na medal”, zdobywając w swoich kategoriach w sumie 7 medali. Katarzyna Karakin (studentka II roku biologii) zdobyła dwa medale – srebrny na dystansie 50 m stylem klasycznym oraz brązowy na dystansie 25 m stylem dowolnym. Patryk Bem (student II roku studiów uzupełniających

magisterskich na kierunku administracja) zdobył również dwa medale – srebrny na dystansie 25 m stylem dowolnym oraz brązowy na dystansie 50 m tym samym stylem. Jeden raz stanął na podium Michał Domański (student II roku informatyki), który zdobył brązowy medal na dystansie 50 m stylem klasycznym, oraz Gracjan Nowak (student III roku wychowania fizycznego i II roku fizjoterapii), który wywalczył srebrny medal na dystansie 25 m stylem dowolnym.

Reprezentanci UR wzięli również udział w wyścigach sztafetowych. Sztafeta mieszana zdobyła srebrny medal na dystansie 4x50 m stylem dowolnym.

Prawie wszyscy zawodnicy pobili swoje rekordy życiowe.

Podczas zawodów pływakami opiekował się trener mgr Artur Szymański. Studenci na co dzień trenują pod okiem trenerów dr hab. Iwony Tabaczek-Bejster, prof. UR, oraz mgr. Artura Szymańskiego.

Serdecznie gratulujemy!

Kajakiem na orientację

10 maja, pogoda nie dopisuje, niemniej jednak działamy zgodnie z planem. To na ten dzień zaplanowaliśmy już po raz dziesiąty naszą cykliczną imprezę KAJAKIEM NA ORIENTACJĘ. Organizatorami są, jak zwykle, Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji Wydziału Nauk o Kulturze Fizycznej, Collegium Medicum, Uniwersytetu Rzeszowskiego, 59 Wodna Drużyna Harcerska oraz Rzeszowski Klub Kajakowy. Tym razem zgłoszonych było jedynie 18 osad, które rywalizowały w trzech konkurencjach, nie bojąc się deszczu i zimna. Uczestnicy podziwiali tereny, które większość mieszkańców Rzeszowa zna, lecz nie poświęca im większej uwagi. To okolice zalewu – piękne i wciąż nieodkryte. To właśnie tam umiejscowione zostały punkty, które musieli odnaleźć uczestnicy imprezy. W tym roku było to zadanie bardzo wymagające i niektórym nie udało się odnaleźć wszystkich punktów. Kolejny raz największa konkurencja odbywała się w kategorii mixtów, a w niej najszybsza okazała się osada w składzie Iwona i Artur Olszówka. Znalezienie wszystkich punktów i powrót na metę zajęły im nieco ponad godzinę (1.05.45). Drugie miejsce w konkurencji mixt wywalczyli Maciej Piotrowski z córką Iga (1.15.07), a z trzeciego cieszyli się Ewelina i Andrzej Kusiakowie (1.17.55). W konkurencji mężczyzn najszybsi byli: Maciej Przybyła i Sebastian Twardzik, którym pokonanie trasy zajęło 1.25.09. Drugie miejsce wywalczyli Daniel i Stanisław Poźniak (1.30.31), a na najniższym stopniu podium stanęli: Wiesław Bać i An-

drzej Sierzęga (1.41.52). Tu warto zwrócić uwagę na osadę, która finiszowała na czwartym miejscu. To Krzysztof Stanio, który płynął ze swoim trenerem Tomaszem Krawcem. Niestety nie udało im się odnaleźć jednego punktu, ale czas mieli najszybszy z wszystkich w swojej konkurencji. Krzysztof na co dzień porusza się na wózku inwalidzkim. Równie zacięta walka odbyła się w konkurencji dwójek kobiet. Tam najszybsze, podobnie jak w roku 2022, 2024, były: Katarzyna Kidacka i Anastazja Banaś, którym opłynięcie całej trasy zajęło 1.18:05 (warto zauważyć, że był to czas szybszy od osad

męskich), za nimi finiszowały debutantki Natalia Oparowska z Iwoną Cios (1.41.45), a jako trzecie przekroczyły metę Katarzyna Panek z Małgorzatą Tomaszewicz (1.49.31). Warto dodać, że zawody „Kajakiem na orientację” w Rzeszowie wchodzi w skład cyklu Pucharu Polski imprez na orientację. Wszystkim uczestnikom gratulujemy. Serdecznie dziękujemy ratownikom Rzeszowskiego WOPR, którzy po raz kolejny pomogli w zabezpieczeniu imprezy.

fot. K. Magryś

Siatkarze plażowi Uniwersytetu Rzeszowskiego najlepsi na Podkarpaciu

19 maja 2025 r. na terenie Kampusu WSiLiZ w Kielnarowej odbyły się Akademickie Mistrzostwa Podkarpacia w siatkówce plażowej mężczyzn. W klasyfikacji drużynowej AZS Uniwersytet Rzeszowski zajął 1 miejsce

Bardzo dobrze zaprezentowali się w tym turnieju zawodnicy AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego.

1 miejsce

– **Dominik Czaja**
– **Kacper Kałucki**

4 miejsce

– **Tomasz Bąk**
– **Szymon Sacharz**
7 miejsce
– **Witold Dereń**
– **Maciej Charzewski**

W kolejnym etapie – półfinale Akademickich Mistrzostw Polski – nasi studenci będą rywalizowali w Lublinie w dniach 3–4.06.2025. Trzymajcie kciuki!

Świetne wyniki studentów UR w trójbój siłowym

W Katowicach odbyły Akademickie Mistrzostwa Polski w trójbój siłowym. Gospodarzem imprezy był Uniwersytet Śląski. Zawodnicy rywalizowali z podziałem na kategorie wagowe w przysiadzie, wyciskaniu sztangi oraz w martwym ciągu. W zawodach wzięło udział ponad 400 atletów. Niestety, nasza uczelnia nie wystawiła drużyny żeńskiej. Mężczyźni natomiast swoimi startami przekonali, że trójbój siłowy na UR ma się doskonale. Już w drugiej konkurencji, czyli kategorii do 66 kilogramów, student kierunku socjologii Kamil Biliński zdobył złoty medal w klasyfikacji uniwersytetów, a w klasyfikacji generalnej był piąty. W kategorii do 74 kilogramów Jan Tarkowski z kierunku wychowanie fizyczne również był piąty w generalce, ale cieszył

się ze srebrnego medalu w klasyfikacji uniwersyteckiej. Bardzo miłą niespodzianką okazał się brązowy medal studenta filologii angielskiej Bartłomieja Tappera, który nawet nie został na dekorację, a otrzymał medal brązowy w pionie uniwersytetów. Dobry wynik, ale poza podium zaliczył również student malarstwa Paweł Koniuch. Po pierwszym dniu niemal każdy wykonał zatem swoją robotę, ale do klasyfikacji drużynowej potrzeba w sumie pięciu dobrych wyników. W niedzielę do startu ruszyli ciężsi koledzy i tak w kategorii do 105 kilogramów Remigiusz Zawada dorzucił cenne 79 punktów. Na koniec w tej samej kategorii startował ostatni nasz zawodnik – doświadczony Benjamin Duda. Student kierunku prawa, który bardzo źle się

czuł, a z rana nawet odwiedził szpital, pomimo choroby postanowił walczyć z ciężarami. Uparcie rywalizował do końca i zdobył złoty medal w pionie uniwersytetów, jednocześnie zajmując siódme miejsce ogólnie. Po bardzo długim dniu wyniki nie chciały się pojawiać na tablicy ogłoszeń, ale opiekun Miłosz Szczudło już wiedział, że zawodnicy muszą czekać na dekorację. Ostatecznie cieszyli się ze srebrnego medalu w klasyfikacji uniwersytetów, ustępując jedynie o zaledwie 6 oczek Uniwersytetowi Jagiellońskiemu. Serdecznie gratulujemy zawodnikom.

Medale, rekordy i wielkie serca. Nasi pływacy znowu na podium!

Oskar Kaczorowski

Z dumą i radością informujemy, że reprezentanci Uniwersytetu Rzeszowskiego kolejny raz udowodnili, że niemożliwe nie istnieje! Podczas X Integracyjnych Mistrzostw Polski AZS w Pływaniu, które odbyły się w dniach 9–11 maja 2025 r. na pływalni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, nasi studenci zdobyli aż **7 medali indywidualnych i 1 medal sztafetowy**, bijąc przy tym swoje życiowe rekordy.

W środę, 4 czerwca, w murach Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się uroczystość wręczenia listów gratulacyjnych naszym mistrzom. Słowa uznania oraz listy z rąk **Rrektora UR prof. dr. hab. Adama Reicha** otrzymali:

- **Katarzyna Karakin** (biologia, II rok) – srebrny medal na 50 m stylem klasycznym oraz brązowy na 25 m stylem dowolnym. Kasia to nie tylko utalentowana pływaczka, ale także aktywna członkini koła naukowego – łączy pasję do nauki z pasją do sportu.
- **Patryk Bem** (administracja, II rok studiów magisterskich) – srebro na 25 m i brąz na 50 m stylem dowolnym. Patryk imponuje wszechstronnością – odnosi sukcesy nie tylko w pływaniu, ale również w szachach i tenisie stołowym na poziomie mistrzowskim.
- **Michał Domański** (informatyka, II rok) – brązowy medal na 50 m stylem klasycznym. Michał w swoim stylu – cicho, spokojnie, ale zawsze skutecznie.
- **Gracjan Nowak** (wychowanie fizyczne, III rok / fizjoterapia, II rok) – srebro

na 25 m stylem dowolnym. Gracjan to przykład sportowca z sercem do walki i ogromnym zaangażowaniem w rozwój fizyczny.

W skład srebrnej **sztafety mieszanej 4x50 m stylem dowolnym** również weszli reprezentanci Uniwersytetu Rzeszowskiego – razem udowodnili, że drużyna to siła.

Wszyscy nasi zawodnicy wystąpili z ogromnym zaangażowaniem, klasą i duchem sportowej rywalizacji. Wsparcie i opiekę trenerską zapewnili im: **mgr Artur Szymański** – opiekun podczas zawodów oraz

dr hab. Iwona Tabaczek-Bejster, prof. UR i mgr Artur Szymański – trenerzy prowadzący codzienne treningi. Dla nas to nie tylko medale – to historie wytrwałości, pasji i ambicji. Jesteśmy dumni z naszych studentów, którzy godnie reprezentują Uniwersytet Rzeszowski na arenie ogólnopolskiej. Ich sukcesy są powodem do radości nie tylko dla całej społeczności akademickiej, ale przede wszystkim dla Rodzin.

RZESZOWSKIE PIWNICE

**Odkryj wyjątkową,
multimedialną wystawę
w Rzeszowskich Piwnicach!**

O Rzeszowskich Piwnicach

Interdyscyplinarność, to termin, który nas charakteryzuje. Jesteśmy częścią Estrady Rzeszowskiej, wiodącej miejskiej instytucji, dlatego na co dzień zajmujemy się animacją kultury w mieście. Nasza działalność to multimedialna trasa podziemna, która oparta jest o stare piwnice, składy towaru i sklepy ziemne znajdujące się po płytą rzeszowskiego Rynku. Mamy 25 piwnic, które połączone są aż 15 korytarzami, z czego największy ma jedynie 70 cm szerokości. Znajduje się tutaj piwnica, która pochodzi z XV w., a najgłębsze partie trasy podziemnej zlokalizowane są 10 m pod ziemią. Całość to 396 m ścieżki podziemnej, pełnej zakamarków, specjalnie oświetlonych i zaanimowanych przestrzeni, z nietuzinkową scenografią i efektami dźwiękowymi.

I trasa: Interaktywna legenda

Multimedia, które używamy w stałej ekspozycji Rzeszowskich Piwnic, pozwalają na przeżycie wyjątkowej przygody, poprzez stanie się częścią drużyny, której zadaniem jest uczestnictwo w swoistej grze, a finałem odkrycie niepowtarzalnego skarbu. Wszystko to oparte jest o historię miasta i historię miejsca jakim są dawne piwnice miejskie. Na tej ścieżce zwiedzania uczestnicy biorą udział w rankingu, po wykonaniu zadań w multimedialnej grze.

II trasa: Obrazy historii

Ten rodzaj zwiedzania stałej ekspozycji multimedialnej Rzeszowskich Piwnic pozwala na bardziej merytoryczne skupienie się na dziejach miasta Rzeszowa, w szerokim spektrum chronologicznym, od pradziejów po współczesność. Wszystko to oparte jest o narrację wokół dawnych piwnic, składów towarów i sklepów ziemnych istniejących niegdyś pod płytą rzeszowskiego Rynku.

Zapraszamy do odkrycia wyjątkowego miejsca, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością. Dołącz do nas i przekonaj się, jaką moc mają Rzeszowskie Piwnice!

Znajdź nas na:

www.rzeszowskiepiwnice.pl

f @Rzeszowskie.Piwnice

@rzeszowskie_piwnice